

SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

„ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ULOŽA“

v rozsahu podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

apríl 2025

Obsah:

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	5
A.I. Základné údaje o obstarávateľovi	6
A.I.1. Označenie.....	6
A.I.2. Sídlo	6
A.I.3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 12 zákona o územnom plánovaní), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii a miesto na konzultácie :.....	6
A.II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	7
A.II.1. Názov:.....	7
A.II.2. Územie	7
A.II.3. Dotknuté obce	7
A.II.4. Dotknuté orgány a ostatné dotknuté subjekty	7
A.II.5. Schvaľujúci orgán	8
A.II.6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice: ..	8
B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	10
B.I. Údaje o vstupoch	10
B.I.1. Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber	10
B.I.2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.....	10
B.I.3. Suroviny – druh, spôsob získavania	11
B.I.4. Energetické zdroje – druh, spotreba	11
B.I.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	12
B.II. Údaje o výstupoch	13
B.II.1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií	13
B.II.2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, ČOV), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania	14
B.II.3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi	14
B.II.4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita)	15
B.II.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné, zdroj a intenzita)	15

B.II.6. Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)	16
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	17
C.I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	17
C.II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	17
C.II.1. Horninové prostredie – geologická charakteristika riešeného územia, inžinierskogeologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, stav znečistenia horninového prostredia	17
C.II.2. Klimatické pomery – zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).....	20
C.II. 3. Ovzdušie	21
C.II.4. Vodné pomery – povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.....	21
C.II.5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.....	25
C.II.6. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.	26
C.II.7. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana	29
C.II.8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).....	34
C.II.9. Obyvateľstvo – demografické údaje sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)	38
C.II.10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	40
C.II.11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	40
C.II. 12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).....	40
C.II.13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	41
C. III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	41
C.III.1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky	

a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činností pre dotknuté obce, iné vplyvy.....	41
C.III. 2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.....	44
C.III. 3. Vplyvy na klimatické pomery.....	45
C.III.4. Vplyvy na ovzdušie	456
C.III.5. Vplyvy na vodné pomery.....	45
C.III.6. Vplyvy na pôdu	46
C.III.7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.....	47
C.III. 8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny	48
C.III.9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma vrátane vplyvov na európsku sústavu chránených území (Natura 2000), na územný systém ekologickej stability.	49
C.III.10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská ...	52
C.III.11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	53
C.III.12. Iné vplyvy.....	53
C.III.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich ... porovnanie s platnými právnymi predpismi.....	53
C.III.14. Zhodnotenie splnenia požiadaviek zo stanovísk k oznámeniu o strategickom dokumentepodľa určeného rozsahu hodnotenia a zo stanovísk k rozsahu hodnotenia Chyba! Záložka nie je definovaná.	
C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	57
C.V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom).....	60
C.VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	58
C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovávaní správy o hodnotení.....	59
C.VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie	59
C.IX. Riešiteľ - autor správy o hodnotení, podpis riešiteľa	60
C.X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	60
C.XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	61

Tabuľky: č.1 - č.4

Obrázky: č.1 -č.13

Najčastejšie používané skratky a vybrané slovné spojenia:

k.ú. - katastrálne územie

zákon EIA - zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

zákon OPaK – zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

vodný zákon - zákona č. 364/2004 Z.z o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

lesný zákon - zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch

zákon o územnom plánovaní - zákon č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní

stavebný zákon – zákon č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov

pamiatkový zákon - zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

príslušný orgán EIA/SEA - príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Správa o hodnotení – správa o hodnotení strategického dokumentu, ktorým je územný plán obce Uloža

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I. Základné údaje o obstarávateľovi

A.I.1. Označenie: **Obec Uloža** okres Levoča,
zastúpená starostom obce: Pavol Abrahamovský
Adresa: Obecny úrad Uloža, č.76, 053 71 Vyšné Repaše
Kontakt: +421 918 411 118; e-mail: uloza@uloza.sk

A.I.2. Sídlo: **Uloža, č.76, 053 71 Vyšné Repaše**

A.I.3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 12 zákona o územnom plánovaní), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii a miesto na konzultácie :

Osoba s odb.spôsobilosťou na obstarávanie ÚPD: Ing. Stanislav Imrich
kontakt: 0917 566 851; e-mail: stanimsro@gmail.sk

Spracovateľ: Ateliér URBEKO s.r.o., Konštantínova 3, 080 01 Prešov,
051/77 220 71, 0905 371 634; e-mail: urbeko.urbeko@gmail.com

Miesto na konzultácie: Ateliér URBEKO s.r.o., Konštantínova 3, 080 01 Prešov
kontakt: 051/77 220 71, 0905 371 634; e-mail: urbeko.urbeko@gmail.com
a Obecny úrad Uloža, č. 76, 053 71 Vyšné Repaše;
+421 53 459 72 02; +421 918 411 118 e-mail: uloza@uloza.sk;

Hlavný riešiteľ: Ing.arch. Vladimír Ligus, AA SKA č.1129, Ateliér URBEKO s.r.o.,
Konštantínova 3, 080 01 Prešov, kontakt: 051/77 220 71, 0905 371 634; e-mail:
urbeko.urbeko@gmail.com

A.II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

A.II.1. Názov:Územný plán obce Uloža

A.II.2. Územie: obec Uloža (kód obce: 543691); katastrálne územie (ďalej tiež i „k.ú.“)
Uloža (kódk.ú.:866466);okres Levoča; Prešovský kraj

A.II.3. Dotknuté obce: Levoča (k.ú. Levoča, k.ú. Závada), Vyšné Repaše, Jablonov, Klčov,
Doľany, Spišský Hrhov v okrese Levoča

A.II.4. Dotknuté orgány a ostatné dotknuté subjekty:

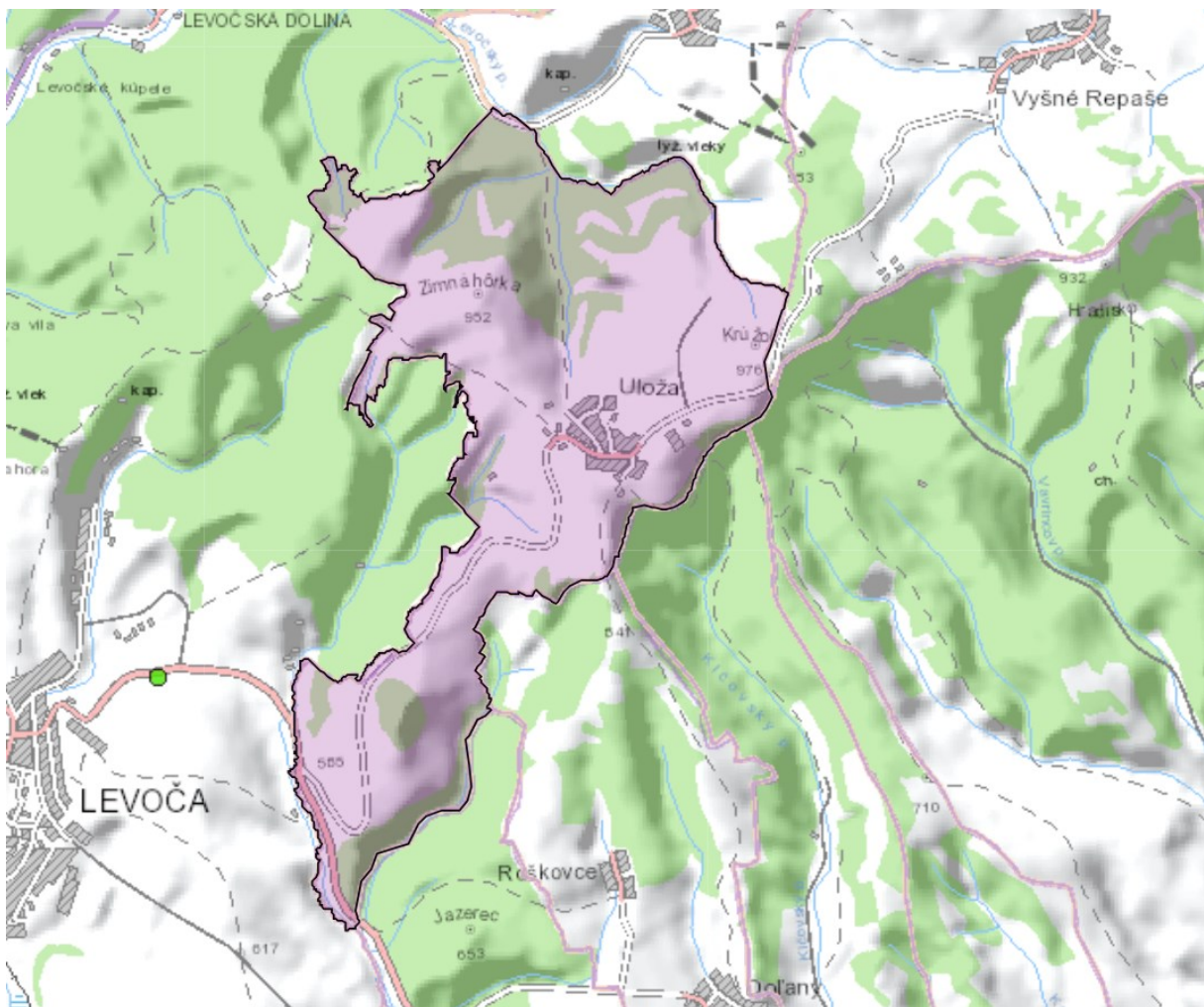
- dotknuté orgány verejnej správy:
 - na úseku geológie - MŽP SR, sekcia geológie
 - na úseku ochrany prírody - MŽP SR, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (dôvod: v riešenom území sa nachádzajú územia Natura 2000)
 - na úseku ochrany pamiatok - Krajský pamiatkový úrad Prešov
 - na úseku dopravy - Okresný úrad Poprad, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - na úseku ochrany pôdy - Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov
 - na úseku ochrany vôd – Okresný úrad Levoča, odbor starostlivosti o životné prostredie
 - na úseku ochrany ovzdušia - Okresný úrad Levoča, odbor starostlivosti o životné prostredie
 - na úseku odpadového hospodárstva - Okresný úrad Levoča, odbor starostlivosti o životné prostredie
 - na úseku územného plánovania - Regionálny úrad územného plánovania a výstavby Prešov
 - na úseku protipožiarnej ochrany – Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Poprade
 - na úseku veterinárnej starostlivosti – Regionálna veterinárna a potravinová správa Poprad
 - na úseku verejného zdravotníctva – Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad
 - na úseku banskej správy - Obvodný banský úrad Košice
 - na úseku obrany - Ministerstvo obrany SR
 - na úseku ochrany obyvateľstva – Okresný úrad Levoča, odbor krízového riadenia
- dotknutý orgán vyššej územnej samosprávy:
 - na úseku územného plánovania - Úrad Prešovského samosprávneho kraja, odbor strategického rozvoja, oddelenie územného plánovania a životného prostredia

- dotknuté právnické osoby (napr. správcovia):
 - Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Odštepny závod Košice (Povodie Hornádu)
 - SPP – distribúcia, a.s., Bratislava – Ružinov
 - Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Košice
 - Východoslovenská distribučná, a.s., Košice
 - Železnice SR, Bratislava
 - Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja, Prešov
 - Telekomunikační operátori – Orange Slovensko, Slovak Telekom, 02 Slovakia, SWAN, a.s. – 4ka

A.II.5. Schvaľujúci orgán: obecné zastupiteľstvo obce Uloža

A.II.6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice:
Návrh riešenia územného plánu obce Uloža nepresahuje hranice Slovenskej republiky.

Obrázok č.1 Riešené katastrálne územie Uloža v ÚPN obce Uloža

Zdroj: www.enviportal.sk

Uloža

Uloža Kľčov

Uloža Jablonov

Uloža Repčice

Uloža Vyšné Repčice

Uloža Dofany

Legenda

— hranica zastavaného územia obce

- - - hranica chráneného vtáčieho územia

9

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

B.I. Údaje o vstupoch

B.I.1. Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber

Katastrálne územie Uloža, ktoré je riešené územným plánom, má celkovú výmeru 683,7008 ha. Poľnohospodárska pôda má celkovú výmeru 485,5452 ha (71,01 %).

Tabuľka č.1 Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v k.ú. Uloža k 01. 01. 2024.

	Orná pôda	Chmeľ -nica + Vinica	Záhrada	Ovoc-ný sad	Trvalý trávny porast	Lesné po-zemky	Vodná plocha	Zastava-ná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
ha	1,7063	0	2,0622	0	481,7767	153,6063	0,8802	36,4215	7,2476
%	0,25	0	0,30	0	70,47	22,47	0,13	5,33	10,60

Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Pre navrhovanú výstavbu predovšetkým mimo zastavaného územia (v zmysle evidencie katastra nehnuteľností) územný plán navrhuje záber pozemkov pôvodne využívaných ako poľnohospodárska pôda, najmä trvalé trávne porasty (ďalej len „TTP“) a záhrady.

Finálny výpočet záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely bude vyhodnotený až po dopracovaní návrhu územného plánu v zmysle pripomienok z procesu prerokovania návrhu riešenia územného plánu. V tejto etape, t.j. pred verejným prerokovaním návrhu a pred dorúčením stanovísk dotknutých orgánov verejnej správy a dotknutých obcí, je možné konštatovať, že je navrhnutý trvalý záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely a nie sú navrhované žiadne trvalé ani dočasné zábery lesnej pôdy. Zábery poľnohospodárskej pôdy predstavujú návrhy nových rozvojových plôch najmä mimo zastavaného územia obce: funkčné plochy pre rodinné domy (lokalita Pred Kocúrovou, Pod Šviňaču, Hrb, Na kopaninu, Hurka a Homolka), funkčné plochy občianskej vybavenosti (lokalita Nad Kopaninu), funkčné plochy rekreácie (Pred Kocúrovou, Na kopaninu, Pod skalky /pozdĺž cesty III/3204/), funkčná plocha technickej infraštruktúry (lokalita Pred Kocúrovou) a funkčná plocha lesoparku (lokalita Nad kopaninu). Zábery pôdy si vyžadujú aj stavby technickej infraštruktúry a dopravná vybavenosť.

B.I.2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie

Pitná voda.

Obec Uloža nemá vybudovaný obecný vodovod, obyvatelia sú zásobovaní vodou z individuálnych studní. Ich výdatnosť je rôzna a kolíše v závislosti od prírodných podmienok. Špecifická potreba vody je určená v objeme 116,25 l/os/deň pre obec a pre rekreačnú funkciu obce 116,25 l /os/deň. Špecifická spotreba vody je určená podľa prílohy č.1 k vyhláske MŽP SR č.684/2006 Z.z. na výpočet potreby vody, kde pre vybavenosť bytov s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom sa uvažuje s potrebou 135 l.os⁻¹.d⁻¹. Pre byty v rodinných

domoch sa počíta so zníženou spotrebou o 25 %. Pre občiansku a technickú vybavenosť obce do 1000 obyvateľov sa počíta s potrebou $15 \text{ l.os}^{-1}.\text{d}^{-1}$. V prípade obcí s rekreačnou funkciou je potrebné počítať aj s potrebou vody pre návštevníkov v rozsahu prechodne zvýšeného počtu obyvateľov podľa počtu rekreačných lôžok. Pre zásobovanie pitnou vodou je na základe vypočítanej maximálnej dennej potreby vody potrebný pre obec vodárenský zdroj s výdatnosťou $2,02 \text{ l.s}^{-1}$. Takto vypočítaná potreba vody bude v skutočnosti potrebná len výnimočne, a to pri plnej obsadenosti rekreačných zariadení. Podľa štúdie výstavby obecného vodovodu (I.K.V.PROJEKCIA s.r.o., 2021) vodárenské zdroje pre obecný vodovod budú tvoriť súbor troch vrtov V1, V2 a V3 v lokalite Dzelničky s odporúčaným odberom $0,3 \text{ l/s}$ a záchyt prameňa Levočského potoka s priemernou výdatnosťou $0,42 \text{ l/s}$, spolu $0,72 \text{ l/s}$. Vzhľadom na predpokladanú potrebu vody sú uvedené vodárenské zdroje nedostatočné pre plánovaný rozvoj. Pre zvýšenie kapacity vodárenských zdrojov v druhej etape výstavby obecného vodovodu sa navrhuje využiť záchyt prameňa Uložského potoka, prípadne realizovať ďalší vodonosný vrt na základe hydrogeologického prieskumu. Rozdiel medzi maximálnou a priemernou potrebou vody je možné redukovať aj zvýšenou akumuláciou vody t.j. kapacitou vodojemov.

Kanalizácia.

V obci Uloža nie je vybudovaná splašková verejná kanalizácia. Splaškové vody by mali byť zachytávané do vodonepriepustných žump a vyvázané na likvidáciu do ČOV Levoča.

Odvedenie povrchových dažďových vôd z ciest prebieha systémom rigolov vedených obojstranne alebo jednostranne pozdĺž komunikácií. Vyústenie dažďových vôd je do miestnych drobných vodných tokov.

V obci je navrhovaná výstavba splaškovej kanalizácie so samostatnou čistiarnou odpadových vôd, na čo bola v roku 2021 spracovaná technická štúdia (I.K.V. PROJEKCIA, s.r.o.). Priemerný denný prietok splaškov je určený v objeme $87,19 \text{ m}^3/\text{deň}$. Splaškové vody z obce budú čistené v navrhovanej mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd Uloža, vybudovanej na severnom okraji obce v lokalite Pred Kocúrovou. Recipientom vyčistených vôd bude Uložský potok. ČOV Uloža je potrebné vybudovať s kapacitou pre 750 ekvivalentných obyvateľov (EO) pre zabezpečenie čistenia splaškových vôd aj z objektov pre rekreáciu a cestovný ruch. Ide o maximálnu potrebu pri úplnom využití kapacity rekreačných zariadení, v mimosezónnych obdobiach bude produkcia splaškových vôd výrazne nižšia. Do doby vybudovania ČOV je povinné zhromažďovať odpadové vody vo vodonepriepustných žumpách.

Odvádzanie zrážkových vôd.

Povrchové zrážkové vody z miestnych komunikácií a z cesty III. triedy sú odvádzané systémom prícestných priekop a rigolov s vyústením do miestnych tokov. Na zníženie odtoku povrchových vôd zo zastavaného územia obce by mali mať všetky novo postavené budovy zriadené retenčné nádrže na dažďové vody, ktoré bude možné využívať ako úžitkovú vodu.

B.I.3. Suroviny – druh, spôsob získavania

V katastrálnom území Uloža sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská nerastov ani dobývacie priestory a návrh územného plánu sa ťažbou nerastov ani nezaoberá.

B.I.4. Energetické zdroje – druh, spotreba

Zásobovanie elektrickou energiou.

Obec Uloža je na elektrickú energiu napojená zo vzdušnej siete 22 kV linkou prípojnými vedenia z linky č. 202 vedenej z ES Spišská Nová Ves. V zastavanom území sa nachádza 7 trafostaníc o celkovom výkone 980 kVA . Jedna trafostanica je navrhnutá na rekonštrukciu

kvôli zvýšeniu jej výkonu a navrhnuté je tiež vybudovanie jednej novej trafostanice. Distribučná sieť NN v obci je vo vyhovujúcom stave - bola rekonštruovaná. Obec nie je plynofikovaná, časť domácností využíva ako palivo palivové drevo, novšie objekty prevažne tepelné čerpadlá. V návrhu územného plánu sa počíta s elektrickým vykurovaním domácností a postupne rastúcim využívaním obnoviteľných zdrojov energie (fotovoltika, tepelné čerpadlá. ...). Podľa Pravidiel pre elektrizačnú sústavu sa domácnosti v obci Uloža zaraďujú do kategória „C“ - plne elektrifikovaná domácnosť / aj vykurovanie /.

Celkové podielové zaťaženia za celé sídlo:

$$S_{\text{celk.}} = S_{\text{max byt}} + S_{\text{vybav}} + S_{\text{tech.zar}}$$

$$S_{\text{celk.}} = 246,450 \text{ kVA} + 226,44 \text{ kVA} + 149,35 \text{ kVA}$$

$$S_{\text{celk.}} = 622,24 \text{ kVA}$$

Z dôvodu novej výstavby je navrhnutá čiastočná preložka 22 kV VN elektrického vedenia formou kábla uloženého do zeme. Verejné dobíjacie stanice pre elektromobily je potrebné vybudovať na verejných parkoviskách pri objektoch občianskej vybavenosti.

Zásobovanie plynom.

Obec Uloža nie je plynofikovaná. Najbližší technicky vyhovujúci bod pre možné napojenie na existujúci rozvod zemného plynu je v obci Doľany vzdialený cca 3,3 km. V minulých obdobiach mala časť obyvateľov záujem o plynofikáciu, v dnešnej dobe s nástupom nových technológií z oblasti obnoviteľných druhov energie (fotovoltika, tepelné čerpadlá) tento záujem klesá. V územnom pláne sa z toho dôvodu plynofikácia obce nenavrhuje. V prípade záujmu o využívanie plynových spotrebičov je možné využívať propán-bután.

Zásobovanie teplom.

V obci nie je vybudovaný plynovod. V súčasnosti zdrojom tepla je najmä využívanie tuhých palív (drevo). V riešenom území nie je a ani sa nenavrhuje žiadny systém centrálného zásobovania teplom. Nová výstavba musí byť navrhovaná a realizovaná v nulovom energetickom štandarde.

B.I.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Obec Uloža je dopravné sprístupnená cestou III. triedy č.3204 rázcestie Uloža - Nižné Repaše, ktorá sa na juhozápadnom okraji katastrálneho územia napája na cestu I. triedy č.18, jednu z hlavných diaľkových tranzitných ciest na Slovensku. Na cestu III/3204 sa v obci Nižné Repaše napája cesta III/3214 vedúca cez Brutovce ku Vyšnému Slavkovu, čím je vytvorený dopravný prístup k dotknutému územiu i zo severovýchodu, od mesta Lipany v okrese Sabinov. Severným okrajom katastrálneho územia Uloža vedie aj úsek cesty III. triedy č. 3225 vedúcej z mesta Levoča do jeho miestnej časti Závada.

Napojenie cesty III/3204 na cestu I/18 je po technickej stránke nevyhovujúce, je v ostrom uhle so zlými rozhľadovými pomermi a prudkým pozdĺžnym sklonom. Na zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky je navrhnutá prestavba tejto križovatky spĺňajúca požiadavky STN 73 6101 Projektovanie ciest a diaľnic. Cesta I/18 má byť upravená na kategóriu C 11,5/80.

Na cestu III/3204 sa v zastavanom území obce napája sieť miestnych a účelových ciest. Cesta III. triedy na území obce nemá všade vyhovujúcu šírku, nevyhovujúci je najmä jej prietah cez zastavané územie obce. Cestu je mimo zastavané územie obce určené územným plánom potrebné upraviť na cestu kategórie C 9,5/70, v zastavanom území obce na cestu kategórie MZ3 8/60. Úsek cesty III. triedy v prietahu zastavaným územím obce je potrebné doplniť minimálne o jednostranný chodník a niky pre autobusové zastávky. Súčasťou návrhu verejného dopravného systému sú verejné parkoviská pri zariadeniach občianskej vybavenosti. Sú navrhované najmä pri obecnom úrade, cintoríne a kostole, ale aj pri

turistických nástupných bodoch pri hornej autobusovej zastávke a na Hrbe. Celkove je v obci potrebných vyše 40 verejných parkovacích miest. Parkovacie a odstavné plochy pre budovy na bývanie musia byť v potrebnej kapacite vybudované na pozemkoch jednotlivých rodinných domov.

Riešeným katastrálnym územím neprechádza železničná trať.

Cyklistická doprava môže na území obce využívať všetky miestne a účelové cesty v súlade s predpismi o premávke na pozemných komunikáciách. Cesta III. triedy č. 3204 je v letnom období obľúbenou trasou pre cykloturistov aj športových cyklistov. Územím obce vedie značená cykloturistická trasa č.5887 Levoča – Tichý Potok spolu s trasou Spišskej cyklomagistrály č.014.

Návrh územného plánu počíta i s rozšírením cyklistických trás, a to návrhom cyklistickej cestičky pozdĺž cesty III. triedy prechádzajúcej i zastavaným územím. Rozvojovým projektom PSK v tomto území je výstavba cyklistickej trasy pútnického významu Levoča - Spišské Podhradie, vedúca aj cez Uložu od Levoče čiastočne zhodne so značenou cyklotrasou č. 5887.

B.II. Údaje o výstupoch

B.II.1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií

Riešené katastrálne územie sa nachádza v relatívne značnej vzdialenosti od významných zdrojov znečistenia na regionálnej a nadregionálnej úrovni a v súčasnosti sa tu nenachádza žiadny veľký alebo stredný zdroj znečistenia ovzdušia.

Návrh územného plánu nepočíta s vybudovaním žiadneho veľkého alebo stredného zdroja znečistenia.

Všeobecne zdrojmi znečisťovania ovzdušia sú samotné sídlo a cestná doprava. V obci Uloža je ovzdušie znečisťované len malými zdrojmi znečistenia, ktorými sú najmä lokálne kúreniská. Obec nie je plynofikovaná a územný plán obce t.č. plynofikáciu obce nenavrhuje. Prevažujúcim palivom v domácnostiach je palivové drevo (znečisťujúce látky - pochádzajú predovšetkým zo spaľovania dreva v lokálnych kúreniskách). Časť objektov využíva elektrickú energiu, novšie budovy tepelné čerpadlá. Na varenie sa využíva ja propán-bután. Žiaduce je rozvíjať využívanie obnoviteľných zdrojov energie ako sú slnečná energia a tepelné čerpadlá a znižovať používanie pevných palív, čo však závisí od rozhodnutia konkrétnych investorov a nie je predmetom územného plánu. V navrhovanej novej zástavbe bude vykurovanie, varenie a príprava teplej úžitkovej vody naďalej realizovaná decentralizovaným systémom.

Druhým zdrojom znečisťovania ovzdušia v riešenom katastrálnom území, po polutantoch z lokálnych kúrenísk, je cestná automobilová doprava, ktorá je líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia. Motorové vozidlá pri spaľovaní fosílnych palív, predstavujú mobilné zdroje znečisťovania ovzdušia. Prevádzkou motorových vozidiel budú vznikať znečisťujúce látky: TZL – PM₁₀, PM_{2,5}, NO_x, CO, SO₂, VOC. Znečistenie ovzdušia z automobilovej dopravy je v obci Uloža relatívne nízke vzhľadom k tomu, že cesty prechádzajúce riešeným územím sú dopravne málo zaťažené, obec leží bokom od dôležitých a hlavných dopravných trás. V rámci navrhovaného riešenia územného plánu sa navrhuje rekonštrukcia niektorých úsekov ciest, navrhujú sa nové miestne a obslužné účelové komunikácie pre sprístupnenie

novej zástavby. Z tohto dôvodu sa nepredpokladá žiadny významný nárast emisií v dôsledku automobilovej dopravy.

B.II.2.Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, ČOV), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania

Splaškové odpadové vody

V obci nie je vybudovaný verejný vodovod ani splašková kanalizácia. Kvalita vody v individuálnych studniach je ohrozovaná znečistením povrchových a podzemných vôd z poľnohospodárstva a technicky nevyhovujúceho nakladania s odpadovými vodami.

V obci je navrhovaná výstavba verejného vodovodu s využitím miestnych vodárenských zdrojov. Studne pri rodinných domoch môžu slúžiť ako zdroj úžitkovej vody.

V obci je nutné vybudovať splaškovú kanalizáciu s čistiarnou odpadových vôd pre 750 EO. Kanalizácia bude gravitačná, čistiareň mechanicko-biologická, s uzavretou technológiou, recipientom vyčistenej vody bude miestny Uložský potok. Do doby výstavby splaškovej kanalizácie a ČOV sú prevádzkovatelia jednotlivých budov povinní zachytávať splaškové vody vo vodonepriepustných žumpách. Ten, kto akumuluje odpadové vody v žumpe, je povinný zabezpečiť ich zneškodnenie odvozom do ČOV a uchovávať doklad o odvoze odpadových vôd. Kanalizácia v obci je navrhovaná len pre splaškové vody.

Dažďové vody

Dažďová kanalizácia v zastavanom území obce nie je t.č. vybudovaná. Povrchové zrážkové vody z miestnych komunikácií a z cesty III. triedy sú odvádzané pricestnými priekopami a rigolmi s vyústením do miestneho toku. Návrh územného plánu nepočíta s vybudovaním dažďovej kanalizácie. V území je potrebné zaviesť systém manažmentu hospodárenia s povrchovými vodami s cieľom protipovodňovej ochrany realizáciou vodozádržných opatrení. Dažďové vody budú v zastavanom území odvádzané povrchovo sústavou odvodňovacích rigolov a priekop do miestnych tokov. Systém odvádzania vôd však musí byť doplnený o prvky spomalenia odtoku a akumulácie tak, aby vznikol ucelený systém hospodárenia s vodou. Jeho úlohou je obmedziť riziko vzniku a znížiť rozsah povodní a zároveň zabezpečiť dostatok vody a vzdušnej vlhkosti v obdobiach bez zrážok. Všetky novo budované stavby musia zachytávať dažďový vodu v retenčných nádržiach na stavebnom pozemku a využívať ju ako úžitkovú vodu.

Miestne toky

Pre miestne vodné toky nie je v zmysle vodného zákona určený rozsah inundačného územia a nie je spracovaná ani mapa povodňového ohrozenia s vymedzeným záplavovým územím pre predpokladaný prietok Q_{100} (storočnej vody), preto je potrebné vychádzať z poznania miestnej situácie a informácií o povodňových prietokoch v minulých rokoch. Miestne toky nie sú upravené. Prípadné úpravy majú mať prírodný charakter, nesmú obmedziť migráciu rýb a ostatných vodných živočíchov. Návrh územného plánu obce nenavrhuje žiadne významné technické úpravy tokov. Rieši vodozádržné opatrenie na hornom úseku Levočského potoka lokalizáciou malej retenčnej nádrže.

B.II.3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi

Obec Uloža má zabezpečený separovaný zber odpadu vrátane zberu komunálneho odpadu (papier, plasty, kovy, sklo, obaly na báze lepenky). V obci sú vybudované stanovišťa

zberných nádob na separovaný odpad. Územný plán obce navrhuje vybudovanie zberného dvora a kompostoviska v lokalite Pred kocúrovou.

V riešenej obci Uloža je úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za rok v hodnote 40,379 %. V roku 2020 bolo v obci Uloža vyprodukované celkové množstvo komunálnych odpadov v objeme 58 396 kg. Všetky rodinné domy a zariadenia občianskej vybavenosti sú vybavené 110 l zbernými nádobami na zmiešaný odpad a samostatnými nádobami alebo vrecami na separovaný odpad. Vývoz domového a separovaného odpadu zabezpečuje zmluvný vývozca v súlade so schváleným všeobecne záväzným nariadením obce o odpadoch. Tekuté odpady sú akumulované do vodonepriepustných žump.

V návrhu územného plánu je riešený návrh lokality pre kompostovisko a zberný dvor. Vytvorenie podmienok pre usmernené nakladanie s odpadmi umožní v riešenom katastrálnom území eliminovať prípadné divoké skládky odpadu.

B.II.4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita)

Hluk a vibrácie, ktoré ovplyvňujú pohodu bývania obyvateľov obce, pochádzajú prevažne z prevádzky motorových vozidiel na cestných komunikáciách. Intenzita dopravy na ceste III. triedy a miestnych cestách v obci je veľmi nízka. Pomerne nízka je aj na ceste I/18, od otvorenia diaľničného úseku D1 Jánovce - Jablonov v roku 2015 a slúži prevažne len pre lokálnu a regionálnu dopravu. Sledovaným je len úsek cesty I. triedy č. 18, kde podľa sčítania dopravy bola jej intenzita v sčítacom úseku 00070 v roku 2010 13884 voz/deň, no po otvorení súběžného úseku D1 len 3205 voz/deň v roku 2016. Predpokladaná intenzita dopravy na tejto ceste pre rok 2040 podľa predpokladaného nárastu dopravy (TP MDVaRR SR č.07/2013) je cca 5400 voz/deň. Vzhľadom na vzdialenosť cesty I/18 a nízku intenzitu dopravy na nej hluk z dopravy na tejto ceste neovplyvní zastavané územie obce.

Intenzita dopravy na ceste III/3204 sa nesleduje, je však nízka. Pri tejto intenzite hluk z dopravy nedosahuje limitné hodnoty stanovené pre obytné zóny, jeho rast zníži aj postupné sprísňovanie noriem na hlučnosť automobilov a rastúci podiel elektromobilov. Preto riešenie problematiky hluku z dopravy v obci bude v ďalšom období založené na udržiavaní kvalitného cestného krytu na cestách a výsadbe izolačnej zelene na priľahlých plochách súkromnej a verejnej zelene.

Navrhované riešenie územného plánu prinesie nové zdroje hlukodopravného charakteru, avšak len tie, ktoré súvisia s nevyhnutným návrhom výstavby miestnych komunikácií prípadne obslužných účelových komunikácií pre novú zástavbu.

Zdroje iných dlhotrvajúcich alebo trvalých vibrácií sa v riešenom území nevyskytujú a ani sa nenavrhujú.

B.II.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné, zdroj a intenzita)

V riešenom katastrálnom území sú trasované vzdušné elektrické vedenie, a to vedenie vysokého napätia (VN), ktoré je zdrojom elektromagnetického žiarenia. Nachádzajú sa tu aj zdroje elektromagnetického žiarenia, ktorými sú stožiare pre telekomunikačné spojenia – základňové stanice mobilnej siete.

V návrhu územného plánu je riešená prekládka časti VN vedenie jeho uložením do zeme a výstavba nového úseku VN k navrhovanej transformačnej stanici. Návrh územného plánu rešpektuje ochranné pásma 22 kV elektrického vedenia v šírke 10 m na obe strany a nenavrhuje v týchto ochranných pásmach žiadnu výstavbu. V rámci návrhu územného plánu nie je v ňom riešené umiestňovanie nových základňových staníc mobilnej siete a nie sú navrhnuté žiadne iné zdroje žiarenia.

Z hľadiska prírodných zdrojov žiarenia, najmä prírodného radónového žiarenia, ktoré môže prípadne prenikať z podlažia do stavby, je dôležité použiť správne stavebné materiály, ktoré eliminujú negatívne dopady radónového pozadia.

B.II.6. Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

V katastrálnom území Uloža nie sú zaznamenané významné terénne úpravy. Za terénne úpravy, ktoré čiastočne menia tvárnosť reliéfu zastavaného územia obce, možno pokladať úpravy stavebných pozemkov pri zakladaní stavieb, keďže intravilán obce leží v členitom teréne a zakladanie stavieb vo svahovitých polohách je náročnejšie.

Územný plán navrhuje viaceré funkčné plochy so zástavbou v nadväznosti na t.č. zastavané územie obce a v súvislosti s uskutočňovaním stavebných prác budú realizované zemné práce ale i terénne úpravy, u ktorých sa však nepredpokladá, že pôjde o významné terénne úpravy.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Uloža a riešené katastrálne územie Uloža sa nachádzajú v okrese Levoča v Prešovskom kraji. Výmera katastrálneho územia je 683,7008 ha. Obec Uloža susedí s nasledujúcimi obcami/mestami: Levoča (k.ú. Levoča a k.ú. Závada), Vyšné Repaše (k.ú. Vyšné Repaše), Jablonov (k.ú. Jablonov), Klčov (k.ú. Klčov), Doľany (k.ú. Doľany), Spišský Hrhov (k.ú. Spišský Hrhov), ktoré sa nachádzajú v okrese Levoča.

Za územie dotknuté návrhom riešenia územného plánu je v tejto Správe o hodnotení považované katastrálne územie Uloža. Za okolie dotknutého územia sa považuje územie susediacich obcí, ktoré nadväzuje na katastrálne územie Uloža.

C.II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

C.II.1. Horninové prostredie – inžinierskogeologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, stav znečistenia horninového prostredia

Geologická charakteristika riešeného územia

Katastrálne územie Uloža je dominantne budované tret'ohorným flyšom vo vnútrokarpatskom paleogéne, podoblast' spišsko-šarišský paleogén. Územie leží na flyšových vývoch oligocénu, ktoré tvoria prevažne pieskovce, menej ílovce (bielopotocké súvrstvie). Bielopotocké súvrstvie sa vyznačuje niekoľko desiatok až stoviek metrov hrubým súborom monotónneho, prevažne pieskovcového súvrstvia, miestami prerušeného polohami flyšu alebo rôzne hrubými polohami zlepcov. Na predkvartérnom podloží (rajón pieskovcovozlepencových hornín) sa vyvinuli kvartérne útvary delúvií a elúvií. Deluviálne sedimenty vznikli rozkladom ílovcov a pieskovcov a sú rozšírené v spodných častiach svahov, na svahových sedlách i na vrcholoch. Sú premenlivej hrúbky.

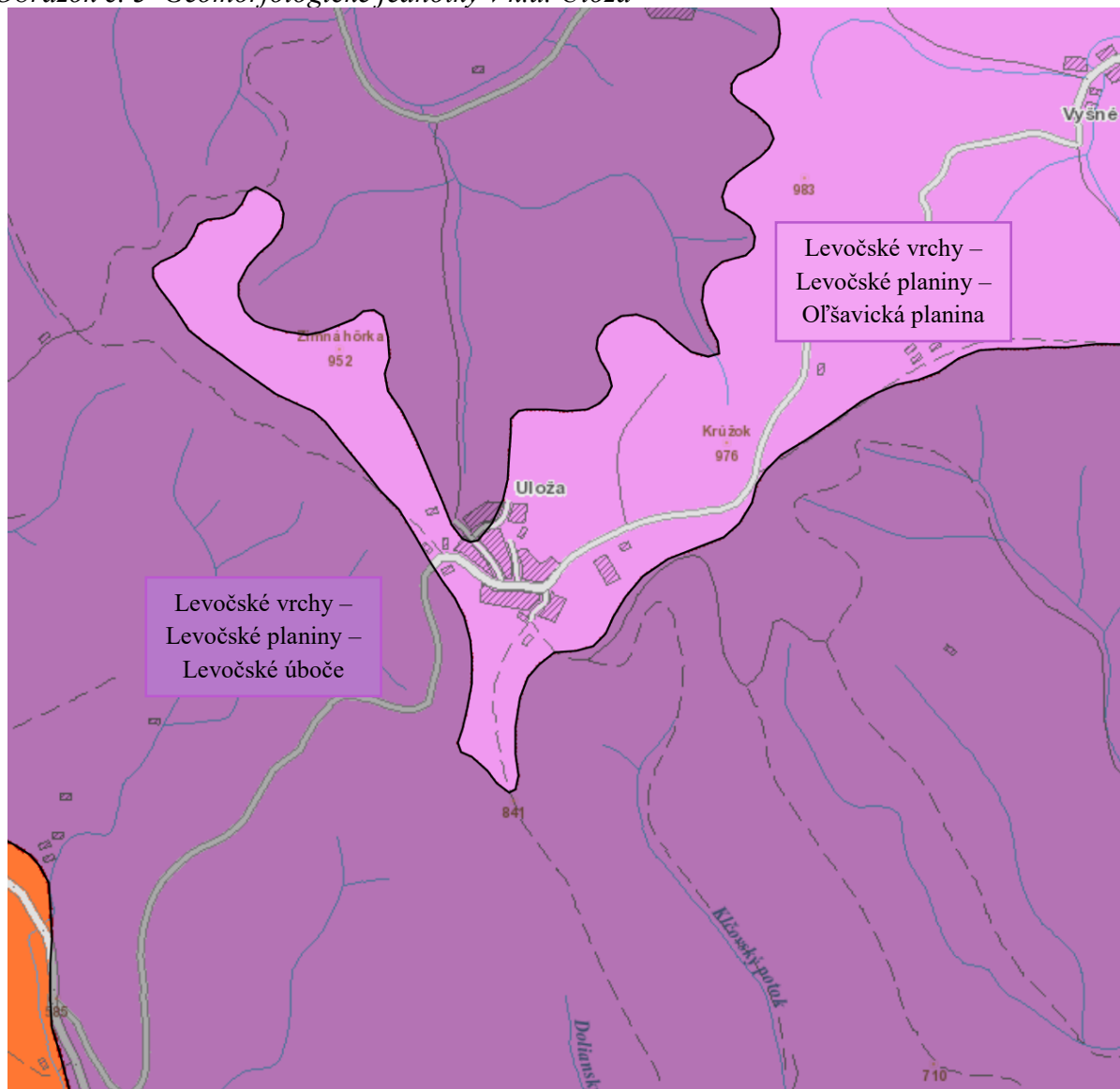
Geomorfologické pomery

Geologická stavba v rozhodujúcej miere predurčovala aj morfológické a morfometrické pomery v riešenom katastrálnom území. Vzhľadom na menšiu odolnosť paleogénnych sedimentov proti exogénnym vplyvom povrch terénu je v SV a JZ časti riešeného územia hladko modelovaný a má pahorkatinný ráz. Centrálnu časť zaberá vrchovina silne členitá.

Podľa geomorfologického členenia územia (Kočícký, Ivanič) patrí katastrálne územie Uloža do provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, oblasti Podhôr'no – magurskej, celku Levočské vrchy, podcelku Levočské planiny. Na nižšej úrovni geomorfologických jednotiek už katastrálne územie Uloža patrí do dvoch geomorfologických častí :

- časť Levočské úboče.
- časť Olšavické planiny.

Obrázok č. 3 Geomorfologické jednotky v k.ú. Uloža

Zdroj: <https://app.geology.sk/temapy>

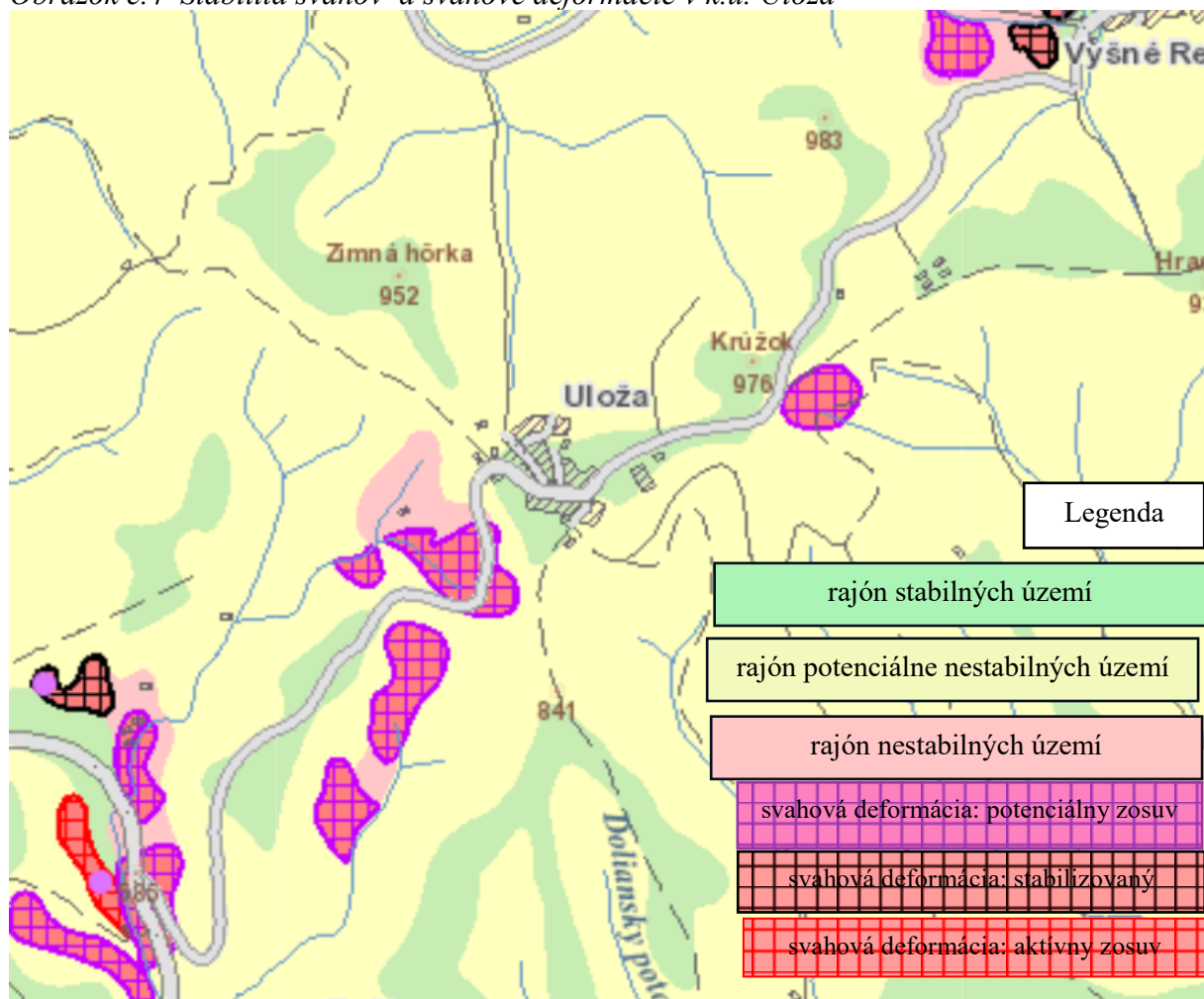
Geodynamické javy (zosuvy, seizmicita, erózia)

Svahové deformácie - zosuvy. Svahové deformácie všeobecne negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely. Riešené katastrálne územie zo širšieho geografického hľadiska leží prevažne v rajóne potenciálne nestabilných území (územie so stredným až nízkym stupňom náchylnosti na aktivizáciu alebo vznik svahových porúch) a čiastočne tiež leží v rajóne stabilných území. Vyskytuje sa tu 8 registrovaných potenciálnych svahových deformácií, južne od zastavaného územia obce (viď obrázok č. 4). Pravdepodobná príčina ich vzniku sú klimatické faktory, bočná hĺbková erózia, abrázia, vývery podzemnej vody a vztlačové účinky podzemných vôd. Priamo v katastrálnom území Uloža nie je evidovaný aktívny zosuv.

Ložiská nerastných surovín

V katastrálnom území Uloža nie sú štátnou banskou správou evidované žiadne ložiská vyhradených nerastov ani ložiská nevyhradených nerastov, ktoré sú vhodné pre potreby a rozvoj národného hospodárstva (tzv. výhradné ložiská) a teda nie sú tu určené žiadne chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory. Nie sú tu evidované návrhy prieskumných území, určené prieskumné územia, ani staré banské diela ani významné lomy.

Obrázok č.4 Stabilita svahov a svahové deformácie v k.ú. Uloža

Zdroj: <https://apl.geology.sk/mapportal/img/pdf/geofond>

Stav znečistenia horninového prostredia. Znečistenie horninového prostredia nie je známe a ani sa nepredpokladá. V rámci riešeného katastrálneho územia nie sú evidované žiadne environmentálne záťaže podľa Informačného systému environmentálnych záťaží (IS EZ), ktoré by mohli priamo spôsobovať znečistenie horninového prostredia. V katastrálnom území Uloža nie sú tiež umiestnené žiadne monitorovacie stanice (sondy/pramene) Štátnej hydrologickej siete kvality podzemných vôd Slovenska a tieto nie sú umiestnené ani v blízkom okolí Ulože.

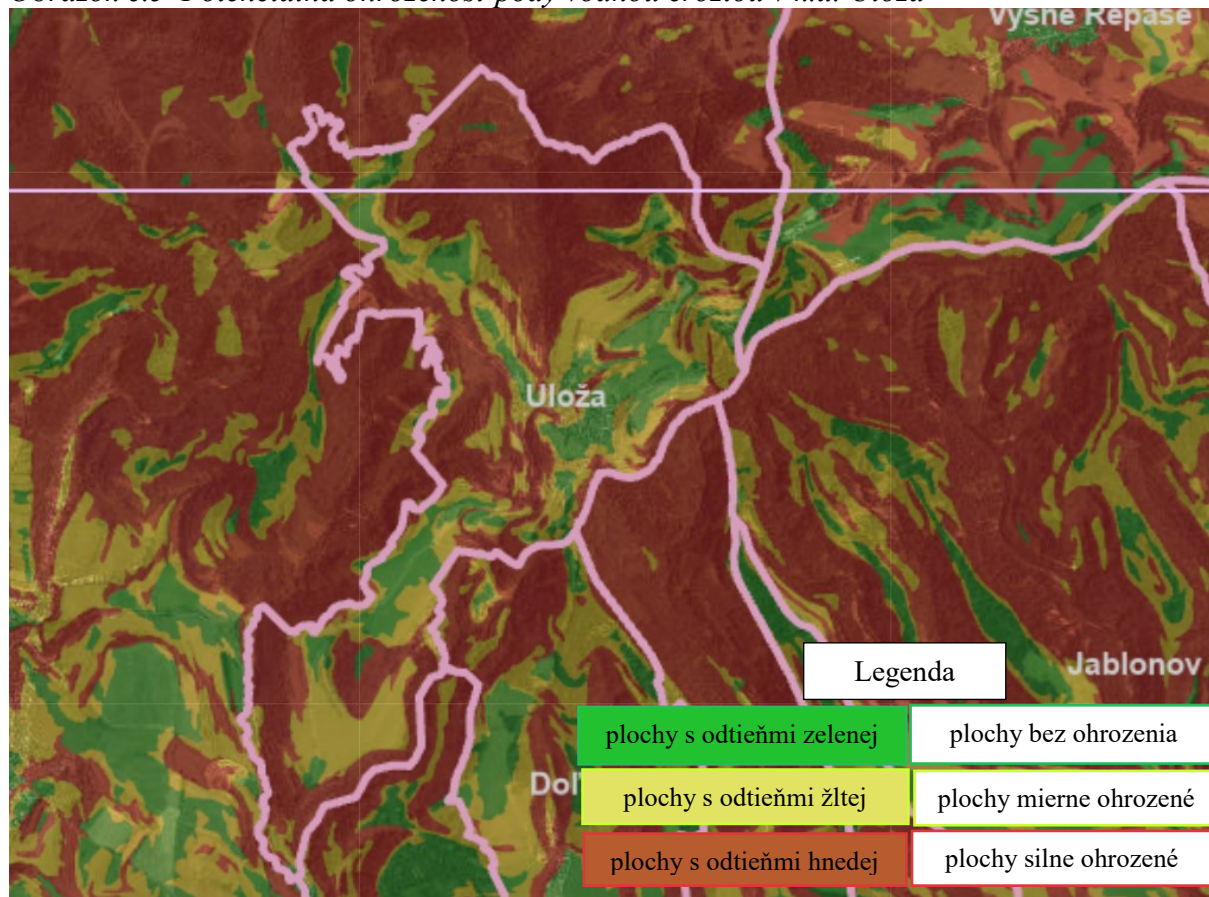
V blízkom okolí katastrálneho územia Uloža (do vzdialenosti 5 km od sídla) nie sú v Informačnom systéme environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaže (EZ), ktoré by mohli spôsobiť prípadné znečistenie horninového prostredia.

Seizmicita. Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou je v katastrálnom území Uloža makroseizmická intenzita v hodnote 6 ° MSK-64. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží (pre 90 % pravdepodobnosť nepresiahnutia počas 50 rokov, t.z. pre periódu návratnosti 475 rokov) sa pohybuje v intervale 1,00 -1,29 m.s⁻².

Erózia. V katastrálnom území Uloža sa prejavuje vodná erózia, nevyskytuje sa tu veterná erózia. Faktory ovplyvňujúce vznik, priebeh a intenzitu vodnej erózie predstavujú kombináciu prírodných a človekom ovplyvnených podmienok. Vodnú eróziu podmieňujú nadmorská výška, množstvo a intenzita zrážok, povrchový odtok, sklon reliéfu, dĺžka a tvar svahu,

hustota vegetačného krytu spôsob využívania a obhospodarovania pozemku. Riešené územie patrí na veľkej časti k územiu mierne až silne ohrozenému vodnou eróziou. Len veľmi malé plochy, spravidla v alúviách predstavujú územia bez ohrozenia vodnou eróziou.

Obrázok č.5 Potenciálna ohrozenosť pôdy vodnou eróziou v k.ú. Uloža

Zdroj: <https://gsaa.mpsr.sk/2024/>

C.II.2.Klimatické pomery – zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).

Klimatické pomery. Klimatické pomery sú všeobecne výrazne ovplyvňované členitosťou územia, výškovou zonálnosťou, orientáciou svahov voči svetovým stranám, lesnatosťou územia a pod.

V katastrálnom území Uloža je umiestnená zrážkomerná stanica a v bližšom okolí nie je umiestnená žiadna klimatologická stanica.

Celé riešené územie má horskú klímu a leží v chladnej klimatickej oblasti, v mierne chladnom až chladnom okrsku, veľmi vlhkom. Klimatické znaky tohto okrsku sú napr. teplota v júli 12°C - 16°C, priemerná teplota v januári -5°C až -6°C, priemerná ročná teplota vzduchu 4°C – 6°C, priemerný počet vykurovacích dní v roku 240 - 320.

Priemerné ročné úhrny zrážok závisia od viacerých faktorov a v rámci členitosti riešeného územia sa pohybujú v rozmedzí 800 - 1100, priemerný úhrn zrážok v júli je 80 - 100 mm,

priemerný úhrn zrážok v januári je 20 – 40 mm, absolútne mesačné maximum zrážok v rokoch 1951 – 2000 bolo 300 - 500 mm. Počet dní so snehovou pokrývkou je 40 - 120.

C.II. 3. Ovzdušie

V katastrálnom území Uloža nie je zriadená monitorovacia stanica kvality ovzdušia, preto nie je možné uviesť hodnoty imisného znečistenia ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami. Najbližšie monitorovacie stanice v rámci Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSK) sú mimo okresu Levoča (napr. v meste Prešov, v Krompachoch a v Gánovciach).

Obec Uloža nie je plynofikovaná. Polutanty pochádzajú predovšetkým z dvoch zdrojov, najvýznamnejším zdrojom je spaľovanie pevných palív v lokálnych kúreniskách ako druhý menej závažný zdroj sú mobilné zdroje znečistenia, najmä motorové vozidlá cestnej dopravy.

Na základe matematického modelovania znečistenia ovzdušia, sú v okrese Levoča vymedzené rizikové obce (obce so zhoršenou kvalitou ovzdušia) určené metódou integrovaného posúdenia pre rok 2024 pre tuhú znečisťujúcu látku – PM₁₀ a PM_{2,5}. (Poznámka: ide o drobné častice alebo kvapôčky s aerodynamickým priemerom menším ako 10 µm, resp. 2,5 µm, môžu byť v tuhej aj kvapalnej podobe.) Pre tieto rizikové obce, kde nadmerné znečistenie ovzdušia vychádza z vysokých emisií z lokálneho vykurovania najmä tuhým palivom (biomasou a uhlím) a zo zhoršených rozptylových podmienok, je určený rizikový stupeň 1 – 3, pričom 3 je najvyšší rizikový stupeň. S výškou rizikového stupňa stúpa závažnosť ohrozenia zhoršenou kvalitou ovzdušia.

Na základe takéhoto matematického modelovania bol pre rok 2024 obec Uloža zaradená do tohto zoznamu s rizikovým stupňom 3 (zdroj - lokálne kúreniská). Medzi ďalšie rizikové obce, ktoré susedia s riešeným katastrálnym územím resp. sú v širšom okolí riešeného územia, patria napr. mesto Levoča, Jablonov, Spišská Hrhov, Doľany (rizikový stupeň 3; zdroj - lokálne kúreniská) (Zdroj: <https://www.shmu.sk/sk/?page=2873>). Časť územia okresu Levoča patrí od roku 2021 do oblasti riadenia kvality ovzdušia (ORKO) a do tejto oblasti je od roku 2023 zahrnutá i obec Uloža a tiež ďalších 8 obcí/miest okresu Levoča. Znečisťujúcimi látkami sú tu predovšetkým PM₁₀, PM_{2,5}, BaP [Benzo(a)pyrén patrí do skupiny polycyklických aromatických uhlíkovodíkov, ktoré vznikajú pri nedokonalom spaľovaní].

Mobilné zdroje znečistenia ovzdušia nie sú v riešenom katastrálnom území Uloža významné, pretože intenzita verejnej i osobnej cestnej dopravy je relatívne nízka.

V riešenom katastrálnom území sa nenachádzajú stredné a veľké zdroje znečisťovania ovzdušia a riešené územie sa nachádza v relatívne značnej vzdialenosti od významných bodových zdrojov znečistenia na nadregionálnej a republikovej úrovni.

C.II.4. Vodné pomery – povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Povrchové vody.

Z hľadiska hydrologického členenia patrí riešené katastrálne územie Uloža k úmoriu Čierneho mora.

Takmer všetky toky, ktoré sa nachádzajú v riešenom katastrálnom území, majú v riešenom území i svoju pramennú oblasť. Toky patria do čiastkového povodia Hornádu (číslo

hydrologického poradia: 4-32), do základného povodia Hornád po ústie Hnilca (číslo hydrologického poradia: 4-32-01).

V katastrálnom území Uloža sa nachádzajú horné úseky tokov:

- v severovýchodnej časti riešeného územia:
 - vodohospodársky významný tok Levočský potok (identifikátor toku: 17811, vodohospodársky identifikátor toku /VH ID/ 4-32-01-3011) tečúci severnou katastrálnou hranicou. Tento potok pramení v riešenom území na severnom svahu vrchu Krúžok v nadmorskej výške cca 940 m n.m.. a vlieva sa do Hornádu ako jeho ľavostranný prítok v obci Markušovce. Pravostranné prítoky Levočského potoka v riešenom území sú:
 - bezmenný tok (VH ID 4-32-01-3109);
 - bezmenný tok (VH ID 4-32-01-3107), ktorého horný úsek preteká cez zastavané územie obce (miestny názov Uložský potok);
 - bezmenný tok (VH ID 4-32-01-3106)
- v západnej časti riešeného územia:
 - drobný tok Lodina (identifikátor toku: 17648, VH ID 4-32-01-29061), tvorí západnú katastrálnu hranicu riešeného územia. Vlieva sa do Hornádu. Ľavostrannými prítokmi toku Lodina sú:
 - bezmenný tok (VH ID 4-32-01-2941) a jeho bezmenný prítok (VH ID 4-32-01-2942),
 - bezmenný tok (VH ID 4-32-01-2940), ktorý tvorí južnú katastrálnu hranicu riešeného územia.

Z hľadiska typu režimu povrchového odtoku vody patrí riešené územie z časti (severná časť) do stredohorskej oblasti, s režimom odtoku snehovo-dažďovým s nasledujúcimi hydrologickými charakteristikami: akumulácia v mesiacoch november až február; vysoká vodnosť v mesiacoch marec až máj, najvyšší priemerný mesačný prietok v apríli, najnižší priemerný mesačný prietok v januári a februári a tiež v septembri a októbri a z časti (južná časť) patrí do vrchovinnó-nížinnej oblasti, s režimom odtoku dažďovo-snehovým s nasledujúcimi hydrologickými charakteristikami: akumulácia v mesiacoch december až február; vysoká vodnosť v mesiacoch marec až máj, najvyšší priemerný mesačný prietok v marci, najnižší priemerný mesačný prietok v septembri. Priemerný ročný špecifický odtok dosahuje hodnoty $10 - 15 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$, maximálny špecifický odtok s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov hodnoty medzi $1,0$ až $1,4 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}.\text{km}^{-2}$. (Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002)

Súčasný stav miestnych vodných tokov

Pre Levočský potok a potok Lodina nie je vytvorená mapa povodňového ohrozenia ani mapa povodňového rizika. Najbližšie k riešenému územiu sú takéto mapy vytvorené pre úsek Levočského potoka v meste Levoča. Mapy povodňového ohrozenia vo svojej podstate zobrazujú teoretickú povodeň s potenciálne najväčším odhadovaným rozsahom zaplavenia pri dosiahnutí prietoku s priemernou dobou opakovania raz za 10, 100 a 1000 rokov. V dokumente Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hornádu – aktualizácia 2021 nie je horný úsek Levočského potoka a ani úsek toku Lodina v riešenom území uvedený medzi tokmi, kde by bolo nevyhnutne potrebné prijať protipovodňové opatrenia. Podľa správcu vodných tokov SVP š.p. vodné toky v riešenom území pretekajú v prirodzených korytách, ktorých kapacita nie je dostatočná na odvedenie návrhového prietoku povodne so strednoupravdepodobnosťou opakovania priemerne raz za 100 rokov (Q_{100}).

Levočský potok je vodným tokom, ktorého úseky sú súčasťou dvoch rybárskych revírov. Horný úsek Levočského potoka je súčasťou rybárskeho revíru „Levočský potok č. 3“ (č. 4-1240-4-1). Je to lovný revír, charakter vody – lososové vody pstruhové (zarybnenie pstruhom

potočným). Potok Lodina je rybárskym revírom „Lodzina“ (č. 4-1300-4-2). Je to chovný revír so zákazom lovu. Oba revíre spravuje MO SRZ Levoča (Zdroj: <https://rybarskyrevir.sk/>).

Vodohospodársky chránené územia

Katastrálne územie Uloža nie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) v zmysle zákona č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nie je súčasťou zraniteľnej oblasti v zmysle vodného zákona, ktorých zoznam je uvedený v nariadení vlády SR č.174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti.

Levočský potok, ktorého horný úsek sa nachádza v riešenom území, je určený ako vodohospodársky významný vodný tok v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z. Vodohospodársky významný tok ma určený pobrežný pozemok o šírke 10 m od brehovej čiary, ostatné vodné toky v katastrálnom území Uloža majú pobrežný pozemok o šírke 5 m. V katastrálnom území Uloža sa nachádzajú hydrogeologické vrty, ktoré môžu byť využité ako zdroje pitnej vody pre obecný vodovod. Vodné toky nie sú určené ako vodárenské vodné toky. Riešené územie susedí na južnej strane s určenou „zraniteľnou oblasťou“ pre povrchové vody podľa Nitrátovej direktívy (dusičnanová smernica).

Podzemné vody a pramene

Katastrálne územie Uloža je súčasťou hydrogeologického rajónu: „P 119 Paleogén Levočských vrchov“. Hydrogeologickým kolektorom sú najmä pieskovce s polohami zlepcov – bielopotocké súvrstvie; puklinová priepustnosť.

Katastrálne územie Uloža je v rámci rajónu P 119 súčasťou :

- predkvartérneho útvaru podzemnej vody - Puklinové podzemné vody podtatranskej skupiny a flyšového pásma čiastkového povodia Hornádu (kód útvaru SK2004900F); kolektor tvorený pieskovecami s polohami zlepcov – bielopotocké súvrstvie priepustnosť puklinová.
- útvaru geotermálnych vôd – Levočská panva – Z a J časť (kód útvaru SK300140FK); puklinovo-krasové vody stredného a vrchného triasu tektonickej jednotky fatrika.

V riešenom katastrálnom území sú realizované hydrogeologické vrty(v blízkosti zastavaného územia obce, lokalita Dzelničky)a vyviera tu viacero prameňov.

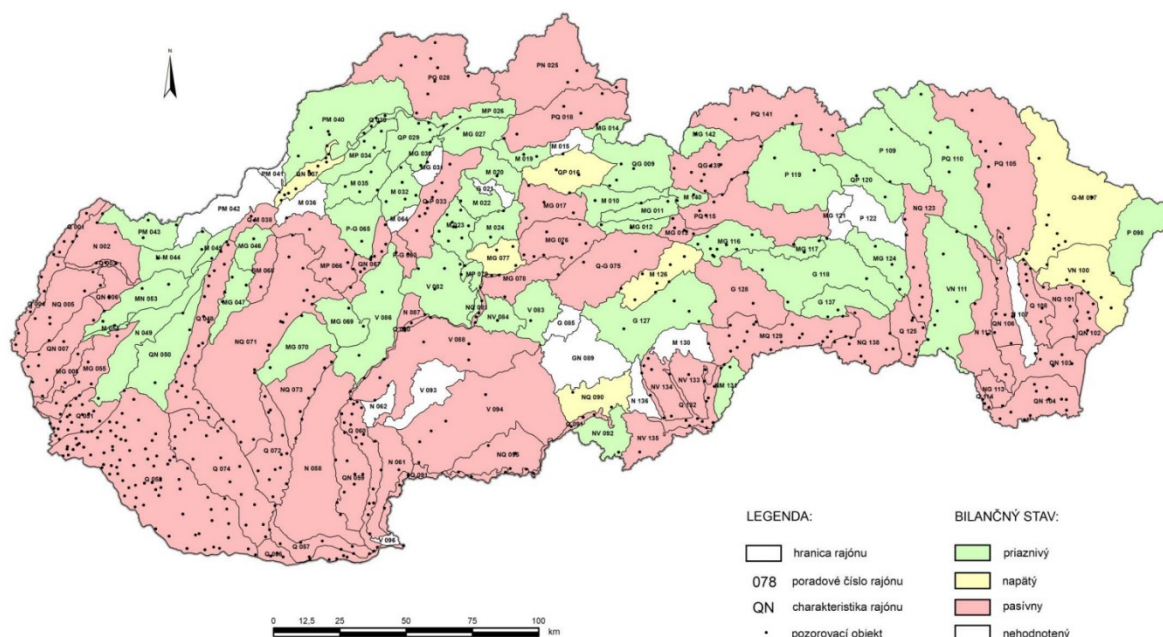
Kvalita povrchových a podzemných vôd

Priamo v katastrálnom území Uloža nie je zriadené odberné miesto sledovania kvality tokov a kvality podzemných vôd.Nie sú tu evidované ani významnejšie bodové zdroje znečistenia útvarov podzemnej vody a tokov.

Bilančné hodnotenie kvality podzemnej vody vykonáva SHMÚ v 8 ukazovateľoch kvality vody: NH_4^+ , NO_3^- , CHSKMn, vodivosť, Cl^- , SO_4^{2-} , TOC, As. Najbližšou lokalitou pre sledovanie kvality podzemnej vody v rajóne P 119 a v útware podzemnej vody SK2004900F je lokalita „Tichý Potok – Bujačiareň“ (prameň). Bilančný stav v hydrogeologickom rajóne P 119 je hodnotený ako priaznivý. (Zdroj: Vodohospodárska bilancia kvality podzemnej vody SR v roku 2023; SHMÚ, december 2024)

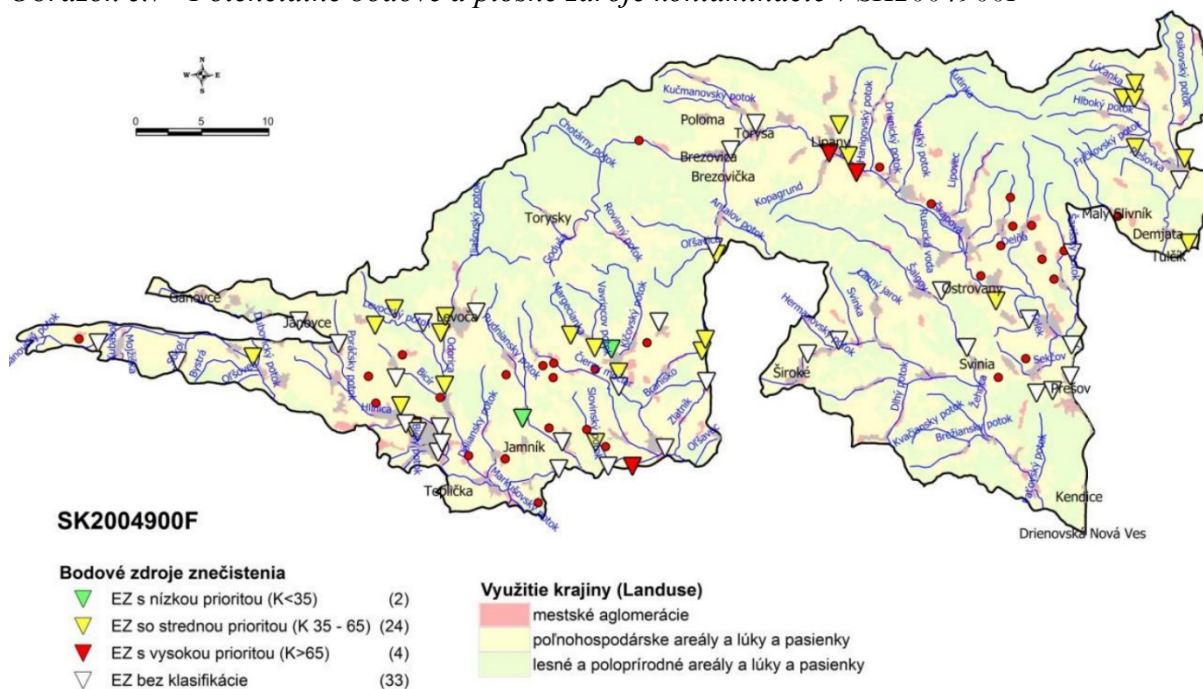
Chemický stav predkvartérneho útvaru podzemnej vody SK2004900F je hodnotený ako úvar s dobrým chemickým stavom. (Zdroj: Kvalitatívne hodnotenie útvarov podzemnej vody na Slovensku, záverečná správa, MŽPSR, ŠGÚDŠ, 2020).

Obrázok č.6 Bilančný stav kvality podzemných vôd podľa hydrogeologických rájónov na Slovensku v roku 2023

Zdroj: https://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Vodohospodarska_bilancia/VHB_kvalita_PzV

Obrázok č.7 Potenciálne bodové a plošné zdroje kontaminácie v SK2004900F

Zdroj: Kvalitatívne hodnotenie útvarov podzemnej vody na Slovensku, záverečná správa, MŽPSR, ŠGÚDŠ, 2020

Priamo v riešenom katastrálnom území nie je monitorovacie miesto pre kvalitu povrchovej vody v sieti SHMÚ. Monitorovacie miesto kvality povrchovej vody je na rieke Hornád - „Pod Kluknavou“ (H091010D) poniže zaústenia Levočského potoka a toku Lodina. V roku 2023 bol stav kvality povrchovej vody na tomto monitorovacom mieste vyhodnotený v ukazovateľoch fyzikálno-chemických a hydrobiologických hodnotený nasledovne: chemický stav - dobrý a ekologický stav - priemerný Zdroj: Vodohospodárska bilancia

kvality povrchovej vody SR v roku 2023; MŽPSR, SHMÚ, 2024). Je možné predpokladať, že horný úsek Levočského potoka, ktorý sa nachádza v riešenom území, je tokom relatívne čistým až veľmi čistým podľa fyzikálno – chemických ukazovateľov.

C.II.5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

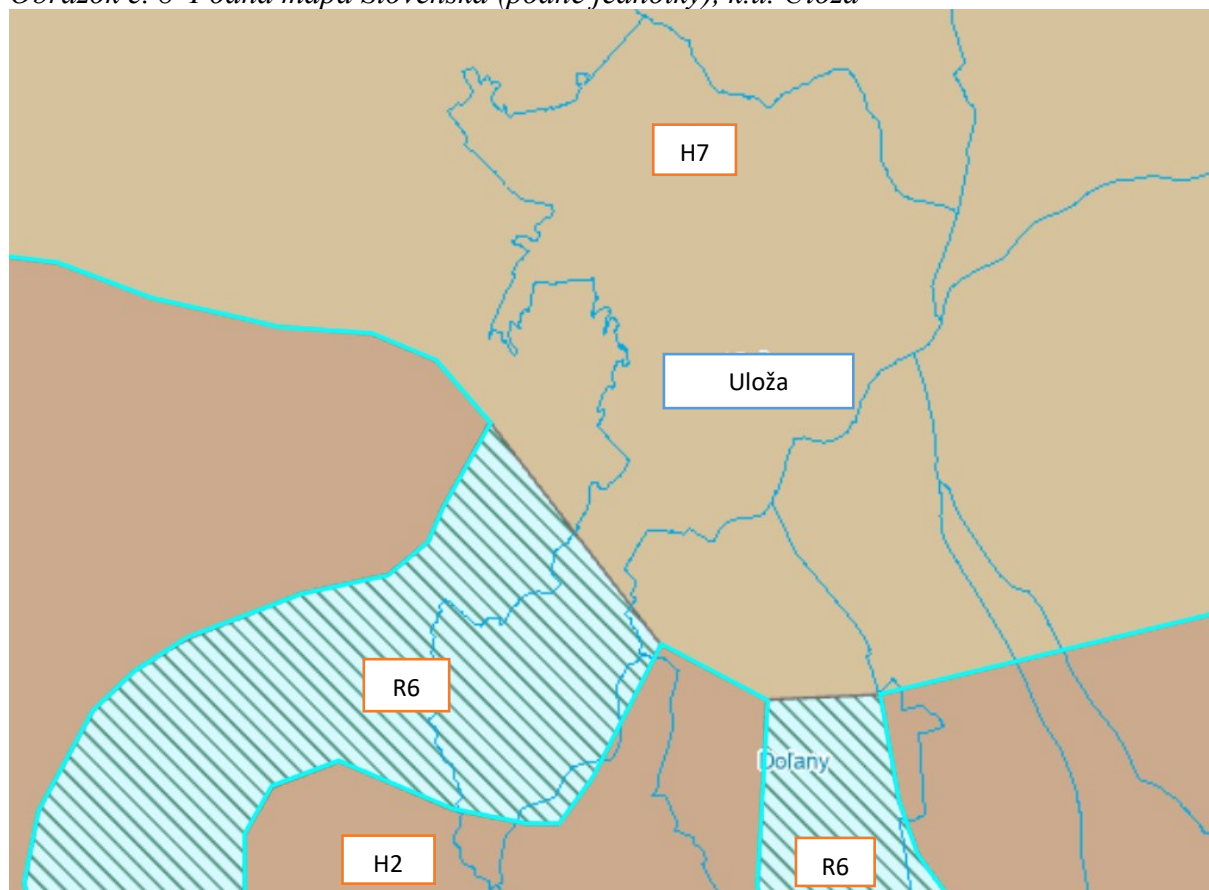
V katastrálnom území Uloža je v kultúre lesné pozemky 22,47 % výmery katastrálneho územia a v kultúre poľnohospodárska pôda 71,01 % výmery katastrálneho územia.

Pôdne typy, vlastnosti pôdy, degradácia a ohrozenie.

V riešenom území sa vyskytuje pôdne druhy – pôdy stredne ťažké (piesočnato-hlinité, ílovito-hlinité) a ťažké pôdy (ílovité). Najčastejšie sa vyskytujú kambizeme a rendziny a ich subtypy. Z hľadiska pôdnych druhov patria kambizeme (hnedá lesná pôda) k ťažkým pôdam. Rendziny sú azonálnym typom pôd a patria spravidla ku stredne ťažkým pôdam.

V Levočských vrchoch vo vyšších polohách na báze zvetralín kyslých až neutrálnych hornín sú dominantné kambizeme podzolové (kultizemné podzolové) a kambizeme modálne (kultizemné) kyslé. Sprievodne sa vyskytujú i rankre. Limitujúcimi faktormi pôdnej úrodnosti je tu skeletnatosť, veľmi nízka pôdna reakcia, malá hĺbka pôdneho profilu, svahovitosť. Potenciálnym degradačným procesom pôdy v tejto časti územia je acidifikácia a prevažne silná ohrozenosť vodnou eróziou. V obrázku č. 8 vidieť označenie H7.

Obrázok č. 8 Pôdna mapa Slovenska (pôdne jednotky), k.ú. Uloža

Zdroj: <https://portal.vupop.sk/portal/apps>

V západnej časti v nižších polohách Levočských vrchov sa na zvetralinách pieskovcovo - slieňovcových hornín vyvinuli dominantne pararendziny a kambizeme rendzinové (kultizemné rendzinové) nasýtené a ako sprievodné pôdy pseudogleje modálne (kultizemné); pôdy sú zrnitostne stredne ťažké až ľahké, s neutrálnou pôdnou reakciou. Využívané sú najmä ako TTP a lesné pôdy, menej orná pôda. Pôdy sú v tejto časti územia ohrozené najmä eróziou ak ide o ornú pôdu. Limitujúcim faktorom pôdnej úrodnosti je hrúbka a kvalita humusového horizontu. V obrázku č. 8 vid' označenie R6.

V najnižších polohách Levočských vrchov v západnej časti riešeného územia sa na pôdotvornom substráte tvorenom zvetralinami pieskovcovo – ílovcových hornín (flyš) vytvorili kambizeme pseudoglejové (kultizemné pseudoglejové). Ide o pôdy zrnitostne prevažne stredne ťažké, skeletnaté, stredne hlboké až hlboké. V obrázku č. 8 vid' vid' označenie H2.(Zdroj: <https://portal.vupop.sk/portal/apps>)

Bonita pôd

V katastrálnom území Uloža sa nachádza poľnohospodárska pôda zaradená do 7. až 9. kvalitatívnej skupiny BPEJ.

V zmysle prílohy č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa v riešenom území nachádzajú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ):0963245 0963445 0982682 0982685 0982785 0982885 0990462 1066245 1066435 1066442 1078265 1078365 1078462 1082682 1093672 1093882, na ktoré sa vzťahuje ochrana pred ich nepoľnohospodárskym použitím. Predmetné BPEJ sú zaradené do 5. a 8. kvalitatívnej skupiny BPEJ a to nasledovne:

- 7. skupina BPEJ: 0963245, 0963445, 1066245, 1066435, 1066442,
- 8. skupina BPEJ: 0990462,
- 9. skupina BPEJ: 0982682, 0982685, 0982785, 0982885, 1078265, 1078365, 1078462, 1082682, 1093672, 1093882

Poznámka: Kvalita poľnohospodárskej pôdy je vyjadrená kvalitatívnou skupinou 1. až 9.

Najkvalitnejšie pôdy patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny.

Znečistenie pôdy

Pôdy sú nekontaminované, relatívne čisté.

C.II.6. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.

Flóra a chránené druhy flóry

Podľa fytogeografického floristického členenia (Futák, 1980) katastrálne územie Uloža náleží do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu východobeskydskej flóry (Beschidicum orientale), do okresu Spišské vrchy. Charakter vegetácie územia možno zaradiť k submontánnemu až montánnemu vegetačnému stupňu. Z hľadiska zachovania biodiverzity sú hodnotné najmä lesné biotopy, lúčne biotopy a biotopy vodných tokov v území.

Podľa fytogeograficko priestorovo vegetačného členenia (Plesník, 2002) celé riešené katastrálne územie patrí do bukovej zóny, flyšovej oblasti, okresu Levočské vrchy. Podľa lesných vegetačných stupňov je možné lesy v riešenom katastrálnom území (s nadmorskou výškou v rozpätí cca 540 - 976 m n.m.) začleniť do výškových stupňov: bukový stupeň (od 400 – do 800 m n.m.) a jedľovo-bukový stupeň (od 500 do 1000 m n.m.). Lesné porasty sú vo vyšších polohách tvorené najmä jedľovými bučinami, v nižších polohách kotlinovými

jedľovými dúbavami a smrekovými borinami. V katastrálnom území Uloža lesné pozemky zaberajú výmeru 153,61 ha (22,47%).

Súčasná charakteristika lesov v druhovom zložení je (až na výnimky) podobná potenciálnej prirodzenej vegetácii. Súčasný lesy patria najmä k bukovým a jedľovo-bukovým lesom v ktorých sa vyskytujú z listnatých drevín najmä buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), breza bradavičnatá (*Betula pendula*), dub zimný (*Quercus petraea*), topol osikový (*Populus tremula*) a z ihličnatých drevín najmä smrek obyčajný (*Picea excelsa*), jedľa biela (*Abies alba*), smrekovec opadavý (*Larix decidua*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*).

V katastrálnom území Uloža sa nachádzajú biotopy chránených druhov rastlín, ktorých výskyt je evidovaný najmä v chránenom území CHVÚ Levočské vrchy. Svojou pestrosťou rastlinných druhov zvyšujú biodiverzitu územia najmä druhovo bohaté hrebeňové a podhrebeňové lúky. Niektoré chránené druhy rastlín sú súčasťou plôch prvkov ÚSES. Viď aj nižšie uvedenú kapitolu C.II.8.

Invázne druhy rastlín

Výskyt inváznych druhov rastlín v riešenom katastrálnom území Uloža nemá v mapovom prehliadači Štátnej ochrany prírody SR žiadny záznam pre žiaden invázny druh rastlín. I napriek tejto skutočnosti sa môžu lokálne/pomiestne vyskytovať v riešenom území invázne druhy ako napr. zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea* Ait), ktorej výskyt je zaznamenaný v Levočských vrchoch, pohánkovec japonský (*Falopia japonica*), ktorého výskyt je evidovaný v susednom k.ú. Levoča.

Nelesná drevinová vegetácia (NDV)

Nelesná drevinová vegetácia plošná sa vyskytuje častokrát na TTP, ktoré v dôsledku neobhospodarovania sa v súčasnosti nachádzajú v rôznych sukcesných štádiách. Na plochách kedysi obhospodarováných lúk a holí sú v severných a SV častiach katastra veľké plochy zarastené náletovými drevinami. Líniovú prirodzenú nelesnú drevinovú vegetáciu predstavuje v krajine predovšetkým sprievodná a brehová vegetácia tokova tiež náletová vegetácia na medziach, erózných brázdach, v depresiách, pozdĺž poľných ciest. Na svahoch je táto zeleň vo vrstevnicových líniiach.

Prírodné biotopy národného a európskeho významu

V riešenom území štátna ochrana eviduje plochy s výskytom prírodných biotopov európskeho a národného významu, ktoré patria k biotopom lesným a travinno-bylinným biotopom a niekoľko ďalších prírodných biotopov európskeho/národného významu je evidovaných podľa R-ÚSES okresu Levoča.

- lesný biotop **Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (Ls5.1, kód Natura 2000: 9130)** súvislejšie rozšírený v lesoch Levočských vrchov. V biotope dominujú buk lesný (*Fagus sylvatica*) a jedľa biela (*Abies alba*), s prímiesou javora horského (*Acer platanoides*) a lípy malolistej (*Tilia cordata*). Porasty sú bohaté na druhové zloženie bylinnej i krovinevej etáže. Na Slovensku je tento lesný biotop pomerne rozšírený a relatívne bežný, v európskom meradle však patrí medzi vzácne biotopy.

- lúčny biotop európskeho významu **Nížinné a podhorské kosné lúky (Lk1, kód Natura2000: 6510)**. Na Slovensku je tento biotop rozšírený a relatívne bežný, v európskom meradle však patrí medzi vzácne biotopy. Obyčajne sú to jedno až dvojkosné lúky s prevahou vysokosteblových, krmovinársky hodnotných tráv. Vyskytujú sa od vlhkých stanovišť až po suchšie stanovišťa, sú druhovo bohaté (druhovú bohatosť však závisí od spôsobu a intenzity obhospodarovania).

- lúčny biotop národného významu **Mezofilné pasienky a spásané lúky (Lk3)** – extenzívne až polointenzívne spásané lúky (Lk3b) nízkosteblové, kvetnaté až monotónne pasienky a lúky. Rozšírené sú v pahorkatinnom až horskom stupni na svahovitých stanovištiach.

- niektoré úseky zachovalej pobrežnej vegetácie tokov sú biotopom európskeho významu **Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (Ls1.3, kód Natura 2000: 91E0*)**. Biotop sa vyskytuje popri menších tokoch a je tvorený jaseňom štíhlým (*Fraxinus excelsior*) a jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*). Biotop je ohrozený, pretože alúviá tokov sa využívajú na poľnohospodárske účely. Ich degradáciu spôsobuje i šírenie inváznych druhov. Nachádza sa napr. pozdĺž toku Lodina.

Takmer všetka poľnohospodárska pôda (TTP a orná pôda) najmä mimo hraníc zastavaného územia obce Uložaje v rámci LPIS rozdelená na diely pôdnych blokov (DPB). Katastrálne územie Uloža je súčasťou lokalít LPIS s názvom „Spišský Hrhov“ a „Torysky“ (štvorce 10x10 km) a obec Uloža je zaradená medzi poľnohospodársky znevýhodnené oblasti „horské oblasti H1“, t.j. územia s nadmorskou výškou viac ako 700 m (priemerná teplota za vegetačné obdobie – 10°C). TTP v rámci DPB v katastrálnom území Uloža, podľa zdroja <https://gsaa.mpsr.sk/2024/> sú zaradené medzi biotopy skupiny B – Mezofilné trvale trávne porasty.

Fauna a chránené druhy fauny

Podľa zoogeografického členenia terestrického biocyklu (Jedlička – Kalivodová, Atlas krajiny SR, 2002) riešené územie je začlenené do provincie listnatých lesov, do podkarpatského úseku.

Živočíchy trvalo i dočasne (sezónne) žijúce alebo migrujúce v riešenom katastrálnom území môžeme v hrubých rysoch rozdeliť podľa toho, aké prírodné, prípadne poloprírodné alebo človekom pozmenené a vytvorené prostredie obsadzujú, medzi druhy lesné, stepné, prechodového typu, vodné a pri vode žijúce a urbánne.

V lesnom prostredí (vrátane ekotónového pásma) sú z významných druhov cicavcov evidované vlk dravý (*Canis lupus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*) – pohybujú sa v širšom geografickom priestore, rys ostrovid (*Lynx lynx*).

Lesná i poľnohospodárska krajina a vodné toky v riešenom katastrálnom území sú výrazne bohaté na vtáčie druhy. Toto konštatovanie potvrdzuje aj existencia Chráneného vtáčieho územia Levočské vrchy ako i vymedzené migračné koridory podľa ÚSES. Viď i nižšie uvedenú časť C.II., kapitola 8, kde sú uvedené konkrétne chránené druhy avifauny vyskytujúcej sa v CHVÚ. Konkrétne v riešenom území je podľa návrhu Programu starostlivosti o CHVÚ Levočské vrchy zaznamenaný výskyt d'atlovcov (tesár čierny), sov (sova dlhochvostá), lesné druhy (bocian čierny) a druhy otvorenej krajiny (chrpák poľný, strakoš veľký). Podľa mapy z návrhu Programu starostlivosti o CHVÚ Levočské vrchy (2024) je výskyt týchto druhov zaznamenaný vo vzdialenejších polohách od zastavaného územia obce. Mnohé z vtáčích druhov hniezdiacich v lesných porastoch alebo na ich okrajoch majú svoje lovné/potravné biotopy v poľnohospodárskej krajine.

Urbánne druhy, svojim spôsobom života sú naviazané na viac alebo menej urbanizované prostredie (vrabec domový – *Passer domesticus*, žltouchvost domový – *Phoenicurus ochruros*, belorítka domová – *Delichon urbica*, zriedkavejšie lastovička domová – *Hirundo rustica*), potravnú bázu nachádzajú aj v poľnohospodárskej krajine. Všetky voľne žijúce druhy vtákov sú na Slovensku chránené.

Migračné biokoridory živočíchov

Riešené katastrálne územie Uloža vzhľadom k sústredenej/kompaktnej zástavbe poskytuje v krajine mimo zastavaného územia priestor pre migráciu živočíchov. Významným migračným priestorom sú lesné porasty Levočských vrchov. Poľnohospodárska pôda najmä lúčne porasty a mozaikovitá rozložená drevinová vegetácia pozdĺž tokov, v remízkach a medziach vytvára tiež priestor pre migráciu živočíchov.

Podľa schváleného Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Levoča (vypracovaný 2013; schválený 2015) (ďalej tiež i „návrh RÚSES okresu Levoča“) je celá južná časť riešené katastrálne územia súčasťou biokoridoru na regionálnej úrovni, ktorý sa napája na ďalšie biokoridory regionálnej úrovne (Zdroj: SAŽP, 2013, Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Levoča).

Z cicavcov dlhšie migračné koridory využívajú predovšetkým vlk dravý (*Canis lupus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a niektoré kopytníky. Urbanizované územie obce Uloža a cesta III. triedy v riešenom katastrálnom území nie sú považované za problémové migračné bariéry pre veľké šelmy v rámci diaľkových migračných trás v Karpatskom ekoregiónu. (Zdroj: <https://www.konektivita.krajiny.sk/mapy/>).

Z hľadiska migrácie vodných živočíchov, resp. živočíchov naviazaných na vodu ako tečúce médium a sprievodnú vegetáciu toku sú dôležité nielen Levočský potok a potok Lodina ale i všetky ich prítoky.

Z hľadiska vzťahov k územnému plánu podstatné sú migračné trasy živočíchov, ktoré riešené územie využívajú k relatívne krátkym migráciám v súvislosti s vyhľadávaním potravy, potravinovej bázy a v súvislosti s pudom rozmnožovania. Niektoré druhy pri krátkych a príležitostných migráciách (najmä za potravou) využívajú aj, alebo len poľnohospodársky typ krajiny s možnými úkrytmi (srnec lesný, diviak lesný, mačka divá – v koridoroch brehových porastov, líška hrdzavá a i.). Medzi takéto refúgiá patria rozptýlené enklávy s drevinovou vegetáciou pozdĺž vodných tokov, v remízках a medziach na poľnohospodárskej pôde.

Cestný dopravný koridor prechádzajúci cez celé riešené katastrálne územie je vo vzťahu k takýmto krátkym migráciám hodnotený ako dopravný koridor, kde sa nachádzajú mimo zastavané územie obce krátke lokálne problematické úseky vo vzťahu k migrácii živočíchov a ich stretu s motorovými vozidlami (Zdroj: <https://maps.sopsr.sk/>). Jeden takýto úsek je vymedzený ako súčasť miestneho terestrického biokoridoru (lokalita Rožkovská dolka). Všeobecne špecifickým problémom vo vzťahu k cestnej doprave môžu byť migrácie obojživelníkov predovšetkým v čase rozmnožovania.

C.II.7. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana

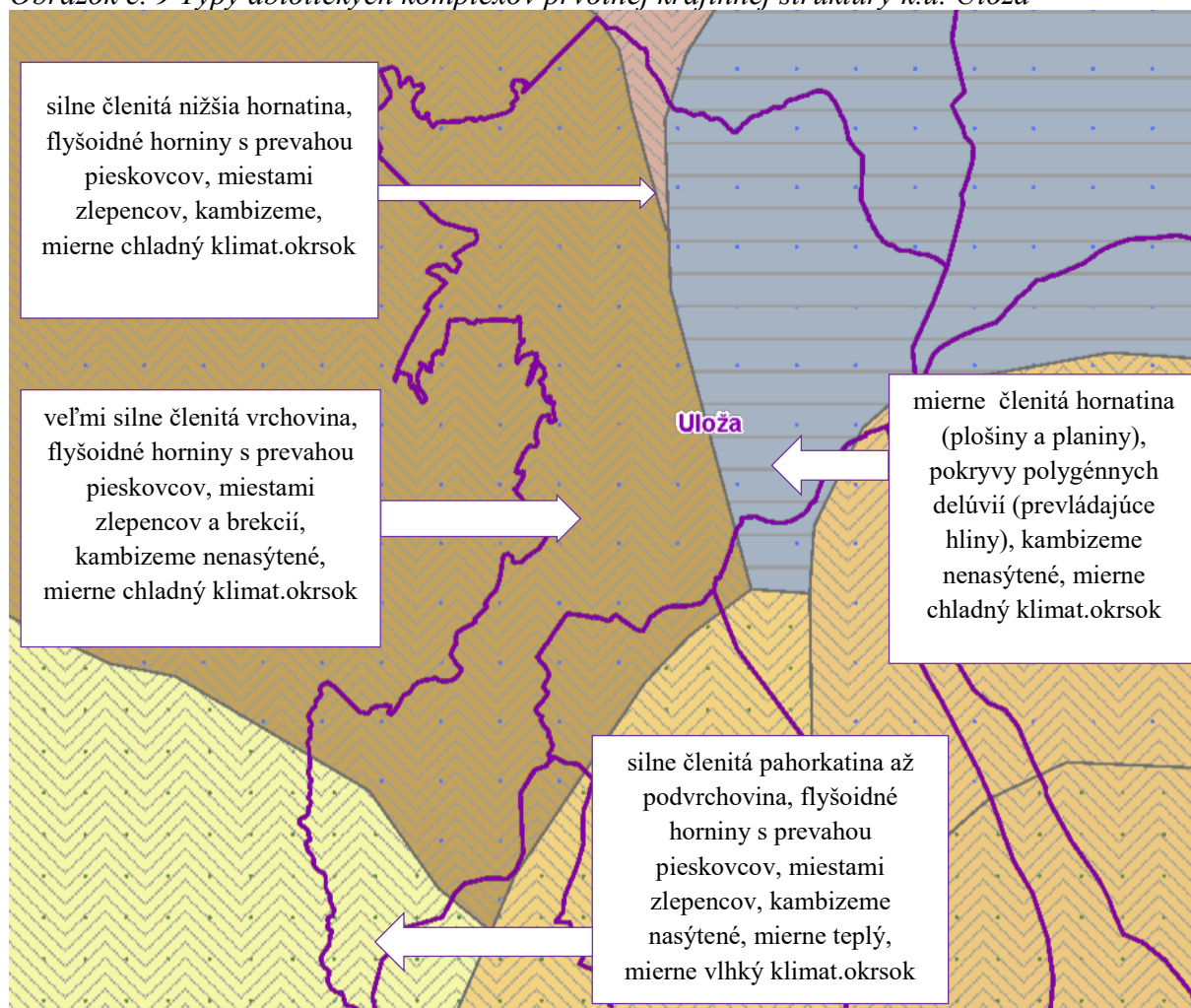
Prvotná krajinná štruktúra

Geologická stavba v rozhodujúcej miere predurčovala aj geomorfologické pomery a podmienila vznik morfologických a morfometrických typov reliéfu a jeho členitosti v riešenom katastrálnom území Uloža. Prvotná krajinná štruktúra je vyjadrená rôznymi typmi abiotických komplexov v riešenom území (viď obrázok č. 10).

Súčasná krajinná štruktúra

Špecifikom riešeného územia je skutočnosť, že zastavané územie obce je situované v horskej hrebeňovej polohe, v nadmorskej výške cca od 850 až 890 na hornatinovej planine. Vrchovinný reliéf je prevažne poľnohospodárskou krajinou s pasienkami a lúkami s minimom ornej pôdy. Najvyššie polohy hornatinového reliéfu sú lesnou krajinou. Na vlastné sídlo nadväzuje lúčna poľnohospodársky využívaná horská krajina. Celá krajina riešeného územia je veľmi pekne hladko modelovaná hornatina a pahorkatina.

Obrázok č. 9 Typy abiotických komplexov prvej krajinej štruktúry k.ú. Uloža

Zdroj: <https://app.sazp.sk/atlassr>

V štruktúre druhov pozemkov jednoznačne prevažujú poľnohospodárske pozemky (71,01 %) nad lesnou pôdou (22,47 %). Najväčší komplex lesných pozemkov sa nachádza v SV časti riešeného územia. Lesné pozemky sú súčasťou Lesného celku (LC) Lesy na LHC Levoča a súčasťou LC Levoča.

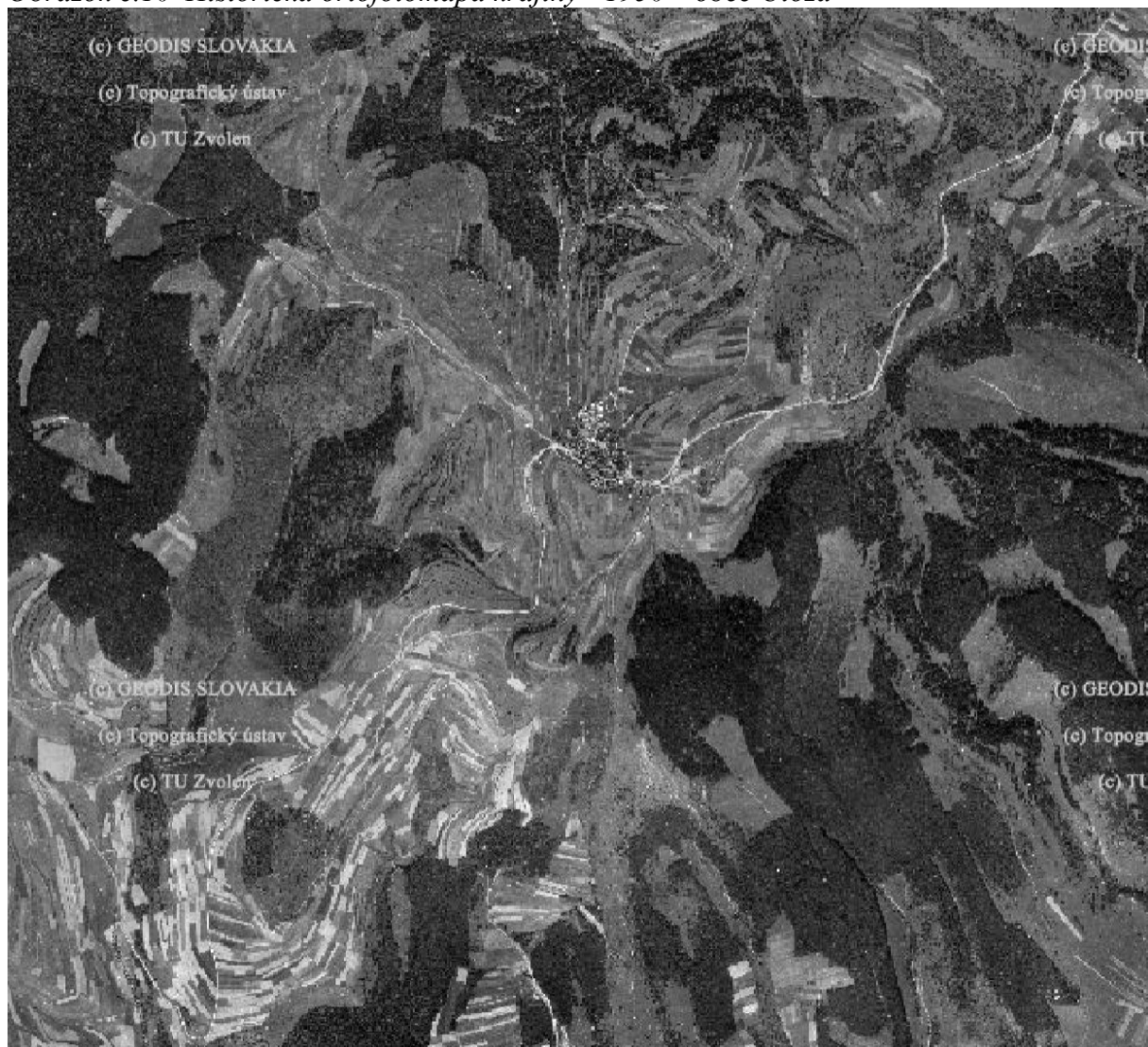
Plocha zastavaného územia obce s návrhom nových funkčných plôch, ktoré zväčšujú výmeru pôvodného zastavaného územia obce (sídla), zaberá 83,3 ha, t.j. 12,2 % z celkovej výmery katastrálneho územia Uloža.

Štruktúru krajiny dopĺňajú enklávy a línie náletových drevín, sieť vodných tokov prameniach v riešenom území. Z antropogénnych vrátane technických prvkov sa v súčasnej krajinej štruktúre uplatňuje zástavba budovami v rámci sídla, bývalý areál poľnohospodárskeho družstva, cestná sieť, účelové cesty využívané ako bežkárské trate a elektrické vzdušné vedenia.

Súčasná krajinná štruktúra je formovaná charakterom historického osídlenia ahistorickým a súčasným spôsobom využívania krajiny. Pri porovnávaní zmien v dotknutom území na základe ortofotomáp z roku 1950 a rokov 2020-2022 je možné všeobecne konštatovať, že krajinná štruktúra dotknutého územia sa v priebehu rokov výrazne zmenila. V súčasnej poľnohospodárske využívannej časti riešeného územia prišlo k sceleniu poľnohospodárskej pôdy a k zmenšeniu jej výmery, výrazne sa zväčšila plocha lesných porastov a zväčšili sa plochy s náletovými drevinami. Zväčšuje sa tiež samotné sídlo v dôsledku intenzívnejšej

zástavby objektami rodinných domov. Obec sa v posledných rokoch stáva vyhľadávaným miestom pre bývanie, najmä z dôvodu dobrej dostupnosti do okresného mesta Levoča a atraktívneho prírodného prostredia.

Obrázok č.10 Historická ortofotomapa krajiny - 1950 – obec Uloža

Zdroj: <https://mapy.tuzvo.sk>

Obrázok č. 11 Ortofotomozaika krajiny - 2020-2022 - obec Uloža

Zdroj: <https://mapy.tuzvo.sk>

Scenéria

Obec Uloža je z hľadiska krajinného obrazu situovaná v relatívne málo narušenom prírodnom a malebnom prostredí. Krajinu katastra je možné považovať za segment, kde sa pomerne v dobrom stave zachovala historická štruktúra krajiny a jej scenéria, avšak dnes s plošne rozsiahlejšími lesnými pozemkami, než tomu bolo v minulosti. V scenérii krajiny sa významne uplatňuje členitosť terénu riešeného územia, lokalizácia sídla v plytkom údolí na hornatinovej planine, plošne rozsiahle lesné komplexy v najvyšších polohách riešeného územia a poľnohospodárska krajina s enklávami náletových drevín a líniovou vrstevnicovou drevinovou vegetáciou vo svahových polohách.

Ekologická stabilita

Podľa prvkov súčasnej krajinej štruktúry lesnaté časti katastrálneho územia Uloža predstavujú priestor ekologicky stabilný a poľnohospodárska časť krajiny spolu so sídlom sú súčasťou priestoru ekologicky menej stabilného.

Stupeň ekologickej stability sa vypočítava z údajov o plošnom zastúpení ornej pôdy, záhrad, ovocných sádov, lúk, celkovej sumy poľnohospodárskej pôdy, lesnej pôdy, rybníkov (alebo iných súvislých vodných plôch charakteru vodných nádrží), zastavanej plochy vo vzťahu k celkovej ploche katastra. Nižšie uvedený výpočet ekologickej stability, ktorý definuje

stupeň ekologickej stability celého riešeného katastrálneho územia, vychádza z údajov katastra nehnuteľností registra „C“ so stavom k 01. 01. 2024

$$KES = \frac{POP.ESOP + PZA.ESZA + PTT.ESTT + PLE.ESLE + PVO.ESVO + PZP.ESZP + POP.ESOP}{CPKU}$$

Pop - plocha ornej pôdy v k.ú.

ESop - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota 0,77)

Pza - plocha záhrad, ovocných sádov a viníc v k. ú.

ESza - ekologický stupeň záhrad ovocných sádov a viníc (priemerná hodnota 3,00)

Ptt - plocha trvalých trávnych porastov v k.ú.

ESTt - ekologický stupeň trvalých trávnych porastov (priemerná hodnota 4,00)

Ple - plocha lesov v k. ú.

ESle - ekologický stupeň lesov (priemerná hodnota 5,00)

Pvo - plocha vodných plôch v k. ú.

ESvo- ekologický stupeň vodných plôch (priemerná hodnota 4,00)

Pzp - plocha zastavaných plôch v k. ú.

ESzp - ekologický stupeň zastavaných plôch (priemerná hodnota 1,00)

Pop - plocha ostatných plôch v k. ú.

ESop - ekologický stupeň ostatných plôch (priemerná hodnota 0,50)

CPku - celková výmera plochy katastrálneho územia

KES - stupeň ekologickej stability katastrálneho územia Uloža je 4,02. Táto hodnota vyjadruje kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v katastrálnom území. Hodnota KES 4,02 v riešenom katastrálnom území vyjadruje, že riešené územie má vysoký stupeň ekologickej stability (najvyššia hodnota je 5,0).

Tabuľka č. 2 Stupnica ekologickej stability podľa práce Löw et al. (1995)

Stupeň ekologickej stability číselné vyjadrenie	Stupeň ekologickej stability slovné vyjadrenie
0	bez významu
1	veľmi nízka ekologická stabilita
2	nízka ekologická stabilita
3	stredná ekologická stabilita
4	vysoká ekologická stabilita
5	veľmi vysoká ekologická stabilita

V rámci detailnejšieho hodnotenia ekologickej stability riešeného katastrálneho územia, je možné vyčleniť menšie územné jednotky/časti riešeného územia, ktoré majú rôzny stupeň ekologickej stability. Lesnaté časti katastrálneho územia možno zaradiť do priestorusu veľmi vysokou ekologickou stabilitou (5.stupeň), mozaiku enkláv s nelesnou drevinovou vegetáciou a plôch lúčnych enkláv JZ a SV od sídla možno zaradiť do priestorusu vysokou stabilitou (4.stupeň) a centrálnu časť katastra so sídlom s nadväzujúcimi plochami záhrad a ornej pôdy do priestorusu najnižšou ekologickou stabilitou (od 0,77 po 3.stupeň).

Ochrana krajiny

Ochrana krajiny je vo všeobecnosti riešená všeobecne záväznými právnymi predpismi rôznej sily, ktoré zabezpečujú ochranu buď plošných štrukturálnych prvkov krajiny alebo bodových prvkov krajiny. Najznámejší typ ochrany krajiny je daný zákonom OPaK. Tento zákon poskytuje ochranu osobitne vymedzeným územiám (územná ochrana v chránených územiach ochrany prírody a ich ochranných pásmach) alebo poskytuje ochranu viacerým prvkom krajinnej štruktúry najmä prírodným biotopom, biotopom druhov, mokradiam a nelesnej drevinovej vegetácii. Ďalším dôležitým zákonom na ochranu krajiny je pamiatkový zákon, ktorý zabezpečuje ochranu nielen územiám (pamiatkové územia - pamiatková rezervácia, pamiatková zóna; ich ochranné pásma) ale i objektom (kultúrna pamiatka a jej ochranné pásmo). Ochrana poľnohospodárskej pôdy je zabezpečovaná prostredníctvom zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Poskytuje ochranu napr. najkvalitnejším pôdam v katastrálnom území pri jej nepoľnohospodárskom použití a viniciam. Ochrana lesných pozemkov a na nich sa nachádzajúcich lesných porastov je zabezpečovaná lesným zákonom vrátane systému deceniálnych programov starostlivosti o lesy. Osobitne je zabezpečovaná ochrana vody (chránené vodohospodárske oblasti, ochranné pásma vodných zdrojov) a ochrana krajiny pred povodňami, a to najmä vodným zákonom a zákonom č. 7/2009 Z.z. o ochrane pred povodňami a ich vyhláškami. Informácie o chránených častiach krajiny sú obsiahnuté v jednotlivých tematických kapitolách tejto Správy o hodnotení.

C.II.8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

Pre celé katastrálne územie Uloža platí v zmysle zákona OPaK 1. stupeň územnej ochrany

❖ Chránené územia podľa zákona OPaK v riešenom katastrálnom území Uloža Chránené územia národnej sústavy chránených území a chránené stromy.

V katastrálnom území Uloža sa nenachádzajú žiadne chránené územia národnej sústavy chránených území. Nenachádzajú sa tu ani žiadne stromy osobitne vyhlásené za chránené stromy.

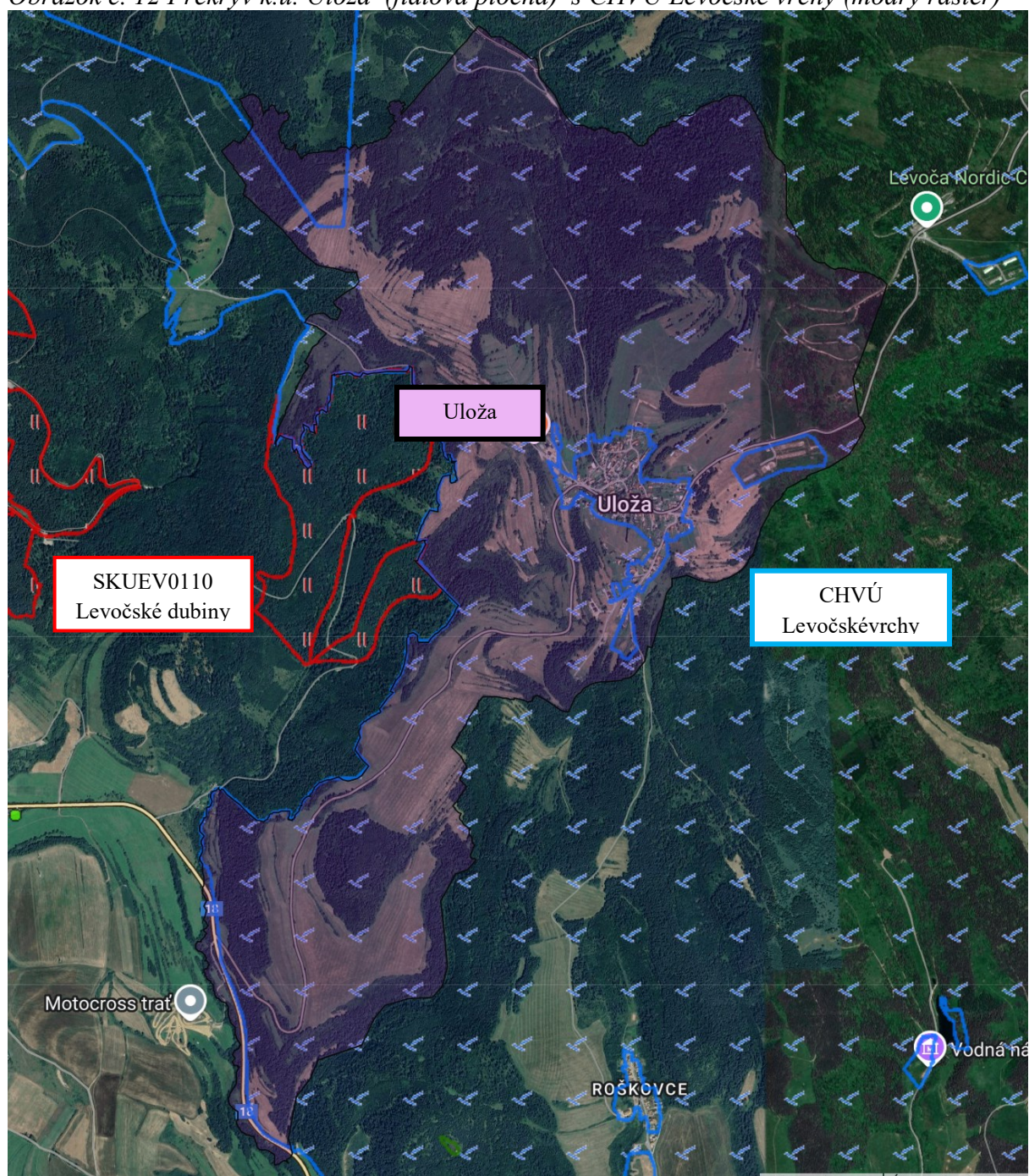
Chránené územia európskej sústavy chránených území - Natura 2000

V r katastrálnom území Uloža sa z dvoch druhov chránených území európskej sústavy chránených území – Natura 2000 (ďalej tiež i „územia Natura 2000“) nachádza len jeden druh, a to chránené vtáčie územie (ďalej tiež i „CHVÚ“), pre územie ktorého platí 1. stupeň územnej ochrany podľa zákona OPaK. Druhý druh chráneného územia, a to územie európskeho významu (ďalej tiež i „UEV“) sa v riešenom území nenachádza. Najbližšie UEV sa nachádza sa v susednom k.ú. Levoča - SKUEV0110 Levočské dubiny s 2. stupňom územnej ochrany podľa zákona OPaK.

Chránené vtáčie územie Levočské vrchy (kód Natura 2000: SKCHVU051) bolo zriadené vyhláškou MŽP SR č. 434/2012 Z.Z., ktorou sa vyhlasuje chránené vtáčie územie Levočské

vrchy. CHVÚ Zasahuje do 4 okresov a 48 katastrálnych území, vrátane k.ú. Uloža. Jeho celková výmera je 45597,6347 ha.

Obrázok č. 12 Prekryv k.ú. Uloža (fialová plocha) s CHVÚ Levočské vrchy (modrý raster)

Zdroj: <https://envirozataze.enviroportal.sk/Mapa>

CHVÚ bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, d'atľa trojprstého, chriašteľa poľného, jariabka hôrneho, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika sivého, orla krikl'avého, orla skalného, prepelice poľnej, rybárika riečného, sovy dlhochvostej, strakoša sivého, tesára čierneho, tetrova hlucháňa, tetrova hoľniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Vyhláška v § 2 uvádza zakázané činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet

ochrany v celom CHVÚ a týkajú sa regulácie až obmedzenia hospodárenia na pozemkoch, na ktorých sa nachádzajú hniezdne biotopy chránenej avifauny, ktorá je predmetom ochrany CHVÚ, regulácie odstrelův v lomoch a spôsobu mechanizovaného kosenia alebo mulčovania TTP.

V rámci riešeného katastrálneho územia Uloža patria do CHVÚ Levočské vrchy pozemky parciel KNC so stavom k 1.1.2012, ktoré sú uvedené vo vyhláske MŽP SR č. 434/2012 Z.z. Vymedzené pozemky nie sú iba lesnými pozemkami, ale tiež TTP, ostatná plocha a zastavaná plocha a nádvorie (napr. účelové cesty).

Pre toto chránené vtáčie územie bol vypracovaný a v júli 2024 prerokovaný návrh dokumentácia ochrany prírody – Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Levočské vrchy na roky 2024 – 2053, ktorý navrhuje opatrenia ochrany pre jednotlivé druhy avifauny, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ ako i opatrenia napr. pre oblasti lesného hospodárstva, poľnohospodárstva, vodného hospodárstva, poľovníctva a rybárstva, ťažbu nerastných surovín, rekreácie a športu. Návrh programu starostlivosti rozčleňuje celé územie CHVÚ na 3 druhy ekologicko-funkčných priestorov (EFP), z ktorých sú v katastrálnom území Uložanachádzajú časti EFP, a to „EFP 1 hniezdiská lesných druhov, dutinových hniezdičov a dravcov“ a „EFP 2 hniezdiská druhov otvorenej krajiny a loviská dravcov“. EFP2 je všeobecne určený na ochranu poľnohospodárskych druhov vtáctva a zabezpečenie vhodnej trofickéj základne pre dravce a bociany čierne hniezdiace v lesných porastoch CHVÚ Levočské vrchy. Prioritou ochrany v EFP2 sú predovšetkým druhy chrapkáč poľný, tetov hoľniak, strakoš veľký a prepelica poľná. Základné návrhy opatrení starostlivosti o biotopy chránených druhov v riešenom území pre lesné plochy - preferovať prírode blízke obhospodarovanie lesa; pre plochy TTP - menežment TTP v súlade s opatreniami v zmysle schém PPA (Zdroj: návrh Programu starostlivosti o CHVÚ Levočské vrchy, 2024).

Prvky územného systému ekologickej stability

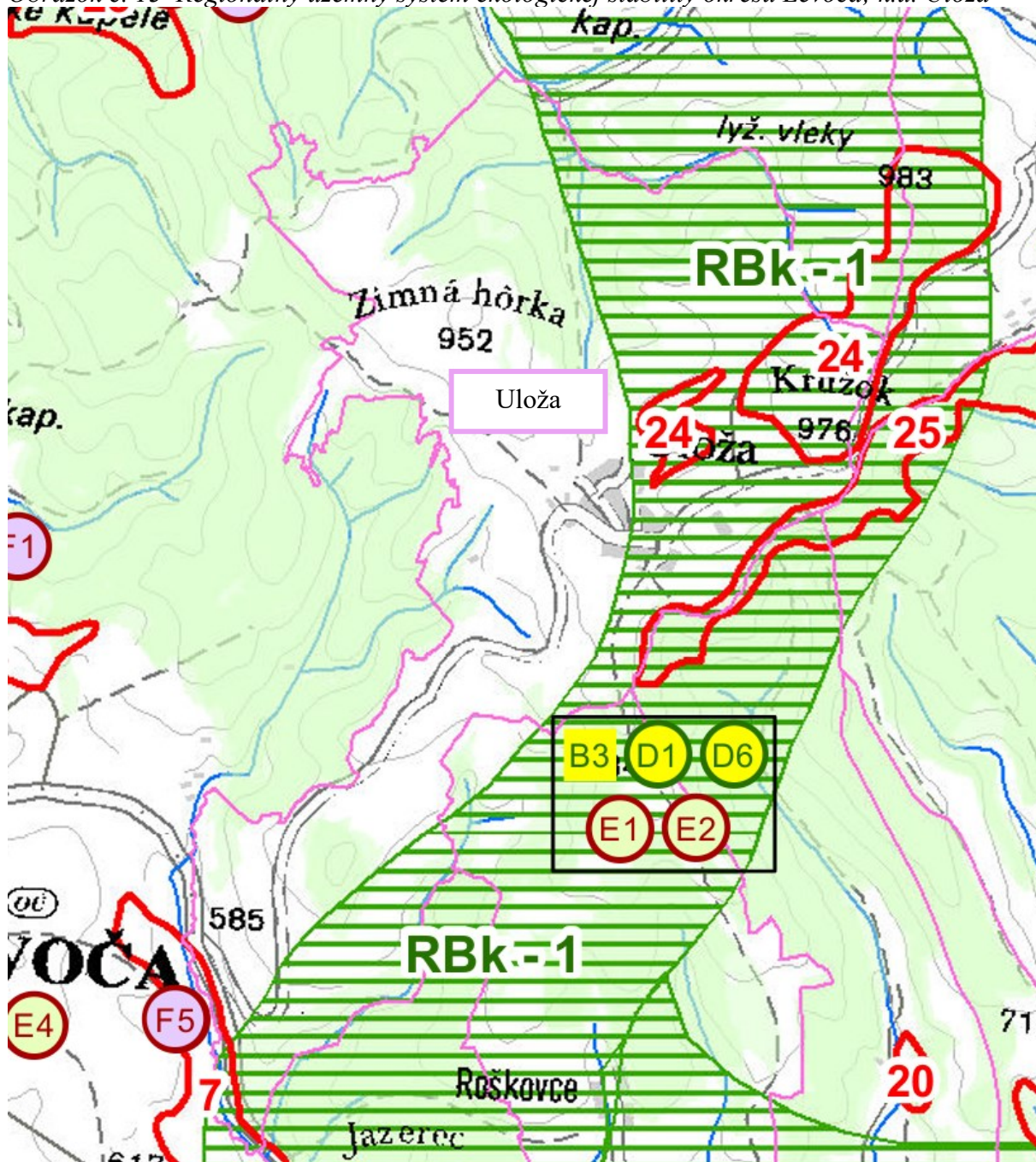
Regionálny ÚSES okresu Levoča (vypracovaný SAŽP, 2013; schválený okresným úradom v roku 2014)

Regionálny biokoridor (RBk) Kačelák – Klin (RBk1) prechádza celou južnou časťou riešeného územia a susednom katastrálnom území nadväzuje na RBk3 Levočské predhorie. RBk1 predstavuje mozaiku lesných porastov, lúk a vodných tokov.

Genofondová lokalita Údolie Lodiny (GL7) - údolie potoka s fragmentmi štruktúr tradičnej poľnohospodárskej krajiny. Hodnotná teplomilná a mokradňá vegetácia, ojedinelý výskyt druhu krtičník tŕňomilný (*Scrophularia umbrosa*) a modrica širokolistá (*Musca ribotryoides*). Identifikované sú tu i prírodné biotopy Kr7, Tr5, Lk1, Lk5, Lk6, Ls1.3.

Genofondová lokalita Krúžok (GL24) - komplex horských lúk a smrekovcových porastov. Hodnotné horské lúčne spoločenstvá s dominantným výskytom klinček pyšný (*Diathus superbis*) a ďalšími významnými druhmi šafran spišský (*Crocus discolor*), vstavačovec bazový (*Dactylorhiza sambucina*), vemeniček zelený (*Coeloglossum viride*). Identifikované sú tu i prírodné biotopy – Lk1 a LK3.

Obrázok č. 13 Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Levoča; k.ú. Uloža

Zdroj: R-ÚSES okresu Levoča, 2013, SAŽP

Prvky miestneho (lokálneho) ÚSES

V rámci spracovania návrhu riešenia územného plánu obce Uloža boli vo výkrese „ochrana prírody“ vyčlenené prvky ÚSES na miestnej úrovni, ktorými je doplnená sieť prvkov ÚSES vyšších hierarchických úrovní. Vzhľadom k tomu, že takmer celé riešené územie je súčasťou vyhláseného chráneného územia CHVÚ Levočské vrchy, bolov riešenom území navrhnuté minimum prvkov miestneho ÚSES:

V riešenom katastrálnom území Uloža sú navrhnuté tieto prvky miestneho ÚSES.

1. **Miestny biokoridor Rožkovská dolka** –terestrický biokoridor tvorený lúkami a enklávami drevinovej zelene, ktorý plní funkciu migračného biokoridoru zveri a prepája RBk1 s lesnými komplexami, ktorých súčasťou sú SKUEV0110 Levočské dubiny.

2. **Miestny biokoridor potok Lodina** – hydrický biokoridor na juhovýchodnom okraji riešeného územia, ktorý je z časti totožný s genofondovou lokalitou G7. Tvorí ho vlastný vodný tok a brehové a sprievodné porasty potoka.

3. **Interakčné prvky** – lúčne spoločenstvá v okolí rozšíreného zastavaného územia obce, ktoré sú hodnotnými lúčnymi biotopmi s vrstevnicovou líniovou drevitou vegetáciou. Na týchto lúčach sa nachádza biotop európskeho významu Lk1 a Lk3.

4. **Skupiny stromov a solitéry** na poľnohospodárskej pôde/pozdlž ciest - ide o dreviny s individuálnym krajinotvorným významom, ktoré sú i bodovými refúgiami pre živočíchy pri ich migrácii cez poľnohospodársku pôdu a na obrábanej pôde vytvárajú špecifickú mikroklímu. Takéto objekty sú považované tiež za krajinotvorné prvky až významné krajinotvorné prvky. Niektoré z nich sú osobitne vyznačené i na dieloch pôdnych blokov v rámci LPIS.

C.II.9.Obyvateľstvo – demografické údaje sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)

Demografické údaje. Obec Uloža je malé vidiecke sídlo. Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov k 31. 12. 2024 Štatistickým úradom Slovenskej republiky boli pre obec Uložazistené tieto demografické údaje:

- počet obyvateľov: 247; z toho: muži – 131, ženy – 116;
- veková štruktúra: 0-14 roční: 37; 15-64 roční: 164; 65 a viac roční: 46;
- ekonomická aktivita: 44,7 %

Z dlhodobejšieho hľadiska počet obyvateľov mierne stúpa, trendom je mierny rast.

Návrh územného plánu vychádza z nasledujúceho reálneho a predpokladaného vývoja počtu obyvateľov.

Tabuľka č. 3 Vývoj počtu obyvateľov v obci Uloža

rok	2000	2011	2020	2030	2040	2050
Počet obyvateľov	171	187	219	255	300	350

Na základe uvedeného predpokladu vývoja počtu obyvateľov a všeobecného trendu znižovania obložnosti bytov návrh územného plánu vychádza z nasledujúcej potreby počtu obývaných bytov v návrhovom období.

Tabuľka č. 4 Vývoj počtu bytov v obci Uloža

rok		2000	2010	2020	2030	2040	2050
Počet obývaných bytov		85	89	100	115	135	150
Obložnosť (obyv./byt)		2,0	2,1	2,2	2,2	2,2	2,3

Pre dosiahnutie tohto predpokladaného počtu obývaných bytov sa v návrhovom období predpokladá potreba vybudovania cca 60 bytov, z toho 10 ako náhrada nevyhovujúceho bytového fondu a neobývaných bytov.

Dostupným zdrojom pracovných príležitostí pre obyvateľov obce je susediace mesto Levoča s ponukou v oblasti výroby, obchodu a služieb. Uloža je miestom bývania obyvateľov pracujúcich prevažne mimo obec, má len minimálnu vlastnú ekonomickú základňu v oblasti služieb. Tým, že Uloža leží v urbanizačnom území mesta Levoča, rastie jeho atraktivita pre bývanie vo výhodnej dochádzkovej vzdialenosti do mesta a pritom vo veľmi kvalitnom prírodnom prostredí.

Obec v súčasnosti plní v území najmä funkciu obytnú, je to vidiecka obytná zóna. Občianska vybavenosť poskytuje obyvateľom obce základné služby ale aj pracovné príležitosti. Ďalšie služby a pracovné príležitosti poskytuje susedné mesto Levoča s ich ponukou v oblasti výroby, obchodu a služieb. Perspektívnou rozvojovou funkciou v území je rekreácia a šport. Športový areál Krúžok rozvíjajúci sa na území obcí Uloža a Vyšné Repaše môže byť areálom regionálneho významu a územie má predpoklady pre rozvoj zimnej aj letnej rekreácie vybudovaním potrebnej technickej a obslužnej infraštruktúry s využitím potenciálu územia v Levočských vrchoch.

V súčasnosti je v obci vybudovaná len minimálna základná občianska vybavenosť ako komplex zariadení a účelovo upravených plôch v rozsahu –obecný úrad, hasičská zbrojnica, dva cintoríny, kostol, multifunkčné a detské ihriská. Predaj základných potravín zabezpečuje v súčasnosti pojazdná predajňa. V obci sa nachádza i penzión Lipa. Tvorený hostincom, dvoma ubytovacími chatami a ihriskami. Ďalšie zariadenia základnej a vyššej občianskej vybavenosti sú dostupné v susednej obci Vyšné Repaše (pošta) a blízkom meste Levoča.

Na východnom okraji obce do jej územia zasahuje športový areál bežeckého lyžovania Krúžok, ktorého obslužná časť je v susednom katastrálnom území Vyšné Repaše. Rekrečná funkcia je ešte okrem penziónu Lipa zastúpená ešte niekoľkými chalupami a rekreačnými domami. Riešeným územím prechádza značený turistický chodník (červený, č. 0920) a značená cyklistická trasa(č.5887 v súbehu so Spišskou cyklomagistrálou č.014).

Ekonomickú základňu obce tvorí jedna malá stolárska dielňa a pracovné miesta sú ešte v zariadeniach občianskej vybavenosti. Poľnohospodársku pôdu na území obce obhospodarujú spoločnosti Tatra-agrolev, a.s. Poprad, a Agromet, s.r.o., Švedlár, tieto však nemajú v obci žiadny hospodársky areál.

Obec je dopravne sprístupnená cestou III. triedy č.3204 Uloža - Nižné Repaše, ktorá sa na juhozápadnom okraji riešeného územia napája na cestu I. triedy č.18, jednu z hlavných diaľkových tranzitných ciest na Slovensku. Prístup do obce po ceste III/3204 zo západnej strany je hlavným dopravným napojením obce na nadradenú dopravnú sieť. Na cestu III/3204 sa v obci Nižné Repaše napája cesta III/3214 vedúca cez Brutovce ku Vyšnému Slavkovu, čím je vytvorený dopravný prístup k dotknutému územiu i zo severovýchodu od mesta Lipany. Severným okrajom riešeného územia vedie aj úsek cesty III. triedy č. 3225 vedúcej z mesta Levoča do jeho miestnej časti Závada.

Obec Uloža nemá vybudovaný obecný vodovod, obyvatelia sú zásobovaní vodou z individuálnych studní. Ich výdatnosť je rôzna a kolíše v závislosti od prírodných podmienok.

Obec nemá vybudovanú splaškovú verejnú kanalizáciu. Splaškové vody by mali byť zachytávané do vodonepriepustných žump a vyvážané na likvidáciu do ČOV Levoča.

Na elektrickú energiu je obec napojená zo vzdušnej siete 22 kV prípojnými vedeniami z linky č.202 vedenej z ES Spišská Nová Ves I. a v obci je 6 trafostaníc. V roku 2020 bolo v obci Uloža vyprodukované celkové množstvo komunálnych odpadov v objeme 58 396 kg. Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za rok 2020 bola 40,379 %.Všetky rodinné domy a zariadenia občianskej vybavenosti sú vybavené 110 l zbernými nádobami na zmiešaný odpad a samostatnými nádobami alebo vrecami na separovaný odpad. Vývoz domového a separovaného odpadu zabezpečuje zmluvný vývozca v súlade so schváleným všeobecne záväzným nariadením obce o odpadoch.

C.II.10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok sú zapísané nehnuteľné kultúrne pamiatky (ďalej aj „NNKP“) nachádzajúce sa v riešenom katastrálnom území Uloža:

- Rímskokatolícky kostol sv. Jána Krstiteľa, parcela KNC č.1, č. ÚZPF 12187/1; je zároveň i archeologickou lokalitou;
- Ohradný múr, okolo rímskokatolíckeho kostola, parcela KNC č.1, č. ÚZPF 12187/2;
- Dom Ľudový, č.p. 39, parcela KNC č. 201/2, č. ÚZPF 11456/1,
- Maštal', za domom č.p. 39, parcela KNC č. 201/2, č. ÚZPF 11456/2,
- Stodola, zadná časť domu č.p. 39, parcela KNC č. 201/2, 202/1, č. ÚZPF 11456/3,
- Dom Ľudový, č.p. 69, parcela KNC č. 26/2, 26/4, č. ÚZPF 11468/1,
- Dom Ľudový, č.p. 85, parcela KNC č. 37/2, č. ÚZPF 11462/1,
- Podšopa, medzi domom č.p. 85 a humnom, parcela KNC č. 37/2, č. ÚZPF 11462/2,
- Stodola s maštal'ou, pri dome č.p. 85, parcela KNC č. 37/2, č. ÚZPF 11462/3,
- Dom Ľudový, č.p. 86, parcela KNC č. 37/1, č. ÚZPF 11459/1,
- Stodola, za domom č. p. 86, parcela KNC č. 37/1, č. ÚZPF 11459/2,
- Maštal', za domom č.p. 86, parcela KNC č. 37/1, č. ÚZPF 11459/3,
- Dom Ľudový, č.p. 88, parcela KNC č. 59/2, 60/2, č. ÚZPF 11457/1,
- Maštal', za domom č.p. 88, parcela KNC č. 59/1, 59/2, č. ÚZPF 11459/2,
- Stodola, v zadnej časti dvora domu KNC č. 90, parcela č. 59/2, č. ÚZPF 11459/3,
- Dom Ľudový, č.p. 90, parcela KNC č. 62, č. ÚZPF 11458/1,
- Maštal', v zadnej časti dvora domu č.p. 90, parcela KNC č. 63/2, č. ÚZPF 11458/

V bezprostrednom okolí NKP (10 m od obvodového plášťa) nemožno vykonávať stavebnú ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť ich pamiatkové hodnoty. Krajský pamiatkový úrad Prešov určil územia s predpokladanými archeologickými nálezmi, ktoré je potrebné vyznačiť v grafickej časti územného plánu:

- historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia novoveku (prvá písomná zmienka o obci z roku 1280)

V katastrálnom území Uložasa zachovali aj historické prícestné kríže, ktoré je vhodné zachovať, pretože akcentujú historický charakter osídlenia v krajine.

C.II.11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská, ani významné geologické lokality nevyskytujú (nie sú evidované) a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe územia sa ani nepredpokladajú.

C.II. 12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)

V katastrálnom území Uloža sa nevyskytujú resp. nie sú známe žiadne významné zdroje znečistenia životného prostredia hlukom, vibráciami a iným ako prírodným žiarením.

Celé katastrálne územie Uloža z hľadiska prírodného radónového žiarenia patrí do územia stredného radónového rizika (Zdroj: www.geology.sk).

C.II.13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Súčasnú najdôležitejšiu environmentálnu problematiku obce Uloža je možné prezentovať nasledovne:

- absencia verejného vodovodu;
- absencia verejnej splaškovej kanalizácie a čističky odpadových vôd (ČOV);
- znečistenie ovzdušia z dôvodu využívania tuhých palív na vykurovanie pri absencii plynofikácie obce;
- nízky podiel využívania obnoviteľných zdrojov energie pri absencii plynofikácie obce;
- absencia infraštruktúry pre odpadové hospodárstvo (zberný dvor a kompostovisko).

C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

C.III.1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činností pre dotknuté obce, iné vplyvy

Údaje o počte obyvateľov obce Uloža v riešenom území dotknutých navrhovaným územným plánom s predpokladaným demografickým vývojom do roku 2050 sú uvedené v kapitole C.II.9.

Návrh územného plánu je koncipovaný tak, aby vznikli podmienky pre základnú funkciu obce (bývanie), a to najmä vytvorením nových funkčných plôch pre bývanie a návrhom novej infraštruktúry pre zvýšenie komfortu bývania obyvateľov obce, navrhovaný je tiež rozvoj rekreácie a cestovného ruchu ako doplnkovej funkcie obce.

Navrhované plochy bývania.

Hlavnou funkciou sídla je obytná funkcia. Táto je výrazne podporovaná i rozsahom nových funkčných plôch bývania v rodinných domoch. Návrh územného plánu vychádza z vývoja počtu obyvateľov a bytov a extrapolácie tohto vývoja: v roku 2020 bolo obývaných 100 bytov s obložnosťou 2,2 ubytovaných, v roku 2030 je predpoklad 215 bytov s obložnosťou 2,2 a v cieľovom roku 2050 150 bytov s obložnosťou 2,3.

Pre dosiahnutie predpokladaného počtu obývaných bytov by bolo štatisticky v návrhovom období potrebné vybudovať cca 60 bytov. Počíta sa však s vyšším počtom pozemkov na výstavbu rodinných domov (cca 150) oproti vyčíslenej potrebe (dôvodom vytvorenia rezervy sú komplikované majetkové vzťahy na viacerých navrhovaných funkčných plochách rodinných domov).

Výstavba rodinných domov je navrhnutá do plošne väčších funkčných plôch situovaných v nadväznosti na t.č. zastavané územie obce (lokality: Pred Kocúrovou, Pod Šviňaču, Hrb, Na kopaninu, Hurka a Homolka). Časť rodinných domov je navrhnutá i v prielukách v t.č. zastavanom území obce (ďalej tiež i „ZUO“).

Navrhnuté funkčné plochy bývania budú mať pozitívny vplyv na obyvateľstvo v súvislosti s ponukou väčšieho počtu disponibilných stavebných pozemkov a s následným skvalitňovaním ponuky služieb v obci.

Navrhované plochy občianskej vybavenosti.

V súčasnosti je v obci vybudovaná len minimálna základná občianska vybavenosť ako komplex zariadení a účelovo upravených plôch v rozsahu –obecný úrad, hasičská zbrojnica, dva cintoríny, kostol, multifunkčné a detské ihriská. Predaj základných potravín zabezpečuje v súčasnosti pojazdná predajňa. Rozvoj kapacít občianskej vybavenosti (napr. materská škôlka, spoločenská miestnosť) sa bude riešiť prednostne formou rekonštrukcie, nadstavieb a dostavieb súčasných objektov a areálov občianskej vybavenosti (výstavba domu smútku). Maloobchodné zariadenia a prevádzky služieb môžu vznikať v rámci rodinných domov. Návrhy funkčných plôch občianskej vybavenosti sú lokalizované pri obecnom úrade v ZUO a ďalšia plocha v južnej časti lokality Nad kopaninu mimo ZUO. Nové ihrisko je navrhnuté v novej obytnej časti obce Hurka. Na východnom okraji obce do jej územia zasahuje športový areál bežeckého lyžovania Krúžok, ktorého obslužná časť je v susednom katastrálnom území Vyšné Repaše. V riešenom území Uloža sa bude realizovať časť spevnenia tratí a zariadení na zasnežovanie.

Urbanistická koncepcia rozvoja obce rieši v rámci vybavenosti obce i návrhy funkčných plôch pre kompostovisko a zberný dvor pri ČOV v lokalite Pred Kocúrovou, ktoré sú určené ako VPS. Táto nová vybavenosť bude mať jednoznačne pozitívny vplyv na pohodu obyvateľov v súvislosti s riešením likvidácie produkovaných odpadov ale bude mať pozitívny vplyv najmä na životné prostredie, a to očakávaním zníženia počtu nelegálnych skládok v krajine.

Navrhované plochy rekreácia a cestovného ruchu

V súčasnosti je rekreačná funkcia v obci zastúpená len penziónom Lipa a niekoľkými chalupami a rekreačnými domami. Pre turizmus slúži značená turistická trasa (červená) z Levoče a Levočskej doliny vedúca cez Uložu do Levočských vrchov, kde sa napája na modrú značenú turistickú trasu. Prevažne v rovnakej línii vedie cez riešené územie cykloturistická trasa (červená a zelená). Významnou lokalitou rekreácie je športový areál bežeckého lyžovania Krúžok, ktorého väčšia časť tratí a obslužná časť je situovaná v susednom katastrálnom území Vyšné Repaše.

Územný plán obce počíta s rekreačnou funkciou ako s doplnkovou funkciou v území a zároveň funkciou rozvojovou. V návrhu územného plánu je vyznačená plánovaná výstavba cyklistickej trasy pútnického významu Levoča - Spišské Podhradie, vedená cez Uložu do Jablonova. V súlade s tým je navrhnutá výstavba miestnej rekreačnej zóny Nad kopaninu na ploche bývalého poľnohospodárskeho dvora formou výstavby ubytovacích a stravovacích zariadení viazaného aj voľného cestovného ruchu (rekreačné zariadenia, penzióny, horské hotely a pod.). Táto zóna má vytvoriť aj zázemie pre športový bežecký areál Krúžok, ktorého časť tratí sa nachádza v riešenom území. Vzhľadom k charakteru lokality návrhu rekreačnej zóny (areál bývalého poľnohospodárskeho dvora) a novej turistickej trasy po existujúcich účelových cestách nepredpokladá sa negatívny vplyv na pohodu obyvateľov a ich zdravie.

Navrhované plochy vo vzťahu k ekonomickej základni obce.

Ekonomická základňa obce je t.č. viazaná najmä na oblasť poľnohospodárstva a tiež lesného hospodárstva a drobných služieb. Predložený návrh územného plánu nenavrhuje žiadnu funkčnú plochu pre nezávadnú priemyselnú výrobu a skladovanie. Funkcia poľnohospodárstva bude naďalej spočívať najmä vo využívaní trvale trávnych porastov (ďalej len „TTP“) a podobne funkcia lesohospodárska sa bude ďalej riadiť schválenými programami starostlivosti o lesy a nie je žiadnym spôsobom ohrozená návrhmi územného plánu.

Návrhy vo vzťahu k doprave.

Obec je napojená na dopravnú sieť cestou III. triedy č.3204, ktorá sa na JZ okraji riešeného územia napája na cestu I. triedy č. 18. Na cestu III/3204 sa v obci Nižné Repaše napája cesta III/3214 vedúca cez Brutovce ku Vyšnému Slavkovu, čím je vytvorený dopravný prístup do Ulože zo SV strany od mesta Lipany v okrese Sabinov.

Napojenie cesty III/3204 na cestu I/18 je po technickej stránke nevyhovujúce, je v ostrom uhle so zlými rozhl'adovými pomermi a prudkým pozdĺžnym sklonom. Na zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky je v územnom pláne obce navrhnutá prestavba tejto križovatky. Úsek cesty III. triedy v prietahu zastavaným územím obce je potrebné šírkoivo upraviť, doplniť minimálne o jednostranný chodník, zelený pás a niky pre autobusové zastávky. Novo navrhované miestne cesty budú s obojstranným chodníkom, v stiesnených podmienkach s jednostranným chodníkom a zeleným pásom. Územný plán obce navrhuje i nové verejné parkoviská pri obecnom úrade, cintoríne, kostole a aj pri turistických nástupných bodoch.

Pre lepšiu turistickú dostupnosť riešeného územia sa navrhuje tiež cyklistická cestička a vybudovanie pešieho chodníka pri ceste III. triedy, v úseku tejto cesty, ktorý je zároveň i značeným turistickým chodníkom (červeným).

Navrhované riešenie dopravy predpokladá pozitívny vplyv na kvalitu dopravného napojenie obce s okolitým územím, čo prispeje k vyššiemu komfortu bývania v obci Uloža a tiež k zvýšeniu atraktivity obce ako turisticky navštevovaného územia.

Návrhy vo vzťahu k zásobovaniu energiami.

Riešeným katastrálnym územím prechádzajú trasy elektrického VN vedenia 22 kV. Územný plán navrhuje preložku časti elektrického VN vedenia 22 kV, a to formou kábla uloženého v zemi. V rámci riešenia územného plánu sa navrhujú nové elektrické prípojky k novým transformačným staniciam (v lokalite Hrb) a rekonštrukcia niektorých existujúcich trafostaníc (napr. lokalita Nad kopaninu).

Obec nie je plynofikovaná. Najbližší technicky vyhovujúci bod pre možné napojenie na existujúci rozvod zemného plynu je v obci Doľany vzdialený cca 3,3 km. Územný plán nenavrhuje trasy pre plynofikáciu obce. V návrhu územného plánu sa počíta s elektrickým vykurovaním a postupne rastúcim využívaním obnoviteľných zdrojov energie (fotovoltaika, tepelné čerpadlá. ...). V riešenom území nie je a ani sa nenavrhuje žiadny systém centrálného zásobovania teplom. Jednotlivé objekty v obci sú a budú zásobované samostatnými objektovými zdrojmi tepla a teplej úžitkovej vody.

Návrhy v územnom pláne vo vzťahu k zásobovaniu obce elektrickou energiou a využívanie obnoviteľných zdrojov energie, majú skôr pozitívny vplyv na komfort bývania obyvateľstva a neohrozujú jeho zdravie. Problematickou však naďalej ostáva absencia plynofikácie obce, ktorou by sa zlepšil komfort vykurovania objektov.

Návrhy územného plánu vo vzťahu k hospodáreniu s vodami.

Obec Uloža nemá vybudovaný obecný vodovod, obyvatelia sú zásobovaní vodou z individuálnych studní. Ich výdatnosť je rôzna a kolíše v závislosti od prírodných podmienok. Územný plán obce navrhuje vybudovanie verejného vodovodu. Pre zásobovanie pitnou vodou je na základe vypočítanej maximálnej dennej potreby vody potrebný pre obec vodárenský zdroj s výdatnosťou $2,02 \text{ l.s}^{-1}$. Vodárenské zdroje pre obecný vodovod budú tvoriť súbor troch vrtov V1, V2 a V3 v lokalite Dzelničky s odporúčaným odberom $0,3 \text{ l/s}$ a záchyt prameňa Levočského potoka s priemernou výdatnosťou $0,42 \text{ l/s}$, spolu $0,72 \text{ l/s}$. Vzhľadom na predpokladanú potrebu vody sú uvedené vodárenské zdroje dostatočné pre súčasný stav v obci ale nedostatočné pre plánovaný rozvoj. Pre zvýšenie kapacity vodárenských zdrojov v druhej etape výstavby obecného vodovodu je navrhnuté využiť záchyt prameňa Uložského potoka, prípadne realizovať ďalší vodonosný vrt na základe hydrogeologického prieskumu. Pre akumuláciu vody je navrhnutá výstavba vodojemov

s objemom 150 m³(vodojem Uloža 1 pre samotnú obec a vodojem Uloža 2 pre rekreačnú zónu v lokalite Nad kopaninu).

V obci Uloža nie je vybudovaná splašková verejná kanalizácia. Splaškové vody by mali byť t.č. zachytávané do nepriepustných žump a vyvázané na likvidáciu do čistiarne odpadových vôd (ČOV) Levoča.

Odvedenie povrchových dažďových vôd z miestnych ciest a cesty III. triedy prebieha systémom rigolov vedených obojstranne alebo jednostranne pozdĺž komunikácií. Vyústenie dažďových vôd je do miestnych drobných vodných tokov. Územný plán navrhuje výstavbu splaškovej kanalizácie so samostatnou čistiarnou odpadových vôd v lokalite Pod Kocúrovou.

Zrážkové vody budú naďalej odvádzané systémom priekop do prírodných recipientov. Technická úprava Uložského potoka, ktorý prechádza ZUO sa nenavrhuje, keďže potok preteká obcou svojim horným úsekom a k ohrozeniu zástavby tu dochádza len veľmi výnimočne.

Základnou podmienkou pri výstavbe nových budov je zadržanie zrážkových vôd na vlastnom pozemku vytvorením vyhovujúceho vodozadržného opatrenia na stavebnom pozemku.

Predpokladá sa, že základné návrhy súvisiace s hospodárením s vodou, najmä s odpadovou vodou vrátane vybudovania ČOV ako i návrh vybudovania obecného vodovodu budú mať pozitívny vplyv na pohodu, komfort a kvalitu obyvateľov obce a neohrozia ich zdravotný stav.

Všeobecné zhrnutie vplyvov na obyvateľstvo. Návrh územného plánu obce Uloža vo vzťahu k obyvateľstvu obsahuje také riešenia, u ktorých nie je predpoklad rizika ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, rizika negatívnych sociálno-ekonomických dopadov alebo významného narušovania pohody, komfortu a kvality života obyvateľov obce. Návrh obsahuje práve také riešenia (zvýšenie ponuky stavebných pozemkov, doplnenie existujúcej a vybudovanie novej technickej infraštruktúry, vybudovanie verejného vodovodu, vybudovanie splaškovej kanalizácie a ČOV, skvalitnenie a rozšírenie dopravných trás, zlepšenie riešenia odpadového hospodárstva, a pod.), ktorými budú skvalitnené ekonomické, sociálne a zdravotné podmienky pre dotknuté obyvateľstvo a bude skvalitnená i pohoda, komfort a kvalita bývania obyvateľov obce. Problematickým ostáva tradičný spôsob vykurovania objektov tuhým palivom pri absencii plynofikácie obce.

Pri hodnotení vplyvov zámerov návrhu územného plánu na obyvateľstvo a jeho zdravie ako celku, je možné tieto vplyvy hodnotiť v rozsahu od pozitívnych po mierne negatívne vplyvy a ako vplyvy priame i nepriame, kumulatívne.

Prechodné krátkodobé zhoršenie životných podmienok (kvality a komfortu bývania) obyvateľov nastane len pri realizácii stavebnej činnosti navrhnutých zámerov, a to zvýšením hlučnosti, prašnosti, zvýšením produkcie odpadov (predovšetkým stavebných odpadov). Z dlhodobého hľadiska krátkodobé zhoršenie životných podmienok neznamenaá zvýšené riziko pre obyvateľstvo.

C.III. 2.Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa navrhovaného riešenia územného plánu obce Uloža nebude mať významný negatívny vplyv na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Nepredpokladá sa, že v rámci nových funkčných plôch určených na zástavbu, budú realizované také individuálne rozsiahle povrchové stavby alebo podpovrchové stavby, ktoré by vyžadovali zásadný zásah do horninového prostredia.

V riešenom katastrálnom území sa nenachádzajú žiadne evidované aktívne zosuvy, nachádzajú sa tu plochy potenciálnych zosuvov. Celé katastrálne územie patrí z hľadiska

stability svahov prevažne do rajónu potenciálne nestabilného územia. Keďže takéto územie je podmienené vhodné až nevhodné pre výstavbu, bude potrebné pri novej výstavbe najmä na plochách potenciálnych zosuvov (napr. v častiach lokalít Hurka a Pod skalky) vykonať podrobný inžinierskogeologický prieskum prípadne zabezpečiť inžinierskogeologický posudok a toto opatrenie je uvedené i v záväzných regulatívoch územného plánu. Ďalej bude potrebné v rámci preventívnych opatrení zamerať sa na racionálne rozmiestnenie objektov na svahu, riešenia výkopov a násypov, ako i na hĺbku a spôsob zakladania objektov. Rovnako bude nevyhnutné zabezpečiť nezastavané časti lokalít v problémovom území v maximálnej miere vhodným vegetačným pokryvom pre minimalizáciu podmáčania svahu.

V riešenom katastrálnom území Uloža sa nenachádzajú dobývacie priestory vyhradených nerastov, ani nie sú vytýčené chránené ložiskové územia a prieskumné územia. Z toho hľadiska sú vplyvy na vyhradené nerastné suroviny vylúčené.

Vplyvy na horninové prostredie možno hodnotiť ako vplyvy lokálne, indiferentné až mierne negatívne.

C.III.3. Vplyvy na klimatické pomery

V súvislosti s novo navrhovanou výstavbou v rámci funkčných plôch určených na zástavbu sa nepredpokladajú zásadné zmeny v klimatických pomeroch riešeného územia a jeho okolia. Je všeobecne známe, že zväčšovaním zastavanej plochy na úkor voľnej krajiny resp. plôch, ktoré umožňujú prirodzené vsakovanie vody do pôdy, prichádza k prehrievaniu zemského povrchu a teda k postupnej a pozvoľnej zmene klímy. Z dôvodu, aby boli vplyvy na lokálne klimatické pomery čo najmenšie, je potrebné minimalizovať zastavanosť stavebných pozemkov, ponechávať a vytvárať plochy s vegetačným pokryvom a pri realizácii spevnených plôch využívať priepustné povrchy a zlepšiť hospodárenie so zrážkovou vodou.

Vplyvy na klimatické pomery je možné hodnotiť ako priame i sekundárne a dlhodobé, v škále od pozitívnych až po mierne negatívne.

C.III.4. Vplyvy na ovzdušie

Realizácia navrhovaných stavieb a činností prezentovaných v návrhu územného plánu nevyvolá zásadné negatívne zmeny v ovzduší oproti súčasnosti. Územný plán nenavrhuje prevádzky a činnosti, ktoré by potenciálne významne ovplyvňovali kvalitu ovzdušia. Predpokladá sa, že nové obytné budovy a nové prevádzky služieb budú využívať progresívnejšie zdroje tepla – fotovoltiku, tepelné čerpadlá pri absencii plynofikácie obce a nárastu cien elektrickej energie.

Vplyvy dopravy na kvalitu ovzdušia sa neočakávajú, keďže sa neočakáva žiadny výrazný nárast dopravy v sídle.

Krátkodobé vplyvy na ovzdušie môžu spôsobiť stavebné práce v bezprostrednom okolí realizovanej stavby formou zvýšenej prašnosti a emisií z pohybu dopravných a stavebných mechanizmov a úpravy povrchu v kontakte s pôdou, prípadne horninovým podložím.

Vplyvy je možné hodnotiť ako vplyvy priame i sekundárne, najmä však krátkodobé resp. dočasné a lokálne, a ako indiferentné.

C.III.5. Vplyvy na vodné pomery

V súvislosti s povrchovými vodami návrh územného plánu vo výkresovej časti nerieši žiadne konkrétne technické zásahy do vodných tokov. V záväznej časti však stanovuje regulatív - zabezpečiť dostatočnou úpravou vodných tokov na prietok Q_{100} - ročnej vody a na vodných tokoch mimo zastavané územie obce budovať protipovodňové prehrádzky alebo malé vodné nádrže. Miesta prehrádzok územný plán priamo neurčuje a malú vodnú nádrž navrhuje na hornom úseku Levočského potoka. Z viacerých hľadísk budovanie a následná

existencia vodozadržných prvkov v krajine bude pozitívnym prvkom v súvislosti s riešením nepriaznivých vplyvov klimatickej zmeny.

Návrh územného plánu počíta s vybudovaním obecného verejného vodovodu, ktorého zdrojom budú hydrogeologické vrty v lokalite Dzelničky a záchyt prameňa Levočského potoka, a teda počíta so zvýšenou spotrebou množstva vody pre zásobovanie obyvateľov. Uvedené vodárenské zdroje sú dostatočné pre súčasný stav ale nedostatočné pre plánovaný rozvoj obce, a preto územný plán navrhuje využiť záchyt prameňa Uložského potoka, prípadne zrealizovať nový hydrogeologický vrt (v územnom pláne ho nelokalizuje).

V súvislosti so zrážkovými vodami návrh územného plánu rieši ich odvádzanie ďalším systémom priekop do prírodných recipientov. Základnou podmienkou pri novej výstavbe bude podmienka zadržania zrážkových vôd na vlastnom pozemku vytvorením vyhovujúceho vodozadržného opatrenia – retenčnej nádrže.

V súvislosti s odvádzaním splaškových vôd je navrhnuté vybudovanie kanalizačnej siete a zneškodňovanie týchto odpadových vôd v navrhovanej ČOV (lokalita Pred Kocúrovou).

Vplyvy návrhu riešenia územného plánu na vodné pomery ako celku budú teda rozmanité, väčšinou pozitívne (napr. vybudovanie verejného vodovodu, budovanie kanalizačnej siete a ČOV, zvyšovanie retenčnej schopnosti územia budovaním vodozadržných prvkov na stavebných pozemkoch) a v závislosti od povahy zámeru sa budú prejavovať rôznou intenzitou najmä pozitívnych, dlhodobých vplyvov na životné prostredie.

C.III.6.Vplyvy na pôdu

Návrh územného plánu rieši zábery poľnohospodárskej pôdy z dôvodu novej zástavby, nenavrhuje žiadne dočasné ani trvalé zábery lesnej pôdy.

Plochy na zastavanie sú navrhnuté prevažne na pôdach nadväzujúcich na zastavané územie obce. Realizácia činností a stavieb na nových funkčných plochách bude mať mierny negatívny vplyv na pôdy a to v súvislosti so znižovaním výmeru poľnohospodárskej pôdy v rámci katastrálneho územia Uloža. Tieto plošné zábery budú komplexne štatisticky vyhodnotené v tabuľkovom prehľade o odňatí poľnohospodárskej pôdy až po prerokovaní návrhu územného plánu a po zapracovaní pripomienok dotknutých subjektov. V tejto etape je možné konštatovať, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú vykonané najmä v kategórii TTP a ostatné plochy. Budú realizované na plochách s BPEJ v skupine kvality 6 – 9, teda aj v skupine chránených pôd pred ich nepoľnohospodárskym použitím v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z..

Viaceré návrhy novej zástavby sú situované do vymedzených pôdných blokov – LPIS.

Nové funkčné plochy zástavby, ktoré sú navrhnuté v priestoroch svahov so sklonom nad 10°, môžu byť ohrozované plošnou eróziou pôdy v dôsledku dažďov v závislosti od pôdneho pokryvu a využívania pozemku. Všeobecne platí, že čím vyšší obsah ílu v pôde, tým menšie riziko erózie. V polohách so svahovitou vyššou ako 10° bude potrebné zabezpečiť nezastavané časti lokality v maximálnej miere vhodným vegetačným pokryvom pre väčšiu ochranu pôdy pred vodnou eróziou.

V súvislosti s navrhovaným riešením územného plánu sa nepredpokladá kontaminácia pôd, ohrozenie čistoty alebo kvality pôd.

V poľnohospodárskej krajine sa bude pokračovať v doterajšom spôsobe využívania ornej pôdy a ostatných TTP, rovnako tak lesnej pôdy. Ochranu pôdy na TTP a časti ornej pôdy zabezpečujú i pravidlá obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy, ktoré vyplývajú z užívania pôdy zaradenej do pôdných blokov v rámci systému LPIS a ochranu lesnej pôdy zabezpečuje program starostlivosti o lesy.

Vplyvy návrhu územného plánu na výmeru doterajšieho pôdneho fondu budú priame a trvalé. Ďalej je možno konštatovať, že vplyvy na pôdny fond budú prevažne len mierne

negatívne (vzhľadom na veľkosť záberov poľnohospodárskej pôdy vo vzťahu k celkovej výmere poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území Uloža), a ojedinele lokálne stredne významné (ak prídje k nevhodnému obnaženiu pôdneho horizontu), krátkodobé počas výstavby (erózne procesy) a trvalé vo vzťahu k úbytku plôch poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

C.III.7.Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

V podstate každý jeden zásah do pôvodných prírodných pomerov môže znamenať ovplyvňovanie fauny a flóry. Významnejšie spoločenstvá flóry a fauny vrátane chránených druhov sa viažu na plochy vymedzené ako chránené územia a prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES). Všeobecne sa očakáva, že navrhované riešenie územného plánu nebude mať významne negatívne vplyvy na faunu a flóru. Ďalšie informácie vid' i v kapitolách C.III.8 a C.III.9

V rámci záberov poľnohospodárskej pôdy nie sú na pozemkoch dotknutých novými funkčnými plochami t.č. štátnou ochranou prírody evidované žiadne konkrétne lokality s výskytom chránených rastlín okrem možného výskytu chránenej rastliny – klinček pyšný v genofondovej ploche GL 24, ktorá sa okrajovo/malou časťou prekrýva s navrhovanou funkčnou plochou rodinných domov v lokalite Dzelničky. Potenciálny výskyt chránených rastlinných druhov môže byť náhodne zistený i na plochách prírodných biotopov európskeho/národného významu.

Dotknutá poľnohospodárska plocha všeobecne je pobytoým a potravným biotopom rôznych druhov fauny vrátane chránených druhov, ktorá však migrujú. V t.č. zastavanom území obce (ZUO) je predpoklad, že zámery návrhu územného plánu napriek širokej škále návrhov, sa môžu len minimálne dotknúť chránenej fauny. Druhy avifauny využívajúce urbánne prostredie sú schopné tolerovať nové vplyvy a v súvislosti s ľudskými aktivitami primerane na nich reagovať a premiestňovať sa/migrovať. Navrhované funkčné plochy nezasahujú priamo do lesných porastov CHVÚ Levočské vrchy, avšak zasahujú do plôch poľnohospodárskej pôdy v CHVÚ Levočské vrchy. Vplyvy na avifaunu Levočských vrchov, ktorá využíva TTP, je vyhodnotený v kapitole C. III. 9. V celom riešenom území je však potrebné konkrétnu realizáciu aktivít vo vzťahu k faune plánovať tak, aby neboli podstatne narušené niektoré cykly, ako napr. hniezdenie, vyváždzanie a výchova mláďat.

V návrhu územného plánu obce Uloža sú navrhované plochy/činnosti mimo t.č. ZUO, u ktorých je všeobecný predpoklad, že môžu mať mierne negatívny vplyv na štandardné životné podmienky fauny. Vo vzťahu k chráneným druhom rastlín je predpoklad, že časť navrhovanej funkčnej plochy rodinných domov v lokalite Dzelničky môže mať mierne významný vplyv na chránený rastlinný druh klinček pyšný v rámci GL24, ale aj to len v prípade, že výskyt tohto druhu bude na konkrétnych stavebných pozemkoch v etape územného konania aj potvrdený.

Vplyvy na migračné trasy

Migračné trasy nadregionálnej, regionálnej a tiež miestnej úrovne u terestrických živočíchov (za potravou, za rozmnožovaním) nie sú plánovanými zámermi podstatne narušené. Výlučne terestrické koridory, ktoré využívajú predovšetkým cicavce (vysoká zver, šelmy) a stepné druhy avifauny nebudú významne negatívne dotknuté, pretože využívanie priestoru na migráciu zveri nie je viazané na úzke koridory/priestory či už lesnej krajiny alebo v poľnohospodárskej krajine. V určitom okrajovom úseku bude dotknutý regionálny terestrický biokoridor RBk1 návrhom funkčných plôch bývania, rekreácie a cestovného ruchu. Vzhľadom k tomu, že ide o relatívne malý plošný zásah v pomere k celej dĺžke a ploche regionálneho biokoridoru (záber poľnohospodárskej pôdy, nie lesných pozemkov), nepredpokladajú sa ani tu významné negatívne vplyvy na migráciu živočíchov. V krajine riešeného katastrálneho územia prídje k zväčšeniu zastavaného územia obce, pričom

nevzniknú samostatné enklávy zástavby, ale nová zástavba bude plynule prepojená so súčasným zastavaným územím. Pri takomto rozvoji zástavby sa nepredpokladá, že zástavba vytvorí nové výrazné bariéry, ktoré by významne negatívne ovplyvnili doterajšiu migráciu terestrických živočíchov.

Vplyvy na prírodné biotopy európskeho a národného významu.

Zámery návrhu územného plánu budú realizované i na plochách t.č. evidovaných prírodných biotopov európskeho a národného významu, a to mimo t.č. ZUO. Podstatnejšie zásahy do prírodného prostredia a teda aj do prírodných biotopov sa mimo t.č. ZUO obce sústreďujú na plochy v súčasnej poľnohospodárskej krajine, ktoré sú naviazané na blízkosť sídla. Kvalita týchto dotknutých biotopov je rôzna a návrhy nových funkčných plôch sú situované najmä do tých plôch prírodných biotopov, ktoré vzhľadom k blízkosti sídla, sú už čiastočne degradované. Novou výstavbou (plošnou i líniovou) budú dotknuté najmä plochy lúčnych biotopov – Nížinné a podhorské kosné lúky (Lk1, kód Natura 2000: 6510). Ide o pomerne rozšírený druh biotopu. V súvislosti s jeho záberom sa nepredpokladá významný negatívny vplyv na stav tohto biotopu. Jeho výmera v rámci Slovenska je odhadovaná na 60 000 ha.

Ostatné t.č. známe plochy prírodných biotopov na poľnohospodárskej pôde nebudú návrhom územného plánu významne plošne dotknuté, prípadne len veľmi okrajovo alebo líniovo (návrhy účelových komunikácií, cyklistických trás, trasy vodovodných potrubí).

Návrhom územného plánu budú len minimálne dotknuté lesné prírodné biotopy, a to realizáciou nových cykloturistických trás na existujúcich lesných účelových cestách a návrhom malej vodnej nádrže na Levočskom potoku. Tieto vplyvy na lesné prírodné biotopy vyskytujúce sa v mieste realizácie sa predpokladajú len nepriame (bez záberu lesnej pôdy s plochami lesných prírodných biotopov) a krátkodobé počas realizácie ale i počas prevádzky týchto aktivít a ako vplyvy málo významné. Nepredpokladá sa, že by vplyv prevádzky nových značených cykloturistických trás bol podstatne iný, ako je tomu doteraz, keďže využívanie lesných ciest cyklistami je realizované už aj v súčasnosti, kedy nie sú tieto cesty značené turistickým cyklistickým značením.

Ochrana plôch prírodných biotopov či už európskeho alebo národného významu sa má zabezpečovať prostredníctvom informácií o ich výskyte sprostredkovaná stavebníkovi/investorovi orgánom ochrany prírody v etape územného konania (vymedzenie plošnej hranice zidentifikovaného prírodného biotopu). Pri vyhodnotení situácie tak, že návrh činnosti poškodzuje alebo zničí prírodný biotop, je možná realizácia činnosti len na základe rozhodnutia – súhlasu orgánu ochrany prírody a uložením prípadných opatrení na kompenzáciu negatívnych účinkov navrhovanej činnosti na dotknutý biotop (§ 6 zákona OPaK).

C.III.8.Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Realizáciou zámerov navrhovaného riešenia územného plánu vzniknú v krajine nielen nové prvky jej štruktúry najmä však príde k zmene výmery plôch druhov pozemkov v štruktúre krajiny. Zväčšené budú najmä zastavané plochy. Navrhované funkčné plochy pre zástavbu však priamo nadväzujú na hranice t.č. ZUO, nebudú realizované žiadne samostatné, od ZUO oddelené nové zastavané plochy. Okrem nárastu plôch s funkčným využitím bývania, budú mimo t.č. ZUO zväčšené napr. plochy rekreácie, plochy občianskej vybavenosti, plochy technickej infraštruktúry. Všetky navrhované plochy na zástavbu sú kontinuálnym pokračovaním doterajšej zástavby v obci. Z uvedeného vyplýva, že zmeny v skladobnej štruktúre prvkov krajiny nebudú významné a neočakáva sa ich významný negatívny vplyv na štruktúru krajiny, keďže naďalej zostanú koncentrované v jednotnom ucelenom priestore.

V t.č. ZUO ani na navrhovaných nových plochách mimo ZUO nie sú navrhované žiadne výrazné výškové dominanty. Vo voľnej krajine nie sú navrhované žiadne stožiare pre

telekomunikačné spojenie ani vyhliadkové veže. Výška stavebných objektov na nových funkčných plochách je limitovaná záväznými regulatívami.

V štruktúre poľnohospodárskej krajiny z hľadiska druhovej skladby pozemkov (využívania pozemkov) príde k úbytku plôch ornej pôdy a TTP, čím prichádza zároveň k návrhu na zväčšenie plochy ZUO. V štruktúre lesnej krajiny nenastanú žiadne takéto zmeny, keďže nepríde k žiadnemu vyňatiu lesnej pôdy.

Celkovo je možné vplyvy na krajinu, jej štruktúru a scenériu vyhodnotiť ako priame a sekundárne, trvalé, mierne negatívne vplyvy.

C.III.9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma vrátane vplyvov na európsku sústavu chránených území (Natura 2000), na územný systém ekologickej stability.

V katastrálnom území Uloža sa nenachádzajú chránené územia národnej sústavy chránených území vyhlásené podľa zákona OPaK. Nachádza sa tu však chránené územie európskej sústavy chránených území (Natura 2000), a to CHVÚ Levočské vrchy. Toto územie bolo vyhlásené ako jedno z posledných chránených vtáčích území v SR v roku 2012. Návrh CHVÚ bolo prerokovávaný s verejnosťou a s dotknutými obcami, a napriek nesúhlasu viacerých dotknutých subjektov, bolo CHVÚ vyhlásené v takom plošnom vymedzení okolo zastavaných území sídiel ako bolo navrhnuté štátnou ochranou prírody. V prípade obce Ulože bolo CHVÚ Levočské vrchy vymedzené tak, že vnútornú hranicu CHVÚ tvorí takmer identicky hranica zastavaného územia obce podľa katastra nehnuteľností, t.j. hranica ZUO k roku 1990 (hranica zastavaného územia obce obklopuje vlastné sídlo Uloža a tiež plochu bývalého areálu poľnohospodárskeho družstva). Takto vymedzené CHVÚ Levočské vrchy teda tesne obklopuje intravilán obce, zaberá takmer celé katastrálne územie Uloža a akýkoľvek rozvojový zámer obce (situovaný mimo ZUO vymedzené k roku 1990) sa logicky musí realizovať už len na ploche CHVÚ.

Vplyvy na chránené územia ochrany prírody, vrátane vplyvov na sústavu Natura 2000

Územný plán obce Uloža navrhuje viaceré rozvojové zámery, ktoré sú v súlade so základnou funkciou obce – funkciou bývania a v súlade s rozvojovou funkciou –rekreačnou funkciou, pre ktorú má riešené územie, vzhľadom k jeho lokalizácii, všetky predpoklady.

Návrhy funkčných plôch - funkčné plochy rodinných domov mimo ZUO, funkčná plocha občianskej vybavenosti mimo ZUO (lokalita Nad kopaninu), funkčné plochy rekreácie mimo ZUO (lokalita Na kopaninu, Pred Kocúrovou, Pod skalky /lokality pozdĺž cesty III/3204/), funkčné plochy technickej infraštruktúry mimo ZUO (kompostovisko a zberný dvor v lokalite Pred Kocúrovou), funkčné plochy izolačnej zelene, funkčné plochy krajinnej zelene a s novou výstavbou súvisiace inžinierske a dopravné siete, ktoré sú v územnom pláne situované mimo ZUO, sú situované na území CHVÚ Levočské vrchy, a to z dôvodu, že ich nie je možné ani nikam inam situovať. Na ploche bývalého hospodárskeho dvora (je lokalizovaný mimo CHVÚ Levočské vrchy) je navrhnutá funkčná plocha cestovného ruchu.

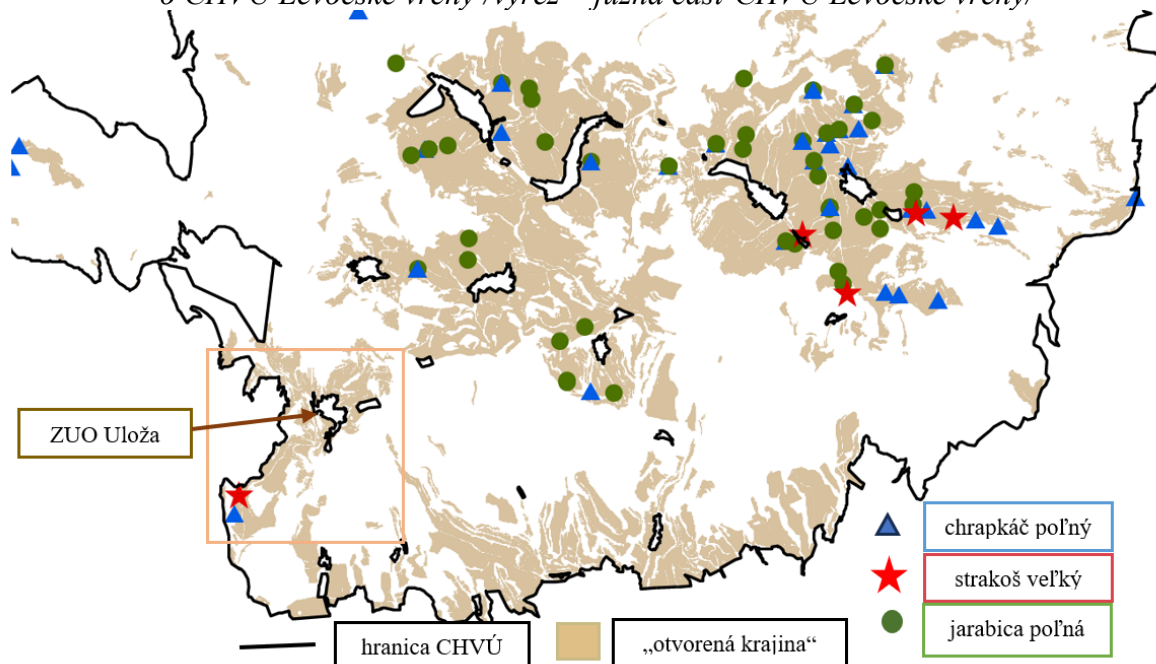
Návrhy funkčných plôch bývania (rodinné domy) a rekreácie (chaty) navrhnuté mimo ZUO nadväzujú na t.č. ZUO. Na viacerých z týchto plôch už dnes je postavených niekoľko rodinných domov/chát alebo sú vydané územné rozhodnutia pre výstavbu stavieb. Vzhľadom k tomu, že obec nemá v súčasnosti platný žiadny územný plán, bolo zo strany orgánu ochrany prírody v územnom konaní (v rokoch 2022 – 2024) vyžadované zabezpečiť pre tieto jednotlivé stavby posúdenie ich vplyvu na dotknuté CHVÚ formou vydania odborného stanoviska podľa § 28 zákona OPaK.

Orgán ochrany prírody sa pri vydávaní odborného stanoviska podľa § 28 zákona OPaK riadil odborným podkladom, a to stanoviskom územne príslušnej organizácie ochrany prírody – Správy Národného parku Slovenský raj. Podľa týchto stanovísk sa na plochách dotknutých výstavbou nenachádzali hniezdne biotopy chránených druhov avifauny, ktorá je predmetom ochrany CHVÚ. Lúčne priestory sú lovným/potravným biotopom pre niektoré lesné druhy avifauny a druhy avifauny otvorenej krajiny. Záver odborných stanovísk orgánu ochrany prírody bol taký, že navrhovaná činnosť (výstavba rodinných domov/chát) nebude mať významný vplyv na priaznivý stav druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Levočské vrchy a na jeho integritu, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom.

Návrh územného plánu obce, vyznačil nové funkčné plochy bývania a nové funkčné plochy rekreácie v nadväznosti na tieto už vybudované objekty a po konzultácii s odbornou organizáciou ochrany prírody (2025) zároveň na plochy tých lúčnych biotopov, ktoré sú menej hodnotné.

Navrhované rozvojové plochy situované do CHVÚ Levočské vrchy sú situované do ekologicko-funkčného priestoru (EFP) - „EFP2 hniezdiská druhov otvorenej krajiny a loviská dravcov“ vymedzeného v návrhu Programu starostlivosti o CHVÚ Levočské vrchy (2024). Výmera EFP2 je 11 563 ha. „Otvorená krajina“ je tvorená predovšetkým druhmi pozemkov – TTP, orná pôda, záhrady, ostatná plocha. EFP2 je všeobecne určený na ochranu poľnohospodárskych druhov vtáctva a zabezpečenie vhodnej trofického základne pre dravce a bociany čierne hniezdiace v lesoch v CHVÚ Levočské vrchy. Prioritou ochrany v EFP2 sú predovšetkým druhy chrapkáč poľný, tetov holniak, strakoš veľký a prepelica poľná. Podľa mapových príloh tohto programu starostlivosti nie je na navrhovaných plochách pre zástavbu v rámci EFP2 (otvorená krajina) vykreslený výskyt vtáčích druhov – chrapkáč poľný, tetov holniak, strakoš veľký ani prepelica poľná. Výstavbou dotknuté plochy sú čiastočne trofickou základňou pre bociana čierneho, ktorý hniezdi v lesných porastoch.

Obrázok č. 14 Výskyt druhov otvorenej krajiny podľa návrhu Programu starostlivosti o CHVÚ Levočské vrchy /výrez - južná časť CHVÚ Levočské vrchy/

Zdroj: Návrh Programu starostlivosti o CHVÚ Levočské vrchy

Výmera EFP2 11 563 ha predstavuje 25,36% z celkovej výmery CHVÚ. Podľa štruktúry pozemkov CHVÚ Levočské vrchy je celková výmera TTP v CHVÚ 8 608,2 ha, čo je 18,9% z celkovej výmery CHVÚ. V okrese Levoča je výmera TTP 6350,7 ha, čo je 13,93 % z celkovej výmery CHVÚ a 73,8% z celkovej výmery TTP v CHVÚ.

Výmera TTP v k.ú. Uloža je 481,7767 ha; čo je 5,6 % z výmery TTP v CHVÚ.

Záber pozemkov pre navrhované funkčné plochy zástavby podľa návrhu územného plánu je 18,3 ha. Táto plocha predstavuje 0,04 % z celkovej výmery CHVÚ Levočské vrchy, 0,12 % z celkovej výmery EFP2 v CHVÚ Levočské vrchy a 0,29 % z celkovej výmery TTP v CHVÚ Levočské vrchy.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že navrhované rozvojové plochy vymedzené v návrhu územného plánu obce Uloža nebudú mať významný negatívny vplyv (hodnota -2 v zmysle „Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR“; ŠOPR, 2013) na predmet ochrany CHVÚ Levočské vrchy a na jeho integritu, pretože:

- návrhy funkčných plôch nadväzujú na už zastavané územie obce; nevytvárajú nové izolované enklávy v CHVÚ vzdialené od t.č. zastavaného územia obce;
- návrhy funkčných plôch určených na zástavbu sú vymedzené v čo najväčšej miere tak, že rozširujú stavebné pozemky v lokalitách, v ktorých už v minulosti na základe odborného stanoviska orgánu ochrany prírody podľa § 28 zákona OPaK (posúdenie vplyvu navrhovanej činnosti na lokalitu Natura 2000) bolo vyhodnotené, že tieto stavby nemajú významný negatívny vplyv na predmet ochrany CHVÚ a jeho integritu;
- návrhy funkčných plôch určených na zástavbu sú situované do plôch CHVÚ, ktoré nie sú priamo evidované ako hniezdne biotopy avifauny, ktorá je predmetom ochrany CHVÚ Levočské vrchy;
- návrhy funkčných plôch určených na zástavbu sú podľa prírodných pomerov územia kombinované s funkčnými plochami izolačnej zelene, plochami záhrad, plochou lesoparku;
- návrhy funkčných plôch určených na zástavbu v k.ú. Uloža na EFP2 majú výmeru 18,3 ha, čo predstavuje , 0,12 % z celkovej výmery EFP2 v CHVÚ Levočské vrchy; 0,29 % z celkovej výmery TTP v CHVÚ Levočské vrchy a 0,04 % z celkovej výmery CHVÚ Levočské vrchy.

Ochrana druhov európskeho významu a ich biotopov, na ochranu ktorých bolo CHVÚ vyhlásené, ak ich hniezdenie bude zistené v etape územného konania, sa môže zabezpečiť i prostredníctvom rozhodnutia orgánu ochrany prírody v súlade s § 28 ods.4 zákona OPaK. Táto ochrana prostredníctvom súhlasu orgánu ochrany prírody sa môže zabezpečiť vtedy, keď sú známe bližšie podrobnejšie informácie o navrhovanej činnosti (keď je k dispozícii projektová dokumentácia). Orgán ochrany prírody je povinný vo svojom stanovisku k vydaniu územného rozhodnutia (podľa § 9 zákona OPaK) upozorniť vlastníka pozemku/investora stavby, že navrhovanou činnosťou môže prísť k poškodeniu/zničeniu biotopov druhov alebo k významnému vyrušovaniu druhov v ich prirodzenom vývine a že na realizáciu navrhovanej činnosti sa v takomto prípade súhlas podľa § 28 ods.4 zákona OPaK vyžaduje. Na povinnosť mať takýto súhlas môže orgán ochrany prírody upozorniť i z vlastného podnetu alebo z podnetu odbornej organizácie ochrany prírody.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability (ÚSES)

V riešenom katastrálnom území je vymedzených niekoľko prvkov ÚSES na regionálnej úrovni podľa dokumentácie R-ÚSES okresu Levoča (schválený v roku 2014) a niekoľko

prvkov ÚSES na miestnej úrovni, špecifikovaných v návrhu riešenia tohto posudzovaného územného plánu obce Uloža. Bližšie informácie o jednotlivých prvkoch ÚSES sú uvedené v kapitole C.II.6.

Zámery obsiahnuté v navrhovanom riešení územného plánu obce Uloža zasiahnu do regionálnych prvkov ÚSES, a to najmä do okrajovej časti regionálneho terestrického biokoridoru RBk1, do okraja genofondovej lokality GL24 a do okraja genofondovej lokality GL7, ktorá je zároveň MBk potok Lodina.

Do okrajovej časti terestrického biokoridoru RBk1 sú navrhované funkčné plochy bývania, rekreácie a cestovného ruchu (lokality Dzelničky, Hrb, Na kopaninu a Nad kopaninu). Sú situované do tej časti biokoridoru, ktorý je poľnohospodárskou pôdou (lúky a pasienky). Vzhľadom k tomu, že ide o relatívne malý plošný zásah v pomere k celej dĺžke a ploche regionálneho biokoridoru a nepríde k zásahu do jadrovej lesnatej časti tohto koridoru, nepredpokladajú sa významné negatívne vplyvy na jeho funkčnosť. Zmiernenie prípadných dopadov novej zástavby na funkciu biokoridoru je možné riešiť navýšením indexu zelene na stavebných pozemkoch oproti indexu zelene na obdobných plochách mimo tohto biokoridoru, čo je vyjadrené v záväzných regulatívoch územného plánu.

Do genofondovej lokality GL24 okrajovo zasahuje časť navrhovanej funkčnej plochy rodinných domov v lokalite Dzelničky. Miera vplyvu je opísaná v kapitole C.II.7 v súvislosti s možným zásahom do biotopu chráneného rastlinného druhu.

Miestny biokoridor potok Lodina a zároveň i severný okraj genofondovej lokality G7 budú dotknuté návrhom rekonštrukcie križovatky ciest III/3204 a I/18, ktorá je predmetom návrhu územného plánu obce. V etape predprojektovej prípravy technického riešenia križovatky bude potrebné nájsť optimálne umiestnenie križovatky v spolupráci so štátnou ochranou prírody tak, aby umiestnenie križovatky minimálne zasiahlo hodnotné brehovú porasty a prírodné biotopy. Predmetná stavba križovatky je činnosťou, ktorá si vyžaduje zisťovacie konanie podľa zákona EIA. V tomto procese, už na základe podrobnejšej dokumentácie, bude možné bližšie zhodnotiť mieru vplyvu na dotknutú genofondovú lokalitu a určiť opatrenia na minimalizáciu jej vplyvov na prírodné prostredie. V tejto etape (etapa hodnotenia strategického dokumentu – územného plánu obce) je vplyv vyhodnotený ako lokálny, trvalý a mierne negatívny, bez zásadného ovplyvnenia funkčnosti biokoridoru.

V návrhu územného plánu obce Uloža sú navrhnuté i ďalšie stavby/aktivity, ktoré zasahujú do prvkov ÚSES (návrhy cyklotrasy po účelových komunikáciách, výstavba malej vodnej nádrže na Levočskom potoku, trasy vodovodného potrubia uloženého v zemi). U týchto zásahov sa nepredpokladá žiadne ohrozenie funkčnosti dotknutých prvkov ÚSES.

Vplyvy navrhovaných funkčných plôch zástavby riešených v územnom pláne na prvky ÚSES je možné hodnotiť, vzhľadom na lokalizáciu týchto plôch v okrajových častiach prvkov ÚSES, ako vplyvy priame, dočasné počas realizácie stavieb, trvalé počas prevádzky stavieb a prevažne len s minimálnymi negatívnymi vplyvmi, ktoré nemajú vplyv na funkčnosť prvkov ÚSES.

C.III.10.Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

V katastrálnom území Uloža sa nachádzajú chránené objekty (NKP) zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Nachádza sa tu aj archeologické nálezisko a plocha s predpokladanými archeologickými nálezmi (historické jadro obce).

Návrh územného plánu obce tieto objekty a plochy potvrdzuje a rešpektuje. Nové archeologické nálezy môžu byť objavené počas výstavby objektov, vyplývajúcich so zámerov návrhu územného plánu.

Krajský pamiatkový úrad v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom, pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti

v riešenom území, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezísk, aj mimo území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi, v územnom a stavebnom konaní. Z uvedených dôvodov akékoľvek možné negatívne vplyvy na tieto nálezy a náleziská budú môcť byť včas riešené a eliminované krajským pamiatkovým úradom na základe postupov v zmysle pamiatkového zákona.

C.III.11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality nie je potrebné vyhodnotiť z dôvodu, že žiadne sa v riešenom katastrálnom území nenachádzajú.

C.III.12. Iné vplyvy

Iné vplyvy, ktoré by vyplývali z návrhu riešenia územného plánu obce Uloža nie sú známe resp. identifikované.

C.III.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Posudzovaná územnoplánovacia dokumentácia - návrh územného plánu obce Uloža je vypracovaná v súlade s postupmi, ktoré určoval stavebný zákon, a to z dôvodu, že jej obstarávanie začalo pred účinnosťou nového zákona o územnom plánovaní.

Po obsahovej stránke je posudzovaný návrh územného plánu vypracovaný i v súlade s cieľom územného plánovania definovaného v novom zákone o územnom plánovaní.

Vyhodnotenie vplyvov návrhu riešenia územného plánu je vykonané slovným opisom vplyvu v každej z podkapitol v časti C. II. tejto Správy o hodnotení. Predpokladané vplyvy navrhovanej zástavby a navrhovaných činností (opatrení) z návrhu územného plánu sú v tejto Správe o hodnotení hodnotené v rámci stupnice významnosti – bez vplyvu a odstupňované miery negatívneho vplyvu (-):

- **bez vplyvu/indiferentný vplyv (0):** plán neovplyvní zložky životného prostredia a obyvateľstvo
- **mierne negatívny vplyv/málo významný vplyv (-1):** vplyv s možným rizikom s málo významným pôsobením na zložky životného prostredia, prevažne len lokálneho charakteru; jeho pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska nízke, jeho vnímateľnosť je nízka;
- **stredne negatívny vplyv/stredne významný vplyv (-2):** vplyv s možným rizikom ovplyvnenia lokality ale i jej širšieho okolia, ktorý nie je zanedbateľný; jeho vnímateľnosť je stredná až značná;
- **významný negatívny vplyv/veľmi významný vplyv (-3):** vplyv, ktorého pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska veľké, pôsobí na širšie okolie a citlivejšie zložky životného prostredia a môže spôsobiť až nezvratné zmeny, jeho vnímateľnosť je vysoká.

Miera pozitívneho vplyvu nie je odstupňovaná.

Na základe vykonaného posudzovania vplyvov návrhu územného plánu obce Uloža sa predpokladá, že návrh riešenia rozvoja obce, špecifikovaný v posudzovanom návrhu územného plánu, bude mať určitú mieru vplyvu na životné prostredie, a to v závislosti od charakteru zástavby určenej jednotlivými funkčnými plochami ako i samostatne navrhnutými stavbami a činnosťami (opatreniami) a v závislosti od konkrétneho miesta ich umiestnenia v krajine. Je však potrebné skonštatovať, že pre žiadnu z navrhovaných funkčných plôch

a činností (opatrení) územného plánu obce Uloža nebol v štádiu návrhu územného plánu (t.j. bez konkrétnej projektovej dokumentácie) vyhodnotený ich vplyv ako významne negatívny (veľmi významný vplyv) na životné prostredie a v nebol tiež zistený významný negatívny vplyv (nepriaznivý vplyv) na lokalitu Natura 2000. V rámci hodnotenia návrhu riešenia územného plánu obce Uloža na životné prostredie, boli identifikované ako problémové nasledovné funkčné plochy (plochy s predpokladaným resp. potenciálnym stredne negatívnym vplyvom):

- okrajová časť funkčnej plochy rodinných domov Dzelničky vo vzťahu ku genofondovej lokalite GL24 podľa R-ÚSES okresu Levoča (potenciálne stredne negatívny vplyv v prípade, že výskyt chráneného druhu rastliny bude potvrdený);

Využitie tejto funkčnej plochy pre zástavbu je však možné, a to pri stanovení opatrení na minimalizáciu jej vplyvov formou stanovenia prísnejších limitov po vykonaní konkrétnych zisťovaní v teréne na základe podrobnejšej predprojektovej alebo projektovej dokumentácie. Využitie ostatných funkčných plôch a činností podľa návrhu územného plánu obce Uloža je možné pri dodržaní záväzných regulatívov vyjadrených v záväzných častiach územného plánu, ktoré eliminujú mieru negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane vplyvov na lokalitu Natura 2000.

Niektoré funkčné plochy alebo niektoré stavby/činnosti navrhnuté územným plánom obce budú v závislosti od ich parametrov a charakteru podliehať zisťovaciemu konaniu alebo povinnému hodnoteniu podľa zákona EIA a tiež i prípadnému posúdeniu ich vplyvu na sústavu Natura 2000 podľa § 28 zákona OPaK. Takéto plochy a stavby budú už na základe konkrétnej projektovej dokumentácie opätovne posúdené/hodnotené z hľadiska ich vplyvov na konkrétne zložky životného prostredia a opätovne bude musieť byť hodnotená miera významnosti ich vplyvu na životné prostredie a jeho zložky (napr. výstavba areálu cestovného ruchu Nad kopaninu).

Navrhované priestorové a funkčné usporiadanie územného plánu obce Uloža spolu s určením záväzných limitov a regulatívov je riešené tak, aby sa zabezpečila minimalizácia negatívnych vplyvov na životné prostredie pri dodržaní ustanovení právnych predpisov ochraňujúcich zložky životného prostredia a životné prostredie ako celok.

C.III.14. Zhodnotenie splnenia požiadaviek zo stanovísk k oznámeniu o strategickom dokumente v zmysle určeného rozsahu hodnotenia a zo stanovísk k rozsahu hodnotenia

❖ Stanoviská doručené príslušnému orgánu EIA/SEA k oznámeniu o strategickom dokumente

V súlade s § 6 ods.2 zákona EIA začal proces pripomienkovania oznámenia o strategickom dokumente – Územný plán obce Uloža dňa 22. 08. 2022, kedy Okresný úrad Levoča, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán EIA/SEA zverejnil text oznámenia o strategickom dokumente pre verejnosť na webovej adrese <https://www.enviroportal.sk/eia>. Príslušný orgán EIA/SEA osobitne doručil v súlade § 6 ods.2 zákona EIA oznámenie o strategickom dokumente tiež dotknutým orgánom štátnej správy, schvaľujúcemu orgánu, dotknutým obciam a ostatným dotknutým subjektom.

Na základe stanovísk, ktoré boli príslušnému orgánu EIA/SEA zaslané všetkými dotknutými subjektmi, príslušný orgán EIA/SEA v zmysle § 8 zákona EIA určil za účelom

vypracovania Správy o hodnotení rozsah hodnotenia strategického dokumentu - č. OU-LE-OSZP-2023/000876-010 z 28. 09. 2023.

V tomto dokumente, ktorý vydal príslušný orgán EIA/SEA po ukončení pripomienkovania oznámenia o strategickom dokumente – Územného plánu obce Uloža, tento orgán určil v bode 2.4. podmienku vyhodnotiť akceptovanie resp. neakceptovanie všetkých doručených pripomienok k oznámeniu..

Spracovateľ Správy o hodnotení si od príslušného orgánu EIA/SEA vyžiadal kópie všetkých stanovísk, ktoré boli v procese pripomienkovania k oznámenia strategického dokumentu doručené. Od verejnosti neboli v rámci pripomienkovania oznámenia o strategickom dokumente doručené príslušnému orgánu EIA/SEA žiadne stanoviská. V rámci tohto pripomienkovania bolo príslušnému orgánu EIA/SEA doručených 7 stanovísk orgánov štátnej správy resp. samosprávy. Do časti „Špecifické podmienky rozsahu hodnotenia“ uviedol orgán EIA/SEA len všeobecné formulované požiadavky zo stanovísk dvoch subjektov, ktoré stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente orgánu EIA/SEA doručili.

❖ Stanoviská orgánov štátnej správy k oznámeniu o strategickom dokumente:

01 - Prešovský samosprávny kraj, odbor strategického rozvoja

List č. 07914/2023/DUPaZP-2 z 05. 09. 2023

Úrad požaduje, „aby strategický dokument bol riešený v súlade s Územným plánom Prešovského samosprávneho kraja, v rámci ktorého je potrebné rešpektovať najmä ustanovenia záväznej časti.

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Táto požiadavka, vzhľadom k svojmu obsahu, sa týka potreby jej zohľadnenia pri návrhu územného plánu. Požiadavke bolo vyhovie v návrhu územného plánu obce Uloža je rešpektovaný Územný plán PSK a príslušné ustanovenia jeho záväznej časti sú v sprievodnej správe územného plánu obce Uloža citované.

02 - Okresný úrad Levoča, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany prírody a krajiny

List č. OU-LE-OSZP-2023/000897-003 z 06. 09.2023

Orgán ochrany prírody vo svojom stanovisku odcitoval stanovisko Správy NP Slovenský raj (č.NPSR/573-001/2023-Zoo2 zo dňa 04. 09.2023) a uviedol, že sa s ním stotožňuje. Ako samostatnú pripomienku uviedol: V oblasti rozvojových zámerov obce žiadame zohľadniť plochy biotopov a hranice Chráneného vtáčieho územia Levočské vrchy.

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Predmetné stanovisko je vydané vecne nepríslušným orgánom ochrany prírody. Vecne príslušným dotknutým orgánom ochrany prírody je MŽP SR, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny.

Stanovisko Správy NP Slovenský raj je vyhodnotené samostatne nižšie v tejto kapitole. V územnom pláne obce Uloža bolo vzaté do úvahy, že v riešenom území sa nachádza CHVÚ Levočské vrchy a prírodné biotopy a tieto skutočnosti sú primerane v textovej a grafickej časti ÚPN obce zohľadnené a rovnako o nich pojednáva i táto Správa o hodnotení.

03 - Okresný úrad Levoča, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy

List č. OU-LE-OSZP-2023/000893-002 z 25. 08. 2023

Orgán štátnej vodnej správy uvádza:

- Pri návrhu objektov technickej infraštruktúry rešpektovať pripomienky vlastníkov,

resp. prevádzkovateľov dotknutých inžinierskych sietí.

- Dbať o ochranu podzemných a povrchových vôd a zabrániť nežiaducemu úniku nebezpečných látok do pôdy, podzemných a povrchových vôd.

- Pri plánovaní novej výstavby rešpektovať hygienické pásmo navrhovanej ČOV, ktoré je vymedzené v §19a zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach, ustanovením najmenej vzdialenosti hraníc areálu čistiare odpadových vôd od hranice obytného územia v závislosti od spôsobu čistenia odpadových vôd.

- Dodržať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach, Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd, zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, súvisiace predpisy a príslušné platné normy STN 75 2102, STN 73 6822.

- Jednotlivé projekty sa budú posudzovať samostatne podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Uvedenú požiadavku uviedol príslušný orgán EIA/SEA v rozsahu hodnotenia v bode 2.2.1., pričom však táto požiadavka, vzhľadom k svojmu obsahu, sa týka potreby jej zohľadnenia pri návrhu územného plánu nie pri vypracovaní Správy o hodnotení. Požiadavky sú prevažne len citáciou všeobecne záväzných predpisov a ich nesplnenie neprichádza do úvahy. Požiadavky sú samozrejme akceptované už vo vlastnom návrhu územného plánu obce.

04 - Regionálna veterinárna a potravinová správa, Poprad

List č. 2166/2023 z 30. 08. 2023

Stanovisko je bez pripomienok.

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Stanovisko sa berie na vedomie

05 - Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade

List č. RUVZPP/OHŽPaZ/3772/8430/2023 z 08. 09. 2023

Úrad uvádza, že „odporúča hromadné zásobovanie pitnou vodou, ktorá má nespornú výhodu v tom, že jej distribúcia je zabezpečovaná profesionálne.“

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Odporúčanie, vzhľadom k jeho obsahu, sa týka potreby jeho zohľadnenia pri návrhu územného plánu obce. Požiadavke bolo vyhovené v návrhu riešenia územného plánu obce Uloža.

06 - Okresný úrad Poprad, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií

List č. OU-PP-OCDPK-2023/022675-02 z 13. 09. 2023

Stanovisko je bez pripomienok.

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Stanovisko sa berie na vedomie

❖ Stanovisko odbornej organizácie ochrany prírody

07 - Správa Národného parku Slovenský raj so sídlom v Spišskej Starej Vsi

List č. NPSR/573-001/2023-Zoo2 zo 04.09.2023

Správa národného parku konštatuje, že v oznámení o strategickom dokumente sú v dostatočnej miere zohľadnené takmer všetky náležitosti, týkajúce sa ochrany prírody a krajiny, ktoré správa požadovala v predchádzajúcich stanoviskách. Správa národného parku zdôrazňuje mimoriadne hodnoty prírodného prostredia v katastri obce a krajinársky význam

obce samotnej a jej bezprostredného okolia. Požaduje pri rozvoji najmä bytovej vybavenosti, ale aj ďalších rozvojových aktivít obce za limitný hlavne výskyt biotopov v území a hranice CHVÚ Levočské vrchy. Plochy biotopov podľa oznámenia pri spracovaní ÚPN zohľadnené neboli, aj keď ide o základnú požiadavku pri rozvoji obce a situovaní a realizácie jednotlivých stavieb. Žiada z tohto hľadiska posúdiť prostredie minimálne v oblasti rozvojových zámerov obce.

Vyhodnotenie zhotoviteľa Správy o hodnotení: Požiadavky správy národného parku vzhľadom k svojmu obsahu, sa týkajú potreby ich zohľadnenia pri návrhu územného plánu. Spracovateľ územného plánu za účelom vyhovenia týmto požiadavkám, konkrétne požiadavke identifikácie výskytu prírodných biotopov, konzultoval pred vypracovaním návrhu územného plánu problematiku biotopov so Správou Národného parku Slovenský raj a správa národného parku poskytla (marec 2025) spracovateľovi podklady primerané úrovni podrobnosti územného plánu. Návrh umiestňovania rozvojových plôch do plôch biotopov a územia CHVÚ v rámci územného plánu riešiteľ územného plánu opätovne konzultoval so správou národného parku (apríl 2025). Návrh rozvojových plôch je vykreslený tak, aby minimálne zasahoval hodnotné prírodné biotopy a biotopy druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ. Na základe výsledkov týchto konzultácií je možné konštatovať, že požiadavky správy národného parku sú v návrhu územného plánu akceptované a zohľadnené.

C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Dôležité opatrenia zamerané na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov nových zámerov podľa návrhu územného plánu obce Uloža sú súčasťou záväzných regulatívov územného plánu, vrátane vymedzenia verejnoprospešných stavieb a zároveň územný plán lokalizoval nové funkčné plochy a činnosti v území tak, aby bol ich vplyv na zložky životného prostredia minimálny vrátane na územie CHVÚ Levočské vrchy a plochy prírodných biotopov. V záväzných regulatívoch územného plánu sú napr. prísnejšie špecifikované regulatívy zástavby pre funkčné plochy navrhnuté do regionálneho biokoridoru RBk1, ktorý je zároveň územím CHVÚ Levočské vrchy.

Naviac táto Správa o hodnotení špecifikuje ďalšie opatrenia na zmiernenie resp. elimináciu negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane na územia sústavy Natura 2000.

Návrh opatrení na minimalizáciu vplyvov navrhovaných funkčných plôch/stavieb (činností) riešených v územnom pláne obce Uloža:

- pred začatím zemných prác na časti funkčnej plochy rodinných domov v lokalite Dzelničky, ktorá sa prekrýva s genofondovou lokalitou GL24, zabezpečiť vykonanie monitoringu chránených druhov rastlín;
- pred začatím zemných prác súvisiacich s budúcou výstavbou na lúčnych porastoch v CHVÚ Levočské vrchy, ktoré orgán ochrany prírody v etape územného konania/stavebného konania identifikuje na základe stanoviska Správy Národného parku Slovenský raj ako aktuálne potenciálne možné hniezdiská avifauny, zabezpečiť vykonanie monitoringu hniezdenia avifauny viazanej na otvorené lúčne spoločenstvá.

Z pohľadu posúdenia vplyvov na životné prostredie ako celku, vrátane posúdenia možných vplyvov na prírodné biotopy a predmet ochrany CHVÚ Levočské vrchy, je možné opatrenia navrhnuté v záväznej časti územného plánu obce Uloža spolu s navrhnutým opatrením v tejto Správe o hodnotení považovať v tejto etape (v etape tvorby územnoplánovacej dokumentácie) za dostatočné. Samotný návrh riešenia územného plánu Uloža rešpektuje zásady územného plánovania. Opatrenia na minimalizáciu vplyvov na životné prostredie špecifikované v návrhu územného plánu vychádzajú najmä zo základného

cieľa územného plánovania – udržateľného územného rozvoja so zreteľom na miestne danosti, charakter prírodnej štruktúry, efektívne a udržateľné užívanie prírodných zdrojov, zachovanie biodiverzity, vyvážený environmentálny prístup k priestorovému usporiadaniu územia a funkčnému využívaniu územia pri ochrane ekologickej stability a ekologickej konektivity. Návrh riešenia územného plánu prihliada tiež na všetky relevantné pripomienky doručené v doterajšom procese tvorby územného plánu.

Prípadné ďalšie pripomienky, ktoré budú doručené k návrhu riešenia územného plánu od dotknutých orgánov štátnej a verejnej správy, ktoré budú podporovať ochranu a starostlivosť o životné prostredie, budú do konečného návrhu územného plánu primerane zapracované.

C.V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

Varianty riešenia územného plánu sa spracovávajú len v koncepte územného plánu a v zmysle stavebného zákona(zákon č. 50/1976 Zb.) rovnako i nového zákona o územnom plánovaní nie je ich možné navrhovať v návrhu územného plánu. Príprava územného plánu i obce Uloža začala v období platnosti stavebného zákona podľa ktorého nie je povinnosť obce do 2000 obyvateľov zabezpečiť vypracovanie konceptu územného plánu. Takáto povinnosť nevyplýva obci ani z nového zákona o územnom plánovaní. Vzhľadom k tomu, že v súlade so zákonom obec neobstarala vypracovanie konceptu územného plánu, nebolo možné vypracovať varianty riešenia územného plánu. Za variantné riešenie za takejto situácie je možné považovať nulový variant územného plánu, t.j. situáciu, kedy by obec neobstarala žiadny územný plán.

V porovnaní s tzv. nulovým variantom je predložený strategický dokument „Územný plán obce Uloža“ v etape návrhu územného plánu jednoznačne výhodnejší a progresívny vo všetkých oblastiach, ktoré aktuálne územno-plánovacia dokumentácia rieši resp. má možnosť riešiť. Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia v rozsahu jeho aktuálne zastavaného územia a plôch mimo zastavaného územia, teda bez ďalšieho územného rozvoja, bez doplnenia potrebnej nevyhnutnej infraštruktúry v oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, odvádzania a čistenia odpadových vôd, progresívneho riešenia odpadového hospodárstva, zlepšovania miestnej dopravnej komunikačnej siete a vytvárania podmienok pre komfort bývania obyvateľov ako i zlepšovania ekonomickej základe obce.

Navrhovaný územný plán oproti nulovému variantu je výhodnejší, pretože rieši existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie obce, vrátane jej obyvateľov a ich zdravia. Vytvára tiež podmienky na zlepšenie pohody bývania, sociálno-ekonomického postavenia obyvateľov obce, ekonomického postavenia obce a environmentálnej problematiky.

C.VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Pri hodnotení vplyvov navrhovaného riešenia územného plánu obce Uloža na životné prostredie táto Správa o hodnotení vychádza predovšetkým z informácií o súčasnom stave životného prostredia dotknutého riešeného územia a z odhadu významnosti vplyvu jednotlivých navrhovaných funkčných plôch a činností (opatrení) podľa návrhu územného plánu na zložky životného prostredia a životného prostredia ako celku vrátane vplyvu na CHVÚ Levočské vrchy ako i odhadu významnosti vplyvu na zdravie a pohodu obyvateľov.

Vyhodnotenie predpokladaných vplyvov návrhu riešenia územného plánu je vykonané slovným opisom vplyvu v každej z kapitol v časti C.III. tejto Správy o hodnotení. Predpokladané vplyvy navrhovanej zástavby a navrhovaných činností (opatrení) z návrhu

územného plánu sú v tejto Správe o hodnotení hodnotené v rámci stupnice významnosti – bez vplyvu až negatívny vplyv: bez vplyvu/indiferentný vplyv (0); mierne negatívny vplyv/málo významný vplyv (-1); stredne negatívny vplyv/stredne významný vplyv (-2); významný negatívny vplyv/veľmi významný vplyv (-3). Miera pozitívneho vplyvu nie je odstupňovaná.

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, pričom najviac boli využité odborné informácie verejne prístupné na internete, environmentálne dokumentácie súvisiace s riešeným katastrálnym územím, informácie obsiahnuté v stanoviskách dotknutých subjektov, z konzultácií s dotknutými orgánmi štátnej správy a odbornou organizáciou ochrany prírody – so Správou Národného parku Slovenský raj, z úrovne vlastného poznania dotknutého riešeného územia a environmentálnych problematik jeho obyvateľov, ako i z limitov určených všeobecne záväznými právnymi predpismi.

C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovávaní správy o hodnotení

Nedostatky pri vypracúvaní tejto Správy o hodnotení vychádzajú zo skutočnosti, že pre dotknuté riešené územie nie sú známe/publikované niektoré relevantné konkrétne údaje, charakterizujúce merateľný stav niektorých zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie (napr. konkrétne údaje z meraní o kvalite a stave ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdneho horizontu, konkrétne údaje o výskyte chránenej bioty na konkrétnych lokalitách v CHVÚ Levočské vrchy). Táto Správa o hodnotení vychádzala z údajov o území do t.č. publikovaných a verejne prístupných, údajov poskytnutých odbornou organizáciou ochrany prírody a údajov, ktoré je možné získať bežným pozorovaním prírodných a iných javov v území.

Ďalšie neurčitosti, ktoré môžu ovplyvniť predpokladaný odhad vplyvov návrhu územného plánu na životné prostredie, vyplývajú tiež zo skutočnosti, že na základe návrhu jednotlivých funkčných plôch a činností (opatrení), pri ktorých miera podrobnosti o stavebných objektoch v rámci týchto plôch a činností zodpovedá úrovni územného plánu obce, nie je pochopiteľne možné určiť, o aké konkrétne projektované stavby/činnosti pôjde a aké spôsoby/metódy/technológie realizácie týchto stavieb/činností budú využité. V procese riešenia územného plánu nie sú a nemôžu byť k dispozícii detailné technické údaje, tie sa budú riešiť na úrovni konkrétnej predprojektovej a projektovej prípravy stavby/činnosti. Táto skutočnosť sa vzťahuje tiež na tie aktivity v území, ktoré sú predmetom ich samostatného posudzovania resp. zisťovacieho konania navrhovaných činností podľa zákona EIA. Pri posudzovaní konkrétneho projektu (konkrétnej navrhovanej činnosti) sa očakáva, že budú navrhnuté ďalšie opatrenia na zmiernenie jej vplyvov na životné prostredie, vrátane vplyvov na dotknuté územie sústavy Natura 2000.

C.VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Obec Uloža nemá v súčasnosti pre ďalší svoj rozvoj žiadnu územno-plánovaciu dokumentáciu. Pre riadenie rozvoja obce v súčasnom sociálnom a ekonomickom prostredí pri potrebe zabezpečiť atraktivnosť a pohodu bývania pre domáce obyvateľstvo resp. i pre nových obyvateľov, pri potrebe zabezpečiť podmienky pre udržateľný územný rozvoj pri ďalšom ekonomickom a sociálnom raste obce, a to pri minimalizácii vplyvov na životné prostredie pri realizácii nových zámerov v katastrálnom území Uloža s prihliadnutím na širší geografický priestor, je nevyhnutné riadiť sa aktuálnym, súčasným trendom zodpovedajúcim

strategickým či koncepčným dokumentom s jasne stanovenými územno-priestorovými pravidlami a zásadami. Takýto dokument pri doterajšej, v poslednom období intenzívnej výstavbe, chýbal a chýba. Požiadavky na usmerňovaný a riadený rozvoj obce spĺňa hodnotený návrh Územného plánu obce Uloža.

Na základe vykonaného posudzovania vplyvov návrhu územného plánu obce Uloža sa predpokladá, že návrh riešenia rozvoja obce špecifikovaný v posudzovanom návrhu územného plánu bude mať určitý vplyv na životné prostredie, a to v závislosti od charakteru zástavby určenej jednotlivými funkčnými plochami ako i samostatne navrhnutými stavbami a činnosťami (opatreniami) a v závislosti od konkrétneho miesta ich umiestnenia v členitej horskej krajine. Je však potrebné skonštatovať, že žiadny z týchto vplyvov nebol v štádiu návrhu územného plánu (t.j. bez konkrétnej projektovej dokumentácie) vyhodnotený ako vplyv významne negatívny. V rámci posúdenia návrhu riešenia územného plánu obce Uloža na životné prostredie, boli identifikovaný vplyv niektorých funkčných plôch ako potenciálne stredne negatívny vo vzťahu ku chráneným druhom rastlín a vo vzťahu k plochám potenciálnych zosuvov, pre ktoré je potrebné prijať opatrenia na minimalizáciu ich vplyvov na životné prostredie v ďalších etapách prípravy ich využitia. Viaceré opatrenia na minimalizáciu vplyvov na životné prostredie sú definované už v samotnom územnom pláne v jeho záväznej časti a ďalšie tiež v tejto Správe o hodnotení.

Navrhované riešenie územného plánu má nesporne prevažujúce benefity pre životné prostredie, a to najmä v súvislosti s navrhnutým riešením zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, vybudovaním splaškovej kanalizácie a ČOV, skvalitnením systému odpadového hospodárstva, návrhom na zlepšenie dopravných pomerov v obci a má tiež benefity pre obyvateľstvo v súvislosti s koordináciou ponúk plôch pre výstavbu rodinných domov a plôch pre rozvoj rekreácie.

Návrh územného plánu obce Uloža je vypracovaný v súlade s nadradenými koncepciami starostlivosti o životné prostredie, nadradenými územno-plánovacími dokumentáciami, primerane rieši problematiku obyvateľstva a jeho zdravia, rieši návrhy na odstránenie environmentálnych problémov, rešpektuje historický charakter obce i historickú štruktúru krajiny, primerane rešpektuje vyhlásené chránené územia, v dostatočnej miere rešpektuje územný systém ekologickej stability, známe chránené prírodné biotopy a biotopy chránených druhov, historické pamätihodnosti a známe archeologické náleziská.

C.IX. Riešiteľ - autor správy o hodnotení, podpis riešiteľa:

Ing.arch. Vladimír Ligus
Ateliér Urbeko, s.r.o., Prešov

C.X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Gúgh, J, Trnka, A., Karaska, D., Ridzoň, J., 2015: Zásady ochrany európsky významných druhov vtákov a ich biotopov. Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica.
- Karaska, D., Trnka, A., Krištín, A., Ridzoň, J., 2015: Chránené vtáacie územia Slovenska. Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica.
- Kol., 2005: Európsky významné biotopy na Slovensku. Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica v spolupráci s DAPHE-inštitút aplikovanej ekológie.

- Kol., 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 1.vyd. MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica.
- Löw J. et al. 1995. Rukověť projektanta místního územního systému ekologické stability, Doplněk Brno,
- I.K.V. PROJEKCIA, s.r.o., 2021: Technické štúdie výstavby verejného vodovodu a splaškovej kanalizácie,
- MŽP SR, 2021: Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hornádu – aktualizácia 2021.
- MŽP SR, 2018: Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy – aktualizácia.
- MŽP SR, 2018: Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Hornádu – aktualizácia 2018.
- MŽPSR, ŠGÚDŠ, 2020: Kvalitatívne hodnotenie útvarov podzemnej vody na Slovensku, záverečná správa.
- MŽPSR, SHMÚ, 2024: Vodohospodárska bilancia kvality povrchovej vody SR v roku 2023;
- Prešovský samosprávny kraj, 2015: Správa o hodnotení strategického dokumentu ÚPN PSK.
- SAŽP Banská Bystrica, 2013: Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Levoča.
- SHMÚ, 2024: Vodohospodárska bilancia kvality podzemnej vody SR v roku 2023.
- Správa Pieninského národného parku, 2024: Program starostlivosti o CHVÚ Levočské vrchy na roky 2024 - 2053 (návrh).
- Stanová, V., Valachovič, M., (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava.
- Webové lokality: www.hbu.sk, www.enviroportal.sk, www.atlassr.sk, www.geology.sk, www.gsaa.mpsr.sk, www.shmu.sk, www.e-obce.sk, www.skgeodesy.sk, www.sazp.sk, www.sopsr.sk, www.biomonitoring.sk, www.pamiatky.sk, www.zbgis.sk, www.kst.sk, www.ssc.sk, www.svp.sk, www.minv.sk, www.mpsr.sk, www.vupop.sk, www.tuzvo.sk, www.srzrada.sk, www.obeculoza.sk

C.XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Uloži 23.04.2025

Pavol Abrahamovský, v.r.
starosta obce

.....